

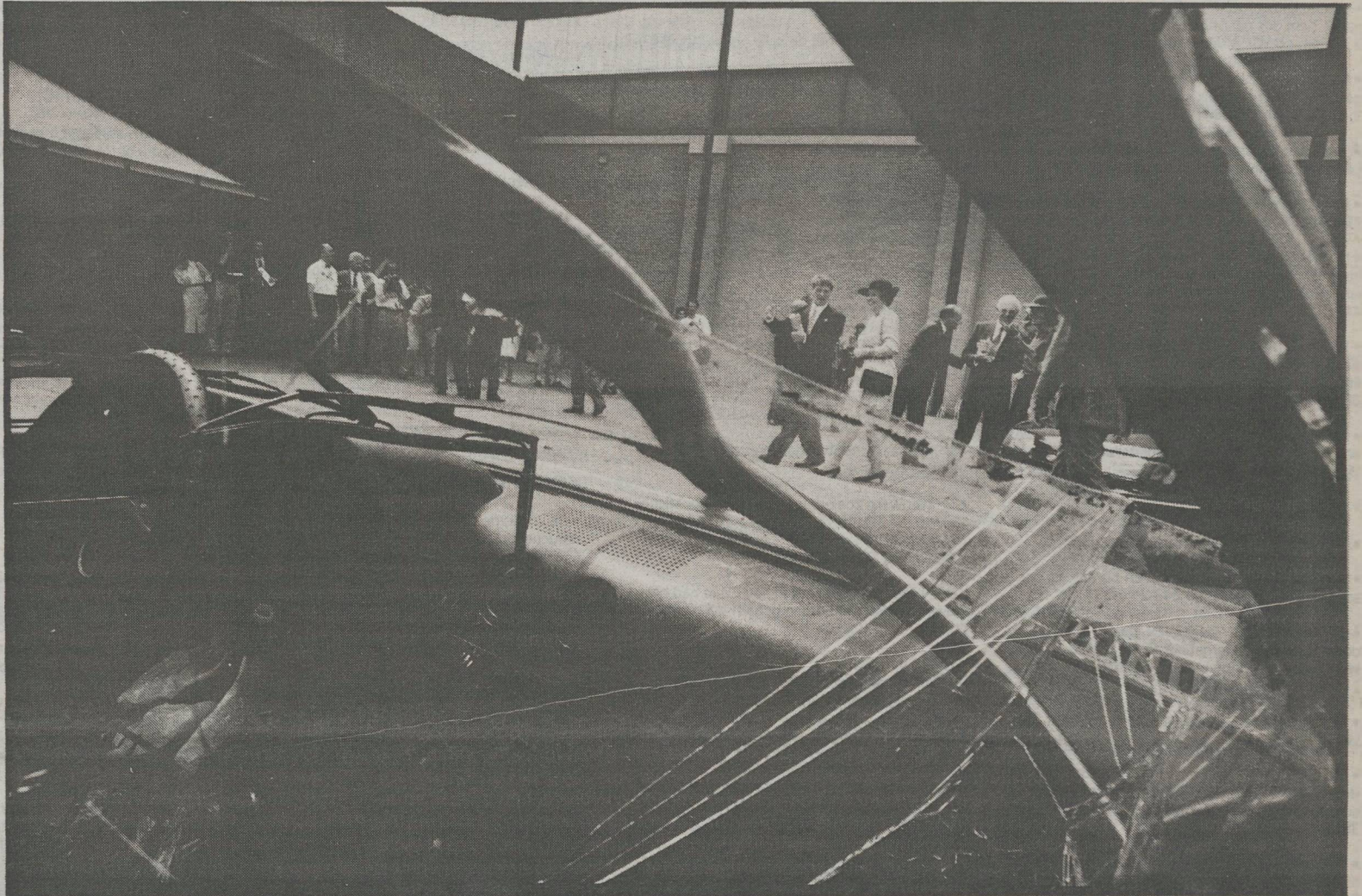
observant 33

Jaargang 13, 27 mei 1993

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • adres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

Een wervelende opening van de Biennale, de vierde na Rome, Toulouse en Barcelona. Tweeënzeventig academies van beeldende kunst, van de Oeral tot de Keerderberg, tonen hun kunsten in Maastricht, heart of the arts. De beschermvrouwe, die toevallig ook koningin van Nederland is, opende de expositie. Tot en met maandag moet de stad gonzen van de activiteiten. En de dag voor Pinksteren zullen vurige tongen in de collegezaal van de Tongersestraat moeten doen vergeten dat iedereen een andere taal spreekt, vooral als het kunst betreft. Vanmiddag zullen twee kamergeleerden uit de rangen van de PvdA, Vermeend en Jurgens, in de aula de corona bestijgen om te bewijzen dat zij de enige twee Tweede-Kamerleden zijn, die de professorale waardigheid verdienen. Het Verdrag van Maastricht is de rode draad in hun betoog.

Vooraf Nijmegen verzet zich fel tegen Maastrichtse plannen

Psychologie hangt aan zijden draadje

Het is hoogst twijfelachtig geworden of er ooit een studierichting psychologie aan deze universiteit zal worden ingericht. Minister Ritzen van onderwijs ontvangt dezer dagen op zijn verzoek twee reacties op het RL-voorstel, waarvan die van de VSNU zeer kritisch is en die van de Onderwijsraad afwijzend.

Over de precieze inhoud van het advies van de Onderwijsraad bestaat nog onduidelijkheid. Wel is bekend dat de teneur negatief is en men de minister dus afraadt om goedkeuring te hechten aan het Limburgse initiatief. Volgens ingewijden is dat besluit met een grote meerderheid tot stand gekomen. De bezwaren richtten zich niet zozeer tegen de kwaliteit van het voorgestelde curriculum. Die zou erkend worden. Het probleem is veeleer dat men de opleiding te smal en te specialistisch vindt. De Maastrichtse studierichting streeft naar een uitgesproken bèta-signatuur door zich te concentreren op cognitieve- en biopsychologie.

Het advies van de Onderwijsraad, de belangrijkste adviesinstantie van de minister in dit soort aangelegenheden, weegt zwaar. De minister gaat er zelden tegenin. De leden van de raad worden geacht een onafhankelijk oordeel te vellen en niet te spreken namens de instellingen waaraan ze verbonden zijn. Bij de VSNU is dat anders, daar spelen de belangen van de zusterfaculteiten een grote rol. Het VSNU-standpunt was bij de Onderwijsraad bekend op het moment dat deze vergaderde over het voorstel. De kern van dat stand-

punt is eveneens dat de opleiding te smal zou zijn, en dat de vrees bestaat dat de RL in de toekomst alsnog zal pogen die te verbreden. Iets waaraan geen behoefte bestaat omdat er al zeven brede opleidingen zijn waarvan een niet gering deel van de afgestudeerden moeilijk aan de slag komt. Van de zusterfaculteiten sprak overigens alleen die van de Universiteit van Amsterdam steun uit voor het plan, op voorwaarde dat men toekomstige uitdijning zou weten te voorkomen. De anderen fulmineerden in meer of minder heftige bewoordingen tegen het voorstel. Vooral de Nijmeegse psychologiefaculteit toonde zich in een omvangrijk epistel een fel tegenstander. Daar leeft de stellige overtuiging dat men de voorgestelde specialisaties zelf al in huis heeft en dat er dus geen behoefte bestaat aan een nieuwe opleiding in Limburg. Gesuggereerd wordt tevens dat de spoeling aan studenten toch al dun is en nog dunner zal worden. Inmiddels heeft de RL in brieven aan de Onderwijsraad en de minister gereageerd op deze kritiek. Daarin wordt nogmaals beklemtoond dat het Limburgse curriculum wel degelijk nieuw is en geen overlap vertoont met bestaande opleidingen. Het verzet er tegen wordt geïdentificeerd als conservatief en ingegeven door gevestigde belangen.

Dat laatste is zeker het geval geweest bij een brief die naar verluidt een belangrijke rol in het debat in de Onderwijsraad heeft gespeeld. Ook die stamt uit Nijmegen, namelijk van het daar gevestigde NICI, een sinds kort als onderzoeksschool erkend instituut op het terrein van de cognitie en de psychonomie. NICI-directeur prof. De Weert beklagt zich in de brief aan de

Onderwijsraad over het feit dat hij buiten alle overleg over de voorgestelde studierichting is gehouden, terwijl men zich toch op hetzelfde terrein beweegt. Hij zou "min of meer bij toeval, en bij geruchte" pas onlangs van de plannen hebben vernomen. Vooral dit gebrek aan overleg zou bij leden van de Onderwijsraad irritatie hebben gewekt. Verder schetst De Weert de verankering van zijn instituut in de Nijmeegse eerste fase-opleiding en spreekt hij zijn angst uit dat die uitgehold zou worden door de Limburgse concurrentie. Een tweede naar verluidt belangrijke interventie bij de Onderwijsraad kwam van de kant van de Nederlandse Vereniging voor Neuropsychologie. Over de inhoud van haar brief is weinig bekend, behalve dat ook die een negatieve strekking had. Het bestuur van de RL beraadt zich nog op mogelijke stappen. Overwogen wordt het voorstel terug te trekken voordat het door een officieel veto van de minister wordt getroffen. Een besluit daarover valt pas als het schriftelijke oordeel van de Onderwijsraad bekend is. Daarin zou wellicht nog een opening worden geboden in de vorm van een aanbeveling alsnog overleg te openen met het NICI. Ook NICI-directeur prof. De Weert oppert in zijn brief die mogelijkheid, zelfs ook van samenwerking. Desgevraagd verklaart De Weert echter dat wat hem betreft het Limburgse plan net zo goed mag worden afgeblazen omdat het toch "dubbelop" zou zijn. Hij erkent overigens het Maastrichtse rapport niet zelf te hebben gelezen, maar zegt er wel met voldoende geïnformeerde mensen over te hebben gesproken.

Wammes Bos

Autowrakken bij het MECC, als camouflage voor de nieuwsgierige fotografen, die de koningin opwachttten bij de opening van de Biennale. Maar HM wilde niet dichterbij komen: 'Ik kom hier voor de kunst, niet voor de pers' (foto Nelis Tutkey)

Ritzen belooft prijzen voor verbetering onderwijs

Minister Ritzen heeft deze week de instelling aangekondigd van een tweejaarlijkse prijs voor initiatieven, gericht op kwaliteitsverbetering in het hoger onderwijs. Met de prijs is in totaal 400 duizend gulden gemoeid, gelijk te verdelen over een winnaar in het hbo en een bij de universiteiten. Het thema van de eerste prijs, uit te reiken in 1995 wordt - u raadt het al - studeerbaarheid van onderwijsprogramma's. Het idee van een onderwijsprijs voor universiteiten en hogescholen is oorspronkelijk afkomstig van PvdA-kamerlid Tineke Netelenbos. Zij suggereerde enige tijd terug als naam de 'Ritzen-prijs'. De minister nam het idee over, maar koos een meer neutrale naam: de "Onderwijsprijs hoger onderwijs". De bewindsman kondigde zijn initiatief afgelopen woensdag in Maastricht aan, op een symposium over studeerbaarheid. Het idee van de prijsvraag is om meer initiatieven voor onderwijsverbetering uit te lokken. Elke twee jaar kunnen universiteiten en hogescholen (of onderdelen daarvan) rapportages over dergelijke projecten inzenden.

HOP, Frank Steenkamp

In verband met Pinksteren is er volgende week geen Observant. De laatste drie nummers van de jaargang verschijnen op 10, 17 en 24 juni

Mentor helpt eerstejaars rechten bij het maken van vrienden

Kersverse eerstejaars rechten, die de weg in hun nieuwe stad nog moeten vinden, worden ook in de toekomst niet aan hun lot overgelaten. Zij kunnen de eerste twaalf weken van hun studie aan het handje van ouderejaars studenten, de zogenaamde mentoren, nieuwe vrienden maken en de stad verkennen.

Afgelopen woensdag constateerde de faculteitsraad rechten dat het tweejarig experiment met het studenten-mentoraat is geslaagd. Het gaat nu een vast onderdeel van de totale studentenbegeleiding uitmaken.

De Inkom is een leuke binnenkomer; de tweedaagse facultaire introductie is nuttig voor informatie over het probleemgeestuurd onderwijs en maakt de student een beetje wegwijs door het gebouw. Maar niet iedere eerstejaars student doet tijdens deze korte introductieperiode vrienden op waar hij de rest van zijn studietijd op terug kan vallen, vertelt mr. Joke Stoutenbeek, een van de studieadviseurs van de juridi-

sche faculteit. Vooral de hele jonge student (18 jaar) die wat minder goed gebekt is en niet zo snel contacten legt, heeft vaak wat meer tijd en hulp nodig om te aarden in zijn nieuwe stad. Om te zorgen dat deze groep niet ten onder gaat en de studie voortijdig staakt, stelde de faculteit twee jaar geleden bij wijze van experiment het studenten-mentoraat in.

Dertig ouderejaars rechten werden tegen een onkostenvergoeding van f150,- aangetrokken voor een mentorschap. Ze kregen ieder een onderwijsgroep toebedeeld waarmee ze drie maanden lang een keer per week iets 'sociaals' ondernamen. Ze gingen naar de film, uit eten, bezochten de rechtbank of namen een kijkje in een huis van bewaring. Dit alles met maar een doel: het bevorderen van de sociale integratie van eerstejaars. Dat daarnaast ook studieproblemen werden besproken was mooi meegenomen. Het doel is volgens tachtig procent van de mentoren en zeventig procent van de eerstejaars bereikt, blijkt uit het verslag over het studenten-mentoraat.

Niet iedere mentorgroep functioneerde echter optimaal. Een aantal viel al snel uit elkaar. Soms lag dat aan de begeleider. "Een paar mentoren deden niks. Toen we dat hoorden zijn we op onze strepen gaan staan en hebben we de mensen tussentijds vervangen. Anderen hebben de f150,- niet

gekregen", legt Stoutenbeek uit. In de toekomst willen de studieadviseurs een strengere selectie van de mentoren. Of dit een haalbare kaart is, moet nog blijken. De afgelopen twee jaar liep het niet storm voor een mentorschap.

Meestal waren de eerstejaars zelf oorzaak van de slecht functionerende mentorgroep. Vooral thuiswonenden en studenten die rechten als tweede studie volgen, blijken weinig te zien in een gezellig avondje stappen met de mentorgroep. De thuiswoners pakken meteen de trein naar pap en mam, de tweede categorie heeft meestal al een vriendenclub en hoeft niet meer zo nodig. Waren deze twee categorieën prominent aanwezig in een mentorgroep, dan liep de groep meestal snel leeg.

Omdat niemand verplicht kan worden deel te nemen aan de uitstapjes, zal komend jaar de (grotere) practicumgroep als mentorgroep gaan functioneren. Een lagere opkomst is dan minder snel storend. Per groep zullen twee mentoren worden aangesteld die elkaar kunnen ondersteunen. Bovendien worden de aankomende eerstejaars via het informatiepakket dat hen voor de Inkom wordt toegestuurd, op de hoogte gebracht van het bestaan van het studenten-mentoraat.

Riki Janssen

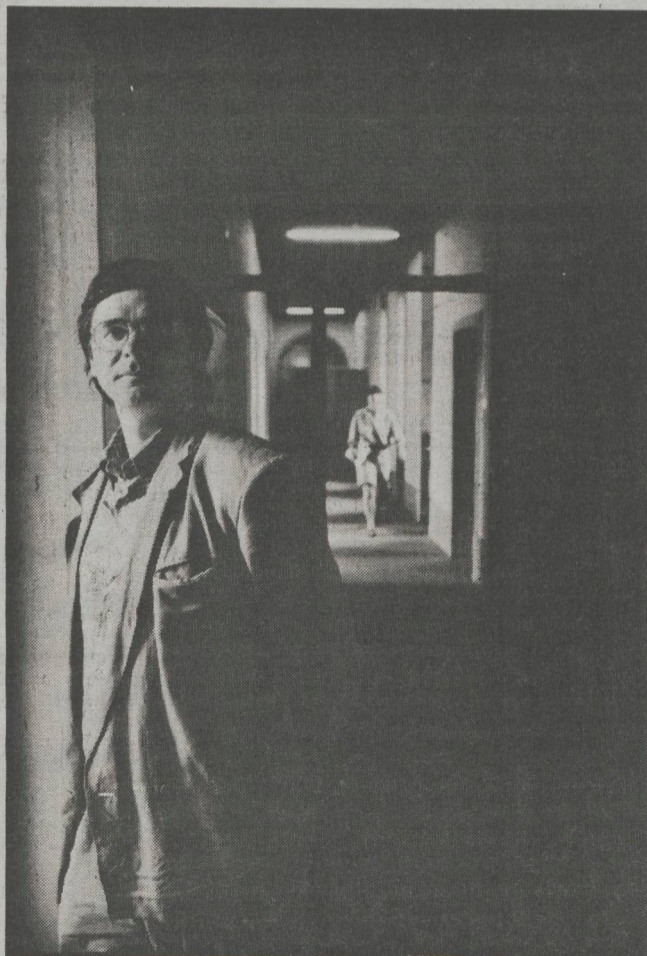
Tekort van 1 miljoen bij rechten

Het ziet er nu naar uit dat de faculteit rechten in 1994 één miljoen tekort komt op haar totale begroting. Het contract van zes tijdelijke onderwijsmedewerkers zal dan ook naar alle waarschijnlijkheid niet worden verlengd. De faculteitsraad neemt hierover op 9 juni een beslissing.

In maart waren de berichten over de financiële toekomst van de juridische faculteit al somber. Het bestuur liet de raad toen weten dat bij voortzetting van het bestaande beleid op het gebied van personeel, huisvesting en overige exploitatie, het financiële tekort in 1994 tot 7,7 ton zou oplopen. Simpelweg omdat de juristen door de invoering van de 'plafond-financiering' binnen de Rijksuniversiteit Limburg minder middelen krijgen toegewezen. De prestaties op het gebied van studierendement, promoties en instroom van een faculteit, die samen de hoogte van de financiering bepalen, staan namelijk niet meer op zich, maar worden vergeleken met die van de andere faculteiten. "Wil je een zo groot mogelijke winst behalen, dan moet je op het gebied van promoties, rendement en instroom beter zijn dan de rest", legt de adjunct-secretaris van de faculteit mr. E. Kallenbach uit. En beter dan de anderen is rechten niet.

Tegenover het teruglopende instroomcijfer (hoogstwaarschijnlijk van 425 naar 400) van de juristen, dat normaal al een daling van de inkomsten oplevert, staat ook nog eens een keer de groeiprognoze van de faculteiten economie en algemene wetenschappen. Hierdoor blijft er nog minder voor de juridische faculteit over. Daarnaast zakt de middelentoe wijzing ook door de achteruitgang van het studierendement van 72 naar 70 procent. De stijging van het aantal promoties van 3 naar 6 levert weinig op omdat op dit vlak ook de andere faculteiten flink hun best hebben gedaan.

Afgelopen woensdag kreeg de faculteitsraad te horen dat het begrotingsgat nog groter zal worden. Niet 7,7 ton, maar 1 miljoen. Oorzaak is de daling van het totale middelenkader van de RL met 1,3 miljoen. De universiteit zal namelijk vanaf komend jaar via het HOBEK-model worden gefinancierd waardoor zij alleen nog geld ontvangt voor studenten in de eerste vier studie jaren. De financiële tegenvaller die dit model oplevert, zal worden verdeeld

Decaan Gerard Mols vreest dat contract van zes onderwijsmedewerkers niet verlengd kan worden. (foto Nelis Tutkey)

over de faculteiten en diensten. Om het begrotingsgat enigszins te dichten wil het faculteitsbestuur van rechten het contract van zes medewerkers onderwijs in september niet verlengen. Dat zou een bezuiniging van 3,2 ton opleveren. De vaste staf zal het vertrek van de medewerkers die voornamelijk onderwijs- en practicumgroepen begeleiden, toetsen nakijken en opstellen beoordelen, moeten opvangen. Of dit praktisch haalbaar is, wordt door een aantal leden van de faculteitsraad betwijfeld.

Daarnaast moet de facultaire reserve worden aangesproken en is er een beroep gedaan op het college van bestuur om nu eindelijk eens de gunstigere gammafinanciering voor rechten in te voeren. Het col-

lege stond daar niet onwelwillend tegenover, vertelde de decaan prof. mr. G. Mols tijdens de raadsvergadering. Wanneer de faculteit via een grondige analyse van haar output, input, onderwijsnormeringen en onder andere uitbouwinitiatieven kan aantonen dat een gamma-financiering gerechtvaardigd is, kan dit ertoe leiden dat de faculteit in 1994 vijf ton extra krijgt toegewezen, in 1995 een miljoen en in 1996 1,5 miljoen; het peil van de gammafinanciering. Of de andere faculteiten blij zullen zijn met deze nieuwste plannen is zeer de vraag. Want alles wat rechten extra krijgt zal er bij de anderen vanaf gaan.

Riki Janssen

Aksie!

De plannen van Ritzen en Ter Veld beloofden een lange hete zomer in te luiden. Na jarenlang voornamelijk stilzwijgende kritiek geogst te hebben, zou het kabinet dit maal het vuur na aan de schenen gelegd krijgen door studenten, scholieren en andere jongeren.

Het heeft niet zo mogen zijn. Wederom is de Haagse politiek erin geslaagd de storm van protest door middel van een aantal bandige manoeuvres te doen luven. Nu was dat dit maal ook niet zo moeilijk, want studenten en andere aksievoerders lieten zich relatief gemakkelijk in de luren leggen. De slimme zet van de CDA-bewindslieden in het kabinet om hun PvdA kollega's voor het gelag te laten betalen was daarom niet eens nodig geweest (heeft u trouwens opgemerkt hoe handig vooral Bert de Vries iedere keer weer zijn PvdA-hulpje met de leukste plannen opzadelt?).

Neem nou het studentenprotest. En neem vooral het studentenprotest in Maastricht. Van de corpsjases en samsonite-koffers van economie en rechten kan men natuurlijk geen opstand eisen. Zoiets staat nu eenmaal niet op je CV, en de AISEC-bedrijvendag viel dit jaar nèt in de aksieweek (en bovendien schrijf je dat op die fakulteiten als actieweek). Maar de sociaal bewogen gezondheidswetenschapper, of de nuchtere medicijnvrouwen en -mannen, daar mag men toch het één en ander van verwachten. En dan cultuurstudies. Als aksievoeren al geen cultuur meer is...

Helaas, niets van dat alles. Je mist één week Observant, en het bele studentenprotest gaat aan je voorbij. Bezitters, spandoeken, aksievergaderingen, ik heb ze niet in levende lijve mogen aanschouwen, deze keer. Hier en daar een postertje, dat echter al snel overwoekerd werd door meer relevante reclame voor slemppartijen en andere studentenjoel. Persoonlijk had ik dus wel wat meer verwacht. Veiligheidsbalve had ik kopieën van al mijn floppen en belangrijke literatuur reeds thuis klaargelegd (want ja, je kunt wel solidair zijn, maar de wetenschappelijke arbeid gaat gewoon door, niet?). En 's morgens luisterde ik naar Omroep Limburg of de bezetting reeds gestart was. Tot mijn verbazing kon ik echter steeds de fietstocht naar de Tongersestraat aanvangen.

Zelfs tegen de afschaffing van de OV-jaarkaart werd in Maastricht niet geprotesteerd. Misschien waren de Limburgse studenten wat dat betreft de aksies van enkele jaren terug nog niet vergeten, toen er stevig werd gedemonstreerd tegen de invoering van de kaart.

Wellicht waren de Maastrichtse studenten wel aanwezig in de roemruchte Haagse demonstratie. Meesterlijke zet trouwens, die ME-aksies. Wellicht het aardigste robbertje sinds Dodewaard (kunnen die gasten niet eens ingezet worden om die mariniers van Perron 0 te vegen?). Dé manier om een krankzinnig plan door het vaderland aanvaard te krijgen is dus simpel. 1. Je presenteert de plannen zo bot mogelijk. 2. De oppositie organiseert een heuse demonstratie, waarvoor je natuurlijk het elite-korps van de Nederlandse politie uitnodigt. 3. De jongens (en meisjes?) van de ME laat je vrolijk een paar meppen uitdelen, en 4. vervolgens praat niemand nog over de oorspronkelijke plannen. Zelfs de aksievoerders in eigen persoon houden zich nog slechts met de gebroken armen en blauwe plekken bezig.

Een kollega, die inmiddels door zijn bevordering tot hoogleraar tot het establishment is toetreden, verzekerde mij tijdens de lunch dat de kaarten in 1969 (24 jaar Maagdenhuisbezetting, dit jaar!) wel anders geschud werden. Feit is echter dat 30 jaar aksievoeren door de progressieve studentenwereld niet zo bijster veel concreets heeft opgeleverd. En de weinige verworvenheden die het tijdperk Deetman hebben weten te overleven worden nu in snel tempo afgebroken door een voormalig hoogleraar uit Rotterdam die lid is van de PvdA.

Goed, de studentenbeweging is dus net als de rest van aksievoerend Nederland aan een nieuwe strategie toe. Het bedenken van zo'n strategie zal oevrigns niet zo gemakkelijk zijn dan 30 jaar geleden. De gemiddelde huisvader in de jaren 90 is immers niet zo gemakkelijk meer te shockeren dan zijn tegenhanger uit de jaren 60. En als Felix Rottenberg het antwoord is waar de grootste (nog wel) progressieve partij van Nederland mee op de proppen komt, geeft dat ook al aan dat de vraag erg moeilijk is.

De belangrijkste vraag is echter niet hoe zo'n strategie eruit zal zien, maar of ze er überhaupt zal komen. Is de matheid onder de studenten een gevolg van het feit dat men wel wil, maar niet kan, of ligt de oorzaak dieper en wil men niet eens meer? Afgaande op de gesprekken die ik de wandelgangen van het jezuietenklooster opvang is het nóg droeviger gesteld. Zo hoorde ik een student bloedserieus verkondigen dat aksie beleemaal niet nodig is deze keer, omdat de plannen zo krankzinnig zijn dat ze nooit uitgevoerd zullen worden. Zijn opmerking werd door een aantal omstanders met instemmend gemompel begroet. Het had er even naar uit gezien dat er gedemonstreerd zou moeten worden, maar deze heldere geest had hun net op tijd voor een dwaling behoed. Welcome to the nineties...

Bart Verspagen

Studentenpsycholoog kan hulpvraag nauwelijks aan

De studentenpsycholoog van de Rijksuniversiteit Limburg heeft het druk. Het animo onder studenten voor een gesprek over hun faalangst, stress, studietwijfels en relatieproblemen is zo groot, dat de wachttijden steeds langer worden, vertelt het Jaarverslag Studentenpsycholoog. Het college van bestuur wil echter de formatie niet uitbreiden voor het tweejarig experiment is afgerond en geëvalueerd. Dat gebeurt voor 1 januari 1994.

Studenten die een relatie verbroken hebben, depressief zijn of tijdens de onderwijsgroep hun mond niet open durven te doen, kunnen sinds 1 februari 1992 voor hulp aankloppen bij de studentenpsycholoog van de Rijksuniversiteit Limburg. Voor die tijd was deze groep aangewezen op studieadviseurs of de Riagg (Regionale Instelling voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg). De studieadviseurs hadden echter niet altijd voldoende bagage in huis om bijvoorbeeld een depressieve student te helpen. De stap naar de Riagg was meestal weer te groot voor deze mensen met relatief lichte psychische klachten.

Studentenpsycholoog drs. Ruud van den Berg werd bij wijze van experiment voor twee jaar aangesteld (0,3 fte) om het gat tussen het aanbod van de RL en de Riagg te dichten. Met succes, blijkt uit het eerste jaarverslag van de psycholoog. In totaal deden het eerste jaar 106 studenten van de RL en de Rijkshogeschool Maastricht (RHM) een beroep op Van den Berg. Voor het merendeel waren dit vrouwen, blijkt uit het eerste jaarverslag. Een gegeven dat volgens de studentenpsycholoog niet vreemd is in de hulpverlening. Vrouwen geven makkelijker toe dat ze baat kunnen hebben bij de hulp van professionele mensen, terwijl mannen zich vaak schamen wanneer ze de hulp van een therapeut inroepen.

De faculteit rechten leverde de meeste studenten (20), daarna volgden op kleine afstand geneeskunde (18), economie (17)

en gezondheidswetenschappen (17). Cultuur- en wetenschapsstudies was goed voor 5 studenten, de RHM voor 23 studenten.

Een flinke groep (22) had last van faalangst. Dit uitte zich vooral tijdens toets- en examenperiodes in spanningen, lichamelijke klachten, black-outs, uitstelgedrag of concentratieproblemen. Acht van hen namen deel aan de training faalangst waar zij onder begeleiding van Van den Berg leerden hun angst onder controle te krijgen. Anderen kampten met onder andere stress, relatieproblemen, studietwijfels en fobieën. De helft van de 106 studenten die hulp vroeg, had genoeg aan één gesprek, negentien bezochten twee keer de studentenpsycholoog. Gemiddeld voerde Van den Berg 2,5 gesprekken per student. Zes mensen hadden zulke 'zware' klachten dat zij werden doorverwezen naar Vijverdal, een particuliere hulpverlener of de Riagg. Met deze laatste instelling werkt Van den Berg nauw samen. Hij participeert in het spreekuurteam van de Riagg waar hij het verhaal van studenten inbrengt die volgens hem meer nodig hebben dan een studentenpsycholoog kan bieden. Op deze manier blijft de student een extra intakegesprek bespaard en kan er (voor een be-

perkt aantal studenten) versneld hulp worden geboden zodat er geen onnodige studievertraging optreedt. Voor deze snelle hulpverlening is op kosten van de universiteit voor zes uur in de week een psycholoog bij de Riagg aangesteld. Behalve individuele gesprekken verzorgt zij ook de kortdurende groepstherapie voor studenten.

Ondanks dat de laagdrempelige hulpverlening binnen de gebouwen van de universiteit goed functioneert, komt die volgens het jaarverslag steeds meer onder druk te staan. Niet alleen is het aantal aanmeldingen in de loop van het eerste jaar sterk toegenomen, ook de mogelijkheid om gesprekken in de tijd van het studentendecanaat te voeren is sinds het ontslag van Van den Berg als studentendecan verdwenen. Gevolg is dat de wachttijden steeds langer worden, de tweede training faalangst is uitgesteld en er geen tijd is voor crisishulpverlening. Het college van bestuur laat echter weten dat het experiment eerst moeten worden afgerond en geëvalueerd, voor er gepraat kan worden over een uitbreiding van de formatie. De evaluatie staat gepland voor eind 1993.

Riki Janssen

PGO-discussie moet nieuw leven worden ingeblazen

Zowel de universiteitsraad als het college van bestuur zijn ontevreden over de stand van zaken bij de discussie over het probleemgestuurd onderwijs. Dat bleek vorige week tijdens een vergadering van de raadscommissie OW&MD. Op de agenda stond de laatste versie van het strategisch plan, waarvan de strekking door de voorzitter van de commissie als "doorgaan maar dan beter" werd samengevat. Het plan is in de loop van het afgelopen jaar ontdaan van alle controversiële elementen en wordt nu dus breed gesteund. Niettemin riepen de verwijzingen naar het PGO in het plan wel vragen op over de stand van zaken rond de vorig jaar met veel bombastie aangekondigde instellingsbrede PGO-discussie. Geconstateerd werd dat die is

"ingezakt". Collegevoorzitter Vredevoogd erkende dat ook hij het "te stil" vindt, en dat het college zint op manieren het debat weer nieuw leven in te blazen. Daartoe zou het Onderwijsplatform activiteiten moeten ondernemen, temeer daar dat juist met het oog op dat debat is ingesteld. Vanuit de commissie werd geopperd dat het daar niet bij zou moeten blijven, omdat het platform bestaat uit belanghebbenden (o.a. faculteitsbestuurders) en de discussies die men daar voert veelal meer ideologisch dan inhoudelijk van aard zouden zijn. Om die reden zou de discussie tussen gewone docenten van de verschillende faculteiten gestimuleerd moeten worden.

Wammes Bos

Exit

Volgende week krijg ik m'n bul.

Hij markeert het einde van 6 jaar studentenbestaan. M'n omgeving schept er behagen in me erop te wijzen dat ik dan weer "burger" ben; een beladen term die met enig misprijzen wordt uitgesproken.

Maar ze hebben gelijk. "Orde, rust en regelmaat" lijken de ingrediënten van mijn (burger-)leven sinds ik werk. Ze staan alle drie baaks op een studentenbestaan dat veelal chaotisch, onrustig en onregelmatig verloopt. Toch verloopt die overgang niet met een schok: op de een of andere manier groei je door de jaren toch langzaam die studenten sub-cultuur uit. Geleidelijk aan hoeft het allemaal niet meer zo ruig, ranzig en anti-burgerlijk.

Pijnlijk zijn de momenten waarop je je in studentenkroegen plotseling niet meer thuis voelt en je je ergert aan dat schreeuwende dispuuts-rugbybemd: laat 'ie gewoon z'n pilsje opdrinken. 't Is geen irritatie, maar meer een vorm van vermoeidheid: je hebt het al zo vaak gezien; de lol is d'r af. 't Is moeilijk voor te stellen dat je jezelf zelf ook ooit zo vol overgave stond te manifesteren, want ik heb m'n portie wel gehad.

We "badden" ook zo'n dispuut; als een van de eerste "onafhankelijk" om de eenvoudige reden dat we aan elkaar voldoende gezelschap hadden. Truien werden bedrukt, statuten opgesteld en stickers gefabriceerd. Foto's van toen tonen zonder uitzondering uitbundige, bourgondische taserelen waarbij Bacchus ons rijkelijk bad gezegend. Maastricht was bezaaid met onze stickers. Af en toe zie ik nog wel eens zo'n ding in een kroeg waarvan ik me niet eens meer kan herinneren dat ik er ooit geweest ben. Ze getuigen van voorbijgane tijden: het groepje groeide uit elkaar en een kleine kern restte. Die zie ik dus nog regelmatig. De kas is leeg.

Om je heen zwermt iedereen uit om elders een baan te accepteren en je maakt afspraken elkaar gauw weer te zien. Toch blijft de vraag wat er overblijft van de band die je had wanneer de context wegvalt. Cynisch? Volgens mij niet. Je wisselt van trein, en vindt nieuwe medepassagiers die een eindje meereizen. Sommigen worden Echte Vrienden, anderen niet; nou en? Over vriendschap moet je niet cynisch doen, maar ik wil het ook niet romantiseren. Veel vriendschapsrelaties in het studentenleven worden aardig getypeerd in de t.v-serie Bij Nader Inzien, waar de hoofdpersoon opmerkt: "(...) we waren geen vrienden; we hebben elkaar gebruikt om volwassen te worden". Daarvoor blijf je elkaar altijd schatplichtig, ook als de vriendschap verwaterd.

Hoe het ook zij, voor mij zit 't er op. Maar het studentenleven blijft een toast waard. Io vivat!

Woody van Olffen.

Bij deze belof ik plechtig dat ik een half jaar lang niet meer zal kankeren op de Nederlandse Spoorwegen.

Sinds 10 mei loop ik stage in Bolton. Een stad in de buurt van Manchester, die in Nederland waarschijnlijk alleen bij voetbalfanaten bekend in de oren klinkt vanwege de plaatselijke voetbalclub: de Bolton Wanderers. Nu woon ik niet in Bolton, maar in Lancaster. Op zich geen onoverkomelijk bezwaar, want in Lancaster is het beter toeven: dicht bij de zee, dicht bij het Lake-district en bovendien studentenstad met allerlei aangename gevolgen vandien. Het probleem is het vervoer. Omdat ik belaaft niet in het bezit ben van enig rijbewijs en de bus er wel erg lang over doet, ben ik afhankelijk van de diensten van British Rail. Dat is even slikken voor deze verweerde, OV-jaarkaarhoudende rechtenstudente. In mijn nu veertien dagen durende forenzenbestaan is de trein welgeteld acht keer op tijd geweest en dus twintig keer te laat. En van die twintig keer weer acht keer meer dan een half uur te laat. Geduld is een schone zaak, maar als ik 's ochtends op het perron kousa te lijden in mijn kokerrokje met bijpassende pumps en panties, waarin me toch al zo'n barbie-pop voel, nadat ik om zeven uur ben opgestaan om toch vooral op tijd te komen, word ik daar lichtelijk chagrijnig van.

Premier Major en de zijnen weigeren geld in British Rail te steken. Privatiseren is het toverwoord. Daar hebben ze bij de Britse Spoorwegen geen geld voor en daarom worden de passagiers vervoerd in oud materieel over versleten rails. De diesel-stoptrein die als het goed is om kwart voor acht in Lancaster vertrekt, ziet eruit alsof dertig kilometer per uur zijn topsnelheid is. Met zijn platte voor- en achterkant lijkt hij op een in drieën gebakte regenworm waarvan het middenstuk nog een beetje beweegt; stinkend en steunend

Ansicht

(foto Marcel Vleugels)

wurmt bij zich het station in en uit. Dit soort treinen is hier inmiddels berucht. Ze hebben hetzelfde deurensysteem als metro-treinen. Die deuren hebben de rare gewoonte om af en toe spontaan open te klappen. Vooral tijdens het spitsuur had dit voor een aantal mensen het minder prettige gevolg dat er minder passagiers aankwamen dan er vertrokken waren. "Mensen boren niet met deuren te spelen", beweerde British Rail en stopte de zaken zorgvuldig in de doofpot. Pas kort geleden is er een onderzoek gelast. Hoewel je met je kop uit het raam moet gaan hangen om de

deur te openen (naar believen ook mogelijk tijdens het rijden), is de Intercity een stuk veiliger. Niet sneller. Sarcastische mopjes doen de ronde over de variatie in omgeroepen excuses. In Lancaster werden wij de afgelopen dagen verblijd met railswerkzaamheden die voor de nodige vertragingen zorgden, maar: "We apologize for any inconvenience this may cause". In Londen, waar het treinverkeer helemaal op zijn gat ligt, vallen er zelfs treinen uit omdat er niet genoeg machinisten zijn. Op een gewone doordeweekse dag moesten duizenden forenzen daar 6 omleidingen, 30 afgelastingen en 120 vertragingen verdragen. Ik zuig deze cijfers niet uit mijn duim. Ze komen uit een BBC-documentaire over British Rail met de veelzeggende titel: "Dirty, old and late". En dan heb ik het nog niet gehad over het feit dat je hier op vrijdag meer voor je kaartje moet betalen, omdat dan het "weekendverkeer" begint volgens de spoorwegbonzen. In de Britse hoofdstad leiden deze zaken tot volksoptandjes, maar in Noord-Engeland ondergaan de reizigers nog steeds gelaten hun lot. Geen gestaar naar de klok, geen geijsbeer en geen gevloek. Hoogstens een zucht. Tenslotte zit "queue-ing" er bij dit volk vanaf de geboorte ingebakken. Die typische beleefdheid is dan ook, samen met het prachtige uitzicht op een groen beuwellandschap met kronkelende riviertjes en dartelende lammetjes, de zonnige kant van mijn Engelse forenzenbestaan. De conducteur vraagt vriendelijk of bij mijn kaartje mag zien en, nog belangrijker, bij het uitstappen word ik nooit verpletterd door een op hol geslagen borde die op zoek is naar de beste zitplaatsen.

Judith Kuijk

Studietempo daalt gestaag door 'strategisch gedrag' van studenten

De Maastrichtse student is nog altijd de snelste van Nederland. Maar hij verliest aan gewin, en omdat studenten aan andere universiteiten ietsje sneller worden, dreigt de Rijksuniversiteit Limburg haar koppositie te gaan verliezen. Geneeskunde, maar vooral rechten, lijken de boosdoeners. Alle faculteiten bespeuren strategisch gedrag: studenten lopen vrijwillig vertraging op doordat ze zo lang mogelijk profiteren van de studiefinanciering.

De succesverhalen zijn bekend. Als sceptici mompelden dat de RL haar diploma's wegaf als condooms op een popfestival, wazen bestuurders op het succes van het systeem. Door in kleine groepen en pro-

bleemgestuurd te werken - en door bovendien eens in de zes weken te tentamineren - studeert de Maastrichtse student gelijkmatiger, efficiënter en vooral ook sneller dan zijn collega aan een 'traditionele' universiteit.

Nog altijd staat de RL nummer één wat betreft studietempo, maar de voorsprong slinkt. Tegelijkertijd bezint de universiteit zich op de toekomst van het probleemgestuurd onderwijs, wordt hier een voortgangstoets afgeschaft en daar de multidisciplinaire benadering uitgekleeft, en staat de basisfilosofie ter discussie. De indruk ontstaat dat het onderwijs traditioneler, vakgericht, abstracter, zwaarder wordt en de beoordeling van prestaties formeler, cognitiever, strenger. En dat daardoor de voortvarendheid waarmee de Maastrichtse student door zijn studie vloog, wordt afgeremd.

De tropen in

Dit verband zien de faculteiten niet. We zijn niet strenger geworden en nog altijd

kan een student in vier en een half jaar afstuderen, zeggen ze bij gezondheidswetenschappen. Dat "nogal wat" studenten toch de zes jaar volmaken komt omdat velen - nadat ze aan alle doctoraalverplichtingen hebben voldaan - een extra stage, een extra keuzeblok of een extra studierichting gaan volgen. "Ik raad dat de studenten ook aan", zegt studieadviseur drs. E. van der Meulen. "Als een student zich eenmaal heeft laten uitschrijven, krijgt hij nooit meer een beurs voor dezelfde studierichting." Toch laten de statistieken van gezondheidswetenschappen geen stijging van de studieduur zien. Het strategisch gedrag - opsouperen van de studiefinanciering - heeft vanaf het begin af aan bij deze studierichting gehoord, zegt Van der Meulen. Dat komt volgens hem omdat het vak van gezondheidswetenschapper - in tegenstelling tot bijvoorbeeld het artsengilde - "een minder vastomlijnd beroepsprofiel" kent. Studenten willen zo sterk mogelijk de wereld in en doen er daarom "zoveel mogelijk extra's" bij.

Ook bij economie is strategisch gedrag de oorzaak van een dalend studietempo. Al is die daling vooralsnog licht. Bij geneeskunde daarentegen zakte het tempo fors: van de lichte 1982 haalde nog zestig procent binnen vier jaar het doctoraal-examen. Na vijf jaar had vijftig procent van deze lichte de bul. De lichte 1987 deed het aanmerkelijk rustiger aan: na vier jaar mocht zich pas zestig procent doctorandus noemen, na vijf jaar vijftig procent. "Wat we de laatste jaren duidelijk zien, is dat studenten zo lang mogelijk student blijven", zegt hoofd bureau onderwijs drs. L. Kollé. Strategisch gedrag is hier iets nieuws. Dat komt volgens Kollé, omdat de laatste tijd de mogelijkheden om "iets anders te doen" geweldig zijn toegenomen. Vooral de buitenlandse stages zijn enorm populair. "De student van tien jaar geleden wilde zo snel mogelijk de co-schappen in. De student van nu gaat het liefst een tijdje naar de tropen voordat hij aan zijn klinische stages begint." Dat betekent dat er een gat ontstaat tussen doctoraal-examen en aanvang van de stages. Nog maar wat cijfers: twintig procent van de studenten die in 1982 aan hun studie geneeskunde begonnen, slaagden zes jaar later voor het artsexamen. Van de lichte 1984 lukte dat nog maar zeven procent.

Trage juristen

Bij rechten daalde het studietempo het hardst van alle faculteiten. Wist het merendeel van de eerstejaars uit 1982 nog binnen vier jaar af te studeren, van de lichte 1987 lukte dat nog maar achttien procent. Hier lijkt meer aan de hand te zijn dan alleen strategisch gedrag, al laten ook de rechtenstudenten hun inschrijving zo lang mogelijk gelden om nog even wat keuzevakken te volgen of extra stages te lopen. Toch kan dat volgens M. van Hoof niet de enige verklaring zijn voor de spectaculaire daling van het studietempo, die zich na 1987 inzette. Daar zit volgens het hoofd bureau onderwijs meer achter: "Tot 1987 kenden wij het jaarsysteem. Je mocht pas over naar een volgend studiejaar als je het overgrote deel van alle tentamens, opstellen en practica had gehaald. Dat stimuleerde potentiële zittendblijvers in ieder geval om hard door te studeren, want vanaf het moment dat het jaarsysteem werd afgeschaft, liep het fout. Studenten die zelf plannen wanneer ze hun tentamens doen, dat werkt blijkbaar niet." De faculteiten wijzen er allen op, dat studietempo en rendement twee verschillende grootheden zijn. Het uiteindelijke afstudeerpercentage is in de loop der jaren nauwelijks gedaald, zeggen de kenners.

Wim Ortjens

Tot hier, de scheidsdeur tussen faculteit en ziekenhuis, mag Dick de Jong komen. De raad van bestuur heeft het ziekenhuis voor hem tot verboden gebied verklaard (foto Nelis Tutkey)

Docent spant kort geding aan tegen ziekenhuis

Het hoofd van de subafdeling Extracorporale circulatie in het academisch ziekenhuis, ir. Dick de Jong, gaat in een kort geding eisen dat hij weer wordt toegelaten tot het ziekenhuis. Een maand geleden werd De Jong, die als toegevoegd docent is verbonden aan de vakgroep Cardiologie, de toegang tot het ziekenhuis ontzegd door de raad van bestuur. De Jong werd verweten dat hij met deloyale middelen had proberen aan te tonen dat zijn staf onderbezet is. Er is nog geen datum voor het kort geding vastgesteld.

De Jong, die het perfusionistenteam leidt dat tijdens open hartoperaties de circulatie van de patiënt op gang houdt, had eerst de inspectie voor de Volksgezondheid en later de Arbeidsinspectie ingeschakeld om aan te tonen dat zijn afdeling dusdanig onderbezet was dat er sprake was van een onverantwoorde situatie. Van de directie van het ziekenhuis had hij al vaker geëist dat zijn groep zou worden uitgebreid, maar in plaats daarvan kreeg hij te horen dat de groep in het kader van de bezuinigingen twee plaatsen moest inleveren. Volgens de raad van bestuur draait de afdeling met zwaar verlies, maar volgens

het hoofd van de afdeling cardio-pulmonale chirurgie, prof. Olaf Penn, is het omgekeerde het geval.

Toen de andere perfusionisten en ook Penn het opnamen voor De Jong, zodat het operatieprogramma dreigde te stagneren, schorste de raad van bestuur Penn als eerste stap op weg naar diens ontslag. Penn vocht die maatregel aan voor de rechter en kreeg in zoverre gelijk, dat het ziekenhuis hem weer moet toelaten als chirurg, maar niet als afdelingshoofd. Penn heeft zijn werk inmiddels hervat, al heeft het ziekenhuis tot op het allerlaatste moment geprobeerd hem daarvan te weerhouden.

De werkgever van De Jong, de universiteit, heeft tot nu toe niets ondernomen om de maatregel tegen haar werknemer ongedaan te maken. Of de universiteit in actie komt, hangt volgens faculteitsdirecteur mr. E. Steur af van de beoordeling van de feiten. Hij wacht op het dossier van het ziekenhuis waaruit moet blijken of er sprake is van een redelijke maatregel. Het is voorzover bekend de eerste keer dat zich een geval voordoet waarbij een werknemer van de universiteit door een derde partij, in casu het ziekenhuis, niet in staat gesteld wordt zijn werk te doen. Universiteitsmedewerkers worden door het ziekenhuis wel via een officiële verklaring toegelaten, maar wat er moet gebeuren als het misgaat, is nergens geregeld.

Jacques Herraets

Is Gorbatsjov in de leer geweest bij de Oranjes? Afgelopen maandag poseerde hij met Raisa en Beatrix voor de krant. Nog geen week tevoren had hij verklaard dat de uitslag van het Russische referendum geen basis biedt voor continuering van Jeltsins politiek: "Ga maar na", zei Gorbatsjov. "Hij kreeg 57 procent van de stemmen. Wat een beisa maken ze daarover. Feitelijk zijn dat maar 40 miljoen van de 107 miljoen kiezers. Dat is eenderde voor, en tweederde tegen de president". Zo was Willem I in 1815 ook aan een meerderheid gekomen. De Belgische "notabelen" leken zijn grondwet, die de samenvoeging van België en Nederland moest bezegelen, namelijk te hebben afgekeurd. Van de 1604 stemgerechtigden waren slechts 527 vóór; 796 stemden tegen en de overige 281 kwamen niet opdagen. 126 tegenstanders hadden zich evenwel - blijkens hun stemverklaring - louter door verkeerd begrepen godsdienstige bezwaren van de wijs laten brengen. Die waren dus eigenlijk niet tegen, aldus de Koning. Samen met de afwezigen - wier "afwezigheid kan worden beschouwd als een bewijs, dat zij met het voorgestelde ontwerp genoege hebben genomen" - leidde dat tot een flinke aanwas van het aantal vóórstemmers: 527+126+281= 934! En aangezien de Noordelijke provincies unaniem vóór hadden gestemd, kon "geen twijfel overblijven omtrent de gevoelens en wenschen der groote meerderheid onzer gezamenlijke onderdanen, en (was) de toestemming dier meerderheid ten volle gebleken". Vijftien jaar lang vormde deze "arithmétique néerlandaise" de grondslag voor de samenvoeging van Noord en Zuid. Daarna is het, zoals bekend, nooit meer goed gekomen. Hoe lang zal het argument van Gorbatsjov standhouden? Ging hij dáárom op bezoek bij Beatrix, net zoals Peter de Grote zich destijds in Zaandam liet bijtscholen?

Of heeft onze Koningin hem voor die malle uitspraak op het matje geroepen? Als de geschiedenis zich immers al moet herhalen, waarom zouden de gebeurtenissen uit de polder dan juist in dit geval ten voorbeeld moeten strekken? Sinds de komst van Anna Paulowna leek de wind in omgekeerde richting te waaien. En dat kan ook beter zo blijven. Zelf is Gorbatsjov althans, ondanks die praatjes van vorige week, een toonbeeld van democratische gezindheid: hij heeft zijn positie zonder slag of stoot prijsgegeven. En dat terwijl hij niet eens door een politieke bondgenoot werd opgevolgd! In Nederland hebben we zo iets feitelijk in geen tijden beleefd. Daarbij doel ik niet eens op ons grondwettelijke staatshoofd. Haar opvolging is weliswaar een kwestie van afstamming, maar zij heeft niets in de melk te brokken (mogen we hopen). Nee, neem Lubbers, bijvoorbeeld. Hij gaat ons binnenkort verlaten, zegt hij. Betekent dat een wisseling van de wacht? Zijn politieke vrienden zijn al langer aan het bewind dan de Russische communisten het hebben uitgezongen. Wat heeft hij, met andere woorden te vrezen? Hij kan zich zelfs veroorloven ons met Brinkman op te zadelen! Hoe democratisch is een stelsel dat zijn machthebbers niet weet te lozen?

Reiner de Winter

LET'S TALK BUSINESS

Koninklijke PTT Nederland NV biedt bijna afgestudeerde, talentvolle academici de kans kennis te maken met KPN en haar werkmaatschappijen, tijdens de KPN Business Course 1993 die van 12 tot en met 15 oktober wordt gehouden op ons landgoed Voorlinden te Wassenaar.

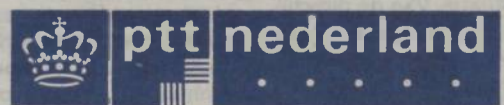
Deelname staat open voor academici die afstuderen in bijvoorbeeld de studierichtingen (bedrijfs)economie, bedrijfskunde, rechten, econometrie, elektrotechniek, informatica of technische natuurkunde. We verwachten van u een bovengemiddeld niveau en een ambitieuze en ondernemende instelling. U komt in 1994 op de arbeidsmarkt.

Graag laten we u in 4 dagen tijd zien hoe complex en tegelijkertijd boeiend de veranderende wereld van KPN is. Actuele

managementvraagstukken, boeiende cases en uitdagende stellingen waar u actief op inspeelt. U gooit hoge ogen in het managementgame dat we met u spelen. Kortom: u laat zien dat u partij bent voor de professionals van KPN. In samenspel met hen zorgt u voor een course op hoog niveau. Let's talk business. 4 Dagen lang. In select gezelschap. De verblijfkosten zijn voor onze rekening.

Een inschrijfformulier is verkrijgbaar bij de studieverenigingen of bij KPN, Concernstaf Management Development, Postbus 15000, 9700 CD Groningen. Of telefonisch: 06-0142. De inschrijftermijn sluit op 30 juni. De selectie van deelnemers zal plaatsvinden van juli tot en met augustus.

KPN Business Course 1993

Studenten komen met alternatieve plannen voor beurzenstelsel

De toegankelijkheid van het hoger onderwijs is het grootste goed voor acht jongeren- en studentenorganisaties. Hoe die het best kan worden gegarandeerd en hoeveel studenten daar zelf aan moeten bijdragen - daarover lopen hun meningen echter uiteen. Vandaag, donderdag 27 mei, bespreken zij met politici tijdens de 'Dag van de Inhoud' hun voorstellen voor een nieuw stelsel van studiefinanciering. Variërend van academicibelasting tot een uitkering in gulden voor wie snel afstudeert.

De organisaties zien het bezuinigingsplan van minister Ritzen angstig tegemoet. Hij kort - voor de zoveelste keer - op de studiefinanciering. Langzaam olopend gaat het in 1998 om 579 miljoen gulden. Uitgedaagd door politieke voormannen als Felix Rottenberg zijn de organisaties op zoek gegaan naar alternatieven voor het bestaande systeem van studiefinanciering. Van JOVD tot Landelijke Studentenvakbond (LSVb) en van Jonge Humanisten tot de Landelijke Kamer van Verenigingen (LKVv) wordt erkend dat studenten 'iets' moeten bijdragen aan hun studie en dat niet langer dan vijf tot zes jaar een beurs kan worden verstrekt. Het Interuniversitair Studentenoverleg (ISO), de LKVv, het

CDJA en de Jonge Democraten ondersteunen om te beginnen de gedachte dat studenten jaarlijks een minimum aantal tentamens moeten halen om hun beurs te behouden. Wie niet presteert, moet betalen.

Dan lopen de ideeën echter uiteen. Het dichtst bij de kabinetsplannen blijft het CDJA, dat maar al te goed beseft hoe graag het grote CDA op de studiebeurzen kort. De jonge christen-democraten bieden een integrale korting aan op de beurzen. Uitwonenden zouden nog slechts 400 gulden krijgen (in plaats van 570), en uitwonenden 250. Studenten uit de lagere inkomens moeten daar bovenop een gift krijgen. Een aanscherping van de tempobeurs is volgens het CDJA te verkiezen boven verdere beperking van de periode dat een student een beurs kan krijgen.

Het-verschijnsel tempobeurs wordt aanvaard, maar dan wel onder wisselende voorwaarden. De Jonge Democraten (JD) en de JOVD willen studenten de ruimte bieden om vrije tijd te kopen. Concreet: wie een paar jaar hard studeert houdt tijd over voor nevenactiviteiten, hoeft even geen tentamens te halen en behoudt z'n beurs. De JD wil de norm in het eerste jaar op 30 procent stellen. Vervolgens moet een student elke twee jaar gemiddeld de helft van de tentamens hebben gehaald. De JOVD wil dat alle studenten vijf jaar lang een beurs krijgen, ongeacht hun studieresultaten. Pas na vijf jaar - o eerder, als de studie niet wordt afgemaakt - wordt een eindstand opgemaakt. Wie dan nog niet klaar is, betaalt het teveel ontvangen beursgeld als boete terug. Per studiepunt

is dat een vast bedrag. Wie eerder klaar is, krijgt het geld dat hij nog tegoed had cadeau. Een premie op snel studeren dus. Volgens de JOVD een plan dat "vele malen goedkoper" is dan het bestaande stelsel. Een belangrijke vraag in de discussie over studiefinanciering is, waar de 4 miljard gulden vandaan moet komen die nu worden uitgekeerd aan beurzen. Een aantal organisaties wil voorkomen dat studenten moeten aankloppen bij hun ouders. De LSVb, Jonge Democraten en Jonge Socialisten bepleiten de instelling van een studiefonds waaruit iedereen dezelfde beurs krijgt.

Het fonds wordt op diverse manieren gevuld. De LSVb wil al of niet afgestudeerden uit het wetenschappelijk onderwijs, het hbo en het mbo 3 procent van hun bruto loon laten afdragen als studieprijmie; voor elk studiejaar drie jaar lang. Uitgaande van een bruto inkomen van 48.000 gulden per jaar komt dit neer op een heffing van 108 gulden per maand. Dat is een stuk goedkoper dan wanneer een student een forse studieschuld zou hebben. Bij een schuld van 50.000 gulden aan het eind van de studie moet nu maandelijks 557 gulden worden afgelost.

Op den duur moeten alle studenten uit dit fonds hetzelfde maandbudget kunnen krijgen, vindt de LSVb. Omdat het fonds eerst gedurende een aantal jaren moet worden gevuld, krijgen studenten beneden de 21 dan nog een basisbeurs, en eventueel een aanvullende beurs.

Ook de Jonge Democraten willen alle studenten hetzelfde budget geven. Het fonds vullen zij anders. Ouders moeten via de

belasting naar draagkracht bijdragen en studenten moeten 40 procent van hun budget na hun studie terugbetalen. De Jonge Socialisten willen daarvoor een HO-tax van 1 procent heffen zolang mensen inkomen uit werk genieten.

Enkele organisaties geven alternatieve voorzetten in de marge. Het ISO stelt voor om elke lichte student te garanderen dat er niet aan hun studiefinanciering zal worden gemorrelt. Zij weten dan tenminste waar zij aan toe zijn. Er zou een 'hoofdlijnenakkoord' voor de studiefinanciering moeten komen. Daarin beloven studenten een behoorlijke tegenprestatie te leveren, op verlies van hun beurs.

De Jonge Democraten ondersteunen dat idee. Universiteiten en hogescholen moeten de minister bovendien garanderen dat zij jaarlijks een minimum aantal afgestudeerden afleveren. Bovendien dienen de instellingen jaarlijks van elke studie te publiceren hoeveel studenten aan de temponorm hebben voldaan, vinden de Jonge Democraten. Wie het eerste jaar overstapt, moet volgens JD zes jaar een beurs krijgen.

Hoe creatief sommige plannen ook zijn, de kans dat er op korte termijn iets van wordt verwezenlijkt lijkt theoretisch. Minister Ritzen heeft de bezuinigingen inmiddels rond. Waarschijnlijk worden ze volgende week vrijdag in de ministerraad besproken.

HOP, Pieter Evelein

De geleerde kamer (16)

Op de tafel ligt een bundel 'Lieder der Arbeiterbewegung'. Sommige NSEM'ers zingen daar wel eens uit, al neigt de meerderheid meer naar Guns 'n Roses dan naar dit pathetische 'Brüder, seht die rote Fahne'.

*Qual, Verfolgung, Not und Kerker
Dämpfen nicht den Mut
Aus der Asche uns'rer Schmerzen
Lodert Flammengut.*

De klassenstrijd woedt nog voort, aan de binnentuin van het Oud Gouvernement, in de kamer van NSEM. Na twee 'Wilde Woeste Weken' biedt de kamer de aanblik van een slagveld. Dit soort kamers kennen we, van de televisie of de krant. Vluchtige kiekjes, scheef en bewogen, van een ruimte waarin gewetenloze boeven een aantal gijzelaars twee jaar hebben vastgebonden. Na de bevrijding mochten de fotografen even naar binnen, voordat de politie de boel verzegelde. De kleuterschool van Neuilly: vuile mokken, volle asbakken, slaapzakken, boekjes, spelletjes. Deze kamer is een opslagruimte annex expositiezaal waar het roemruchte NSEM-verleden is vastgelegd in fotografie en relieken van een strijd tegen de vroege vaders van universiteits- en landsbestuur. Een vlaggestok staat diagonaal tegen de muur, stapels kringloopstencils met opruiende teksten verhullen het stof op de plinten, op een kast staat een doos met fietskettingen ("zodat we ons op ieder gewenst moment aan ieder geschikt object kunnen vastketenen"), prikborden vertellen tien jaar geschiedenis van de Maastrichtse studentenbeweging en reppen van roemruchte heldendaden. Zoals de bongerstaking, die onlangs door de inmiddels tot martelaren van het studentenproletariaat verbeven activisten drie dagen lang werd volgebonden. De slaapzakken die in een boek liggen, zijn de stille getuigen van deze enerkerende "wilde woeste weken". Maar ook de Max Havelaarkoffie op de vensterbank, het ontbreken van elk velletje gebleekt papier of plastic bekertje, en het gebruik van een verantwoord afwasmiddel, getuigen van een doorurochte levenshouding. Met de afwas zelf wil het echter nog niet zo vlotten. Bovenop een stalen kast staan dertig vuile mokken als slachtoffers van een milieubewuste houding te wachten op een beurt. "We hebben hier geen water, daarvoor moeten we naar de wc. Dat demotiveert."

Hoofdkwartieren zijn niet mooi. Waar gestreden wordt, daar wordt niet gepoetst. Vloerbedekking verdraagt geen bloed, bij uit van zweet, en gaat krullen als er tranen op vallen. Dat is dan ook een verklaring voor de vervallen staat waarin de NSEM-kamer zich bevindt. Het meubilair stamt nog uit een vooroorlogs tijdperk: bureaus met houten bladen, die tevens als asbak worden gebruikt, en stoelen waar zelfs Roemeense verkenners niet meer blij gemaakt mee kunnen worden. De stalen kasten kremen onder het gewicht van megafoons en neten fakkels en zijn door de jaren heen steeds krommer geworden.

De NSEM-kamer aan de Lenculenstraat (foto Nelis Tutkey)

Het HK, daar doet dit bok nog het meest aan denken. En voor degenen die een gebrekkige opvoeding hebben gehad: het HK, dat is het hoofdkwartier van waaruit de plaatselijke verkennersij nobele daden verricht. Anton van de Vusse is vaandrig, en terwijl hij een motie probeert te schrijven voor de U-raad buigt zich links van hem een lawaaitige patrouille over de verkiezingsposters en knippen rechts een paar enthousiaste scouts in een wit laken, dat straks een spandoek moet worden voor de zoveelste optocht waar NSEM in mee zal gaan lopen. "Als er gewerkt moet worden, dan kan ik dat beter thuis doen", verzucht Van de Vusse.

Waar de kamer eigenlijk voor dient, dat weet hij ook niet zo direct. Vergaderd wordt er niet vaak ("Hier kun je geen mensen ontvangen. Het meubilair is van een afgedankt soort, dat kun je nergens anders in de universiteit kwijt als alleen maar hier. Als we overleg hebben met Dope, gaan we naar hun kamer. Met eigen mensen gaan we naar het café. Of naar Marry Mos, de ongekroonde koningin van NSEM. Die heeft altijd chips in huis"), een spreekuur is er niet ("Dat hadden we vroeger wel, maar daar hebben we nu geen mensen meer voor"), geschreven wordt er niet ("We hebben geen computer. Gek eigenlijk hè?"), gepoetst is er voor het

laatst in het vorig academisch jaar ("Door de universitaire poetsploeg worden we systematisch overgeslagen. Waarom? Dat weet ik ook niet. Daar moet ik toch eens achteraan.").

*Tod den Henkern und Verrätern!
Allen Armen Brot!
Vorwärts ist die große Lösung:
Freiheit oder Tod!*

"Studentenzaken wil de kamers van Dope en NSEM hebben", zegt Anton van de Vusse, "en dan moeten wij naar de Abstraat." Van de Vusse gelooft dat het bestuur van de universiteit blij is dat NSEM wat op afstand wordt gezet. "We lopen er nu de deur plat. Dat is het handige van deze kamer op deze locatie." En nog één keer, in een poging het belang van de kamer te schatten: "Niet echt het brein van NSEM, maar meer het uitvoerend orgaan."

Wim Ortjens

GRATIS:
screentest + oogmeting
**STUDENTEN
KORTING**

Extended Wear zachte lenzen van
295,- voor O.V. jaarkaart prijs

225,-

per paar incl. gratis
lensvloestof voor een half jaar
GRATIS SERVICE-PAS
Toptiek accepteert ook elke
geldige lensservice-
pas voor 1993 van leveran-
ciers uit andere steden voor
dezelfde of gunstiger
voorwaarden.

Markt 28
6211 CJ Maastricht
043 - 217065

SATTRON Computers

Larixhoven 25 6225 GS Maastricht Tel/fax 043-621831

PC-Configuraties

- Minitower
- 4 Mb Geheugen
- 130 Mb Harddisk
- VGA Kaart 512 Kb
- AT Bus Controller IDE
- 1.44 Mb Diskdrive
- 101 Key Keyboard
- Multi I/O 2 Ser/par/game

386 DX - 40 Mhz	1499,-
486 DX - 33 Mhz	2199,-
486 DX - 50 Mhz	2699,-
486 DX2- 66 Mhz	2999,-

VESA LocalBus systemen op aanvraag

Meerprijs :

170 Mb harddisk ipv 130 Mb	89,-
210 Mb harddisk ipv 130 Mb	199,-
250 Mb harddisk ipv 130 Mb	275,-

Monitoren :

Monochrome monitor	239,-
14" Kleur MPRIII SVGA 0.28	599,-
14" Kleur MPRIII SVGA 0.28 NI	749,-
15" Kleur MPRIII SVGA 0.28 NI	1099,-
17" Kleur MPRIII SVGA 0.26 NI	1899,-

Printers :

HPdeskjet 500 port	699,-
HPdeskjet 510	899,-
HP Laserjet 4 L	1699,-
HP Laserjet 4	3899,-
HP Laserjet 4M	4999,-

Mainboards :

386 DX - 40 Mhz	299,-
486 SX - 25 Mhz	525,-
486 DX - 33 Mhz	949,-
486 DX - 50 Mhz LB	1399,-
486 DX2 - 66 Mhz	1549,-

ADD on:

Faxmodem cpi 9600/2400	149,-
modem 2400 S intern	89,-
MSDOS 6.0 upgrade	139,-
Artec b&W scanner	249,-
800 DPI	249,-
Artec Grey scanner 256	399,-
400 DPI	399,-
Novell NE2000 netwrk	199,-
SOUNDBLASTER PRO 16 Bits	549,-

Ram :

1 Mb Simm 70 ns	79,-
4 Mb Simm 70 ns	339,-

1 jaar garantie Prijzen incl 17.5% BTW

Computersystemen - Netwerken - Printers - Componenten

Oké, het is waar, uiteindelijk moet je het zelf doen, maar met de vakkennis en de sfeer van
AUTORIJSCHOOL R. ten BRINK
Op weg naar je Rijbewijs
* -Lessen in VW Golf
* -Volgens nieuwe rijprocedure
* -Verantwoord en doordacht fasenplan
* -Examengarantie
* -f 37,50 voor 60 minuten
Telefoon 043-613426
Ook voor theorie en spoedcursussen

autorijschool wegwij voor uw rijbewijs
voor maastricht en omstreken

CORRECT beroepsrijbewijs
volledig gediplomeerd

autotel. 06 - 52 - 980584
maastricht, a. van scharnlaan G4, tel (043) 621494

GRIEKSE EETHUIS
hellas
**DE BETERE GRIEKSE
SPECIALITEITEN**

Menu's vanaf:
f 9,50 tot f 24,50

Gefrituurde visjes

Gegrilde makreel en forel

Geopend 17-22 uur
Dinsdags gesloten

Alex. Battalaan 61
Maastricht. Tel. 043-215358

Iskander Specialzaak

- stoffen voor gordijnen, meubels en kleding
- zit/slaapbanken en bedden
- futons en natuurmatrassen
- portugese tegels

Ine Olieslagers 6211 TD Maastricht •
Oude Tweebergenpoort 5 telefoon: 043-257883
(50 mtr. vanaf Vrijthof)

MOTORRIJBEWIJS GEHAALD ?

of al behoorlijke rijervaring op lesmotor.
Maak dan een toertocht door Limburg.
Motoren zijn beschikbaar.
Kosten f 150,- hele dag incl. alle bijkomende kosten.

Bel motorrijbewijs Dorsers
046-377738 of 06-52981362.

Weer een initiatief van autorijschool Dorsers.

Een goede scriptie kan je ver brengen

Doe méér met je afstudeerscriptie!
En ding mee naar de AXA Equity & Law Studieprij. Je kunt er een fantastische summercourse aan een buitenlandse universiteit of hogeschool mee winnen. Of een aanzienlijk geldbedrag, dat je aan een studieproject kunt besteden.

Wat zijn de voorwaarden? Je studeert aan een instelling voor wetenschappelijk onderwijs, HBO of NIVRA en mag voor 1 augustus 1993 nog geen 29 jaar zijn. Daar-

naast behandelt je scriptie een vraagstuk dat toepasbaar is in de praktijk van de financiële dienstverlening. Financiële dienstverlening omvat alle dienstverlenende activiteiten op het terrein van geld en risico, die op professionele basis door personen of organisaties worden verricht.

Wil je meer weten over hoe je kunt meedingen naar de AXA Equity & Law Studieprij? Vraag dan snel de folder, het reglement en een

aanmeldingsformulier aan bij:
AXA Equity & Law Levensverzekeringen N.V., Afdeling Marketing, Postbus 997, 2501 CZ 's-Gravenhage, Telefoonnummer (070) 34 23 209.

AXA Equity & Law Levensverzekeringen N.V. maakt deel uit van de AXA-groep, één van de grootste verzekeringsmaatschappijen ter wereld. Met het instellen van deze studieprij wil AXA Equity & Law het onderzoek op het brede terrein van de financiële dienstverlening bevorderen.

'Kamergeleerden' vinden ideale nevenfunctie in de wetenschap

Bezweet stormt prof.dr. Willem Vermeend zijn werkkamer binnen op de tweede verdieping in het oude gedeelte van het Tweede Kamergebouw aan het Plein. Hij is haastig weggelopen uit de zitting van de parlementaire enquêtecommissie sociale zekerheid. Zo zal het donderdag (vandaag dus) ook gaan: „Tot half een zit ik in de commissie, dan moet ik snel naar Maastricht om samen met Erik Jurgens de inaugurale rede uit te spreken, de receptie af te werken en dan meteen terug naar Den Haag, want er ligt hier nog een hoop werk.” Zo is het leven van een volksvertegenwoordiger die daarnaast hoogleraar wordt in het Europees belastingrecht.

Vermeend gaat een dag in de week aan de juridische faculteit Europees belastingrecht doceren. Hij was al sinds 1991 als bijzonder hoogleraar namens de stichting Wetenschapsbeoefening aan de economische faculteit verbonden: „Dat blijf ik gewoon doen, actualiteitencolleges verzorgen.”

Groningen

Zijn tweede benoeming in Maastricht heeft te maken met de nieuwe afstudeer-variant Europees belastingrecht, waarvoor hij mede het pad heeft geëffend. De benoeming van Vermeend heeft hier en daar wenkbrauwen doen fronsen omdat het nog maar kort geleden is dat hij - zo schreven enkele kranten althans - zijn aanstelling als hoogleraar in Groningen kwaadschiks moest opgeven. In die kranten stond dat Vermeend niet aan zijn verplichtingen (een dag in de week aanwezig zijn) kon voldoen en dat hij na een 'indringend gesprek' met de voorzitter van zijn vakgroep, het vroegere CDA-kamerlid prof. H. Nootboom, ontslag moest nemen. Vermeend wijst die verklaring van zijn vertrek uit Groningen van de hand: „Ik had in de zomer vorig jaar al aan het college van bestuur laten weten dat ik gezien mijn drukke werkzaamheden en de combinatie Maastricht-Groningen een keuze moest maken. Dat gebeurde overigens wel na overleg. Begin september heb ik per brief laten weten dat ik per 1 januari zou vertrekken. Heb gezegd dat ik tot die tijd gewoon mijn colleges zou blijven geven. Dat heb ik ook gedaan. In Groningen waren ze daar begrijpelijk over teleurgesteld. Dat waren ze al toen ik Maastricht erbij nam en later vond men dat ik in de publiciteit teveel geïdentificeerd werd met Maastricht, vooral vanwege het Europees belastingrecht. Ik heb gewoon een keuze moeten maken. Ik kan de persverklaring laten zien, waarin Nootboom zegt dat hij teleurgesteld is. Heel begrijpelijk overigens. Maar ik kan ook laten zien dat ik daar nu weer met hem in een promotiecommissie in Groningen zit.”

Dat hij ten koste van Groningen voor Maastricht koos had vooral te maken met de leeropdracht Europees belastingrecht, die hem hier wachtte, zegt Vermeend: „Ik ben betrokken geweest bij de opzet van die afstudeervariant, ik dacht dat trekt mij meer dan wat ik in Groningen deed, al blijf ik het heel interessant vinden om aan studenten te laten zien hoe belastingrecht in elkaar zit, hoe wetten tot stand zijn gekomen. Maar mijn belangstelling ligt toch meer in het Europese vlak, waar grote en snelle ontwikkelingen aan de gang zijn.”

Broederlijk

Inmiddels heeft het enige andere lid van de Tweede Kamer dat zich professor mag noemen zich bij het gesprek gevoegd: prof. mr. Erik Jurgens, hoogleraar te Amsterdam (Vrije Universiteit) en Maastricht. Even broederlijk als Vermeend en Jurgens in dezelfde fractie zitten - die van de Partij van de Arbeid -, delen zij vandaag in Maastricht de corona en het uur dat hen ter beschikking staat voor een inaugurale rede. Ieder een half uur dus, want om het gehoor twee uur lang met twee doorwrochte verhalen aan hun stoelen gekluisterd te houden, is zelfs voor geoefende kamerleden een te zware opgave. Maar gezien hun reputatie als rappe sprekers denken ze toch ieder acht kantjes tekst binnen een half uur te kunnen oren. Beiden houden het op een Europees onderwerp, sterker nog: het verdrag van Maastricht. Vermeend praat over 'Het Europees belastingstelsel na Maastricht', terwijl Jurgens 'Een onparlementair stelsel' bespreekt om de gebrekkige controle door nationale parlementen van de Europese wetgeving aan de kaak te stellen. Oorspronkelijk had de dubbele oratie al in november moeten plaatsvinden, maar werd toen uitgesteld, „ook al omdat het hoogst onzeker was wat er met het verdrag van Maastricht zou gebeuren,” zegt Vermeend, die er onmiddellijk aan toevoegt dat de ramp nog groter was geweest als vorige week het Britse Lagerhuis de ratificatie had verworpen. Jurgens waarschuwt dat de ramp zich alsnog kan voltrekken: het Britse Hogerhuis, uitgerekend de minst gelegitimeerde parlementaire instantie van alle Europese lidstaten, heeft nu het lot van het verdrag in handen. Een beter argument voor de centrale stelling in zijn oratie dat Europa zich veel meer democratisch moet gaan legitimeren, had Jurgens nauwelijks kunnen bedenken.

Omgekeerde weg

Vermeend is in de PvdA-fractie gespecialiseerd in financiële en fiscale aangelegenheden, Jurgens is grondwetspecialist en voorzitter van de vaste commissie voor Europese zaken. In zijn wetenschappelijke bezigheden te Maastricht is Jurgens de omgekeerde weg van Vermeend gegaan. Hij was voor één dag in de week, ofwel twee maanden per jaar, bijzonder hoogleraar mediarecht in Maastricht, totdat hij in 1990 kamerlid werd. Hij kondigde toen aan zijn Maastrichtse activiteiten terug te willen brengen tot een bijzonder hoogleerschap van een halve dag in de week, terwijl hij als voorheen één dag in de week hoogleraar publiek recht bleef aan de Vrije Universiteit. Jurgens begeleidt in Maastricht twee promovendi, neemt deel aan de werkgroep 'Parlement en overheid', is betrokken bij symposia en is op afroep beschikbaar voor colleges.

De samenwerking tussen hem en fractiegenoot Vermeend beperkt zich niet tot de gezamenlijke inauguratie, verzekert Jurgens: „Zo gauw ik iets heb dat op zijn terrein ligt, neem ik contact met hem op.” „En ik krijg als fiscalist steeds meer te maken met Europese aspecten, waarbij ik hem inschakel,” retourneert Vermeend. De vraag of het kamerwerk meer baat heeft bij hun wetenschappelijke activiteiten dan omgekeerd, krijgt een voorspelbaar antwoord: „Het is een wisselwerking,” roepen de professorale kamerleden in koor. Aha, helpt de faculteit de PvdA-fractie op die manier aan wetenschappelijke bezinning en verdieping? „Dat speelt geen enkele rol,” zegt Jurgens met een verwijzing naar zijn betoog over de legitimiteit van de Europese wetgeving: „Daar is de hele kamer het volstrekt over eens, dat we dat moeten verbeteren. Europa is typisch een onderwerp waarin de partijpo-

litiek nauwelijks een rol speelt. Het is voor mij juist zo interessant om langs wetenschappelijke weg na te gaan wat er nu eigenlijk gebeurt met die regelgeving. Die kritisch-analytische begeleiding van de politiek beschouw ik als het grote voordeel van de combinatie.” Datzelfde geldt voor debatten over fiscale aspecten van Europa, zegt Vermeend, „en los daarvan: ik geef in mijn colleges en mijn onderzoek uitsluitend mijn eigen opvattingen weer, waar ik niemand mee bind. Ik baseer me alleen op mijn wetenschappelijke analyse. Wat mijn fractie daarvan denkt interesseert mij op dat moment niet.” Toch zullen de hoogleer-kamerleden een zekere gespletenheid altijd meedragen, geeft Jurgens toe, „maar dat is inherent aan dit werk. Dat geldt ook voor iemand die een bestuurlijke functie naast zijn kamerwerk heeft. Die zal er bij zijn fractie wel eens op aandringen iets op dat terrein te doen, maar als dat niet lukt zal hij in de kamer niet in staat zijn dat pleidooi uit te dragen.”

Eervol

Om ongewenste belangenvermeniging te voorkomen moeten de PvdA-fractieleden hun nevenfuncties aanmelden bij het fractiebestuur: „In beginsel wordt die toestemming verleend,” zegt Vermeend, „sterker nog: Wöltgens vond het een eervolle benoeming. Dat moet je doen, zei hij, dat is echt iets voor jou.” Bij Jurgens lag de zaak iets anders, omdat hij al hoogleraar was voordat hij in de kamer werd gekozen, maar hij paste zijn benoeming in Maastricht wel aan het kamerlidmaatschap aan: „Voor mij is het juist interessant dat ik door de combinatie van het politieke en het wetenschappelijke werk uitstekende mogelijkheden heb om op de hoogte te blijven van wat er in mijn vak gebeurt. Je krijgt hier informatie over wetgeving uit de eerste hand. Dat is een bron die wij trouwens ook gebruiken om collega's te helpen, die anders een hoop werk moeten doen om er via de bibliotheek aan te komen.” Vermeend: „Er zit ook een voordeel aan voor de studenten. Wij kunnen de achtergronden en het hele proces van wetgeving verklaren uit wat wij zelf hebben waargenomen.” Jurgens: „De handboeken zijn vaak te theoretisch-juridisch waar het gaat over het functioneren van het parlement. Wat in regelingen staat gebeurt in feite vaak anders. Dat is informatie waar de gemiddelde docent niet over beschikt.” Later, tijdens een korte wandeling naar de vergaderzaal van de Tweede Kamer vertelt Jurgens dat hij zijn Maastrichtse studenten een keer hier een keer ontvangen: „Dankzij de OV-jaarkaart, anders had het bijna niet gekund. De spoorwegen hebben natuurlijk problemen omdat er teveel met die kaart gereisd wordt, maar alleen om studenten in staat te stellen hier naar toe te komen of om in andere steden tentamens af te leggen, zou het goed zijn dat die kaart blijft bestaan.”

Jacques Herraets

Vermeend en Jurgens: wisselwerking tussen politiek en wetenschap (foto Nout Steenkamp)

Jurgens: Europese politiek onparlementair

Erik Jurgens pleit in zijn deel van de dubbele oratie voor een verbetering van de controlerende functie van het parlement ten opzichte van Europese besluiten. Het Europees parlement is onparlementair omdat het essentiële bevoegdheden mist. Er zit dus niets anders op dan de 'nationale optie' te hanteren. Het Nederlandse parlement moet het democratisch deficit in de totstandkoming van Europese besluiten compenseren, maar het heeft die taak schromelijk verwaarloosd, vindt Jurgens. In zeven maatregelen pleit hij ervoor de voorstellen van de Europese commissie in een vroeg stadium in de kamer te bespreken en zo nodig de vertegenwoordigers van de regering een voorwaardelijk mandaat mee te geven als zij naar een ministerraad vertrekken waar besluiten genomen worden. Daarnaast zou het parlement sterker vertegenwoordigd moeten tijdens de besluitvorming op Europees niveau. Europarlementariërs zouden de commissievergaderingen over Europese zaken in hun eigen land moeten bijwonen en de permanente vertegenwoordiger van Nederland bij de EEG zou een politieke functionaris in plaats van een ambtenaar moeten zijn. Tenslotte zou de besluitvorming van de Raad van Ministers over wetgevende zaken voortaan openbaar moeten zijn. De twaalf parlementen zouden, zolang het Europees parlement geen echte parlementaire functie heeft, de handen ineen moeten slaan en onderling verbond tegenover de raad van ministers moeten sluiten, de Interparlementaire Europese Samenwerking IPES. Dat mag de lidstaten er overigens niet van weerhouden, waarschuwt Jurgens, om voort te gaan met het opstellen van een meer parlementaire Europese constitutie. Door schade en schande wijs geworden zet hij daar tussen haakjes het woordje 'federale' voor.

Vermeend: belastingstelsel nu al Europees maken

Willem Vermeend merkt in zijn betoog op dat het verdrag van Maastricht nog steeds geen beperkingen oplegt aan de lidstaten om eigen fiscale regels te stellen. Fiscale concurrentie ligt dus nog steeds op de loer. Dat fenomeen heeft Nederland de afgelopen jaren al vele miljarden gekost omdat bedrijven kiezen voor vestiging in het EEG-land met het gunstigste belastingklimaat. Toch moet Nederland zich niet laten verleiden om aan de concurrentiestrijd met belastingvoordeeltjes mee te doen, waarschuwt Vermeend. In plaats daarvan zouden we er beter aan doen het belasting- en premiestelsel een Europese inhoud te geven. Dat kost de komende tien jaar vele miljarden, die ons land zou kunnen verdienen enerzijds door economische groei en anderzijds door een deel van opbrengst van een Europese 'ecotax' terug te sluiten naar burgers en bedrijven in de vorm van lagere premies en belastingen. Zo zou deze ecotax-heffing zowel bij kunnen dragen aan een daling van de CO2-uitstoot als aan een verminderd energieverbruik en dus een bijdrage leveren aan een duurzame economische groei, aldus Vermeend.

„Gelukkig heeft ze me niet om uitleg gevraagd, ik was doodzenuwachtig”

Hoedat nu? Kan het zijn dat het 'Programma van het Bezoek van Hare Majesteit de Koningin aan de 4e Biennale voor Europese Academies van Beeldende Kunst in het Maastrichts Expositie- en Congrescentrum op Dinsdag 25 mei 1993' er naast zit? Het is nochtans een keurig verzorgd boekje, gedrukt op gewatermerkt papier, waarin bijna van minuut tot minuut te volgen is wat HM de K en haar gevolg gaan doen deze middag, en vooral ook wie er nog meer achter haar aan zullen lopen. Het 'gevolg' zal maar bescheiden zijn: één hofdame en één adjudant, een kapitein-luitenant ter zee. In uniform, zal straks blijken, en een zee heeft de beste man al heel lang niet meer gezien. In hun kielzog twee ministers van wie één Belg, een gouverneur, een burgemeester, bestuurders van de Rijks Hogeschool Maastricht als organiserende instelling, en nog wat los volk. Dit Programma nu vermeldt de aankomst van HM per auto voor de Oost-entree van het Mecc om 15.00 uur. Maar wat doet die auto met dat AA-tekenteken dan al om 14.30 voor de West-ingang? Hier klopt iets niet! De man van de Rijksvoorlichtingsdienst kijkt leep als hem dit onomstotelijke feit wordt voorgelegd. Nou vooruit, hij wil het wel verklappen: "Ze is incognito alvast aan het rondkijken." Incognito? Beatrix? Jawel. Maar niemand die dit weet. Zijn blik staat samenzweerderig.

14.45 uur. De meeste bezoekers zijn al binnen, buiten wacht het welkomsteam. Schuin voor de ingang staat ook al kunst: een verstild snelwegtafereeltje van een stuk of wat aan barrels gereden automobielen, op, onder en tegen elkaar geplaatst. Voor de RVD is het een uitkomst. De configuratie van wrakken blijkt het ideale reservaat om het fotografenvolkje in op te sluiten. Die doden intussen de tijd met het aanbrengen van kleine verbeteringen aan het kunstwerk.

14.50 uur. Nog tien minuten te gaan voor HM per auto zal arriveren. Gouverneur Mastenbroek laat zich eerst voorrijden. Nog geen twee seconden later wandelt ook Rika naar de ingang. In zondagse jurk, om haar hals een oranje sjaal. De frituurhouderster van de Tongersestraat is tevens Neerlands grootste royalty-fan, die elke oranjelid die het waagt in de buurt van Maastricht te komen, hardnekkig opwacht en volgt. Ofschoon Het Programma de komst van de koningin toch echt pas om drie uur 's middags aankondigt, is Rika al vanaf acht uur deze morgen ter plekke. Het is opnieuw de "grootste dag van mijn leven. Menier, iek ben gelukkig", zegt ze stralend en met een zwaar Italiaans accent.

15.02 uur. Jacques Giesen, voorzitter van de Biennale en lid van

het college van bestuur van de Rijks Hogeschool, komt gehaast naar buiten gerend en constateert dat Ze twee minuten te laat is. "We moeten het ophouden daar binnen." 15.03 uur. Het begint pas en nu al zijn we achter op het schema. Drie limousines draaien drie minuten over tijd de hoek om. HM stap uit de donkerblauwe Ford waar ze net aan de andere kant van het gebouw is ingestapt, om ontvangen te worden door Giesen. "Ik geloof dat ik u al ken", zegt Beatrix met een glimlach. Giesen heeft haar dan net ruim drie kwartier 'incognito' rondgeleid. Of ze een beetje in de richting van het sloperijstilven en vooral de fotografen wil schuiven? Mooi niet dus. Het gezicht gaat op strak. "Ik ben hier niet voor de pers, ik ben hier voor de kunst", zegt ze afgemeten en wandelt het gebouw in. "Viva la regina!" roept Rika, die zich in momenten van grote emotie het liefst van haar moedertaal bedient. "Viva la regina!"

We lopen tussen fakkeldragers door. In de zaal zelf is het nogal donker. Stoelen zijn er niet, iedereen staat en loopt door elkaar heen. De vierkante mannen in HM's entourage roeien zich een weg naar voren, naar de tribune vanwaar men riant over het krioelende gepeupel uitkijkt. De favoriete positie van keizer Augustus. Zijn twintigste eeuwse Bataafse equivalent draagt geen toga en lauwerkranse meer, maar (van boven naar beneden) een zwart luchtdoorlatend hoedje boven het zorgvuldig gemaquilleerde gezicht, en een vlot zomerjurkje met zwarte stippen waarover onregelmatig hardroze bloemen lijken uitgestrooid. Aan de onderkant heeft het iets van een overslagrok. Schoeisel: zwarte pumps, waarop ondanks de hakjes hoge snelheden te behalen zijn.

HM is nog niet gezeten of meteen breekt het spektakel los met een oorverdovend groepje trommelaars dat uit het niets opduikt en zich dwars door de menigte een weg baant. Is er geen welkomstwoordje? Dat stond toch in het programma? Voorlopig niet. Warner van Wely, de vroegere artistiek leider van de Dogtroep, had daar zeker geen zin in toen hij deze overvloedige openingsmanifestatie bedacht. In hoog tempo trekken muzikanten en performers in-en-op ingenieuze rijdende constructies door de zaal. Vanuit een zo'n ding prikt plots een lange hengel in de richting van HM. Aan de punt is een ruikertje bevestigd, dat ze er zelf af mag wippen. Weer eens wat anders dan de gebruikelijke zevenjarige wethoudersdochter die stijf van de valium een boeketje komt overhandigen. HM lacht, dit vindt ze lollij. Dan is daar toch nog het welkomstwoord. Hoog boven het publiek uittorend staat er een meneer achter een microfoon. Dat moet volgens Het Programma de directeur van de

Koningin in de doolhof der kunsten: waarheen leidt deze weg? (Foto: J. Turkey)

Academie Beeldende Kunsten zijn. Dat HM aanwezig wilde zijn in het programma, de ogen al die tijd strak op de koningin gericht heeft gehouden, en bij de eerste de beste seconde stilte van kans schoon ziet die te verbreken. Deze keer echter is men niet amused. Twee vriendelijke maar vastberaden mannen slaan de arm om Rika's schouder en wetten haar ervan te overtuigen onder de eretribune klinkt weer "Viva la regina!" Heeft Van Wely alvast op een andere plek moet gaan staan. Daar zal ze dan toch een multinationale ode aan HM geprogrammeerd? Opnieuw, harder nog: "Viva la regina!" Het kan niet missen: Rika

zich met een gelukkige glimlach helemaal niets aantrekt in het programma, de ogen al die tijd strak op de koningin gericht heeft gehouden, en bij de eerste de beste seconde stilte van kans schoon ziet die te verbreken. Deze keer echter is men niet amused. Twee vriendelijke maar vastberaden mannen slaan de arm om Rika's schouder en wetten haar ervan te overtuigen onder de eretribune klinkt weer "Viva la regina!" Heeft Van Wely alvast op een andere plek moet gaan staan. Daar zal ze dan toch een multinationale ode aan HM geprogrammeerd? Opnieuw, harder nog: "Viva la regina!" Het kan niet missen: Rika

De manifestatie gaat door, een groepje muzikanten doorkruist de zaal, mensen slaan van binnenuit kooien kapot en kruipen eruit, in drie talen klinkt een oproep tot artistieke vrijheid. Dan zoeven langzaam maar zeker de in een groot vierkant boven de ruimte hangende academiavaandels naar beneden en vormen daar een gigantisch gordijn. HM en de SPQM worden aan het zicht onttrokken. Erger, alle zicht wordt haar benomen. "Oh, we worden uitgesloten", constateert ze laconiek tot haar rechterbuurman Jacques Giesen. Die al lang wist dat dit gewaagde stukje onvervalst populisme eraan stond te komen: de hotemetoten zouden worden geïsoleerd van het volk, want daar is het allemaal om te doen. Maar HM toont zich sportief en wordt niet boos, bovendien gaan de draperieën snel weer de lucht in.

15.20 uur. Gerommel op de tribune, het tijdschema is weer in ere hersteld, nu is de expositie aan de beurt. De ene helft van de 72 stands heeft ze al incognito afgewerkt. "Dat ze eerder kwam was op eigen verzoek", zegt Giesen, "ze wilde echt alles zien". Nu dan de andere helft. De stands zijn doolhofsgewijs opgezet, als grote kamers die in elkaar overlopen. Dit tot vreugde van het legertje fotografen, dat kans ziet om telkens weer te ontsnappen aan het tenminste even grote legertje voorlichtings- en beveiligingsmensen. Gelukkig heeft men van coördineren nog nooit gehoord. Er zijn voorlichters van de RVD, van de provincie, van het Mecc, van de Rijks Hogeschool. Die laatste is wel tevreden met al die camera's, hoe meer plaatjes in de krant hoe beter. Maar HM zelf toont zich steeds geïrriteerder. En daarmee ook de RVD, die later Giesen zal verwijten een verkeerde route te hebben genomen, zodat ze elke keer weer in twintig lenzen tegelijk keken.

De jongen in een stand van de Rijks Hogeschool haalt opgelucht adem als ze voorbij is. "Ik stond hier om eventueel uitleg te geven. Gelukkig heeft ze daar niet om gevraagd, ik was doodzenuwachtig", zegt hij met een nog steeds verwilderde blik. Maar HM krijgt dan ook meer dan voldoende toelichting, ofwel van Giesen, ofwel van Twan Lendfers, de verantwoordelijke man voor de expositie. Of van de standhouders zelf natuurlijk. Zoals die Amsterdamer die de gelegenheid te baat neemt om in een moeite door minister Ritzien, die meehobbelt in het gevolg van HM zonder overigens ook maar een cent aan de manifestatie te hebben bijgedragen, te kapittelen. Niet over de studiefinanciering, maar over de positie van het vak textiel. HM luistert, loopt dan lachend weg.

Paniek. Een vlekje! Blauw, rechts in de hals. In het voorbijgaan

viel het duidelijk te onderscheiden. Maar geen mens schijnt het nog gezien te hebben. Een paar stands verder is het euvel ontdekt. De hofdame poest met een flink servet HM's aangezicht schoot. Het blauw had zich verspreid. Boosdoener was het crèpepapier waarin het boeketje was verpakt.

16.15 uur. Een afsluitende bijeenkomst op het 'cateringterras'. Dat is een hoekje van de zaal. Hopelijk laat HM de toostjes staan. Mijn exemplaar is gisteren al klaargemaakt. Een laatste gesprek met de organisatoren. Ze heeft erg genoten, volgens ingewijden ook vakkundig commentaar geleverd, en ze maakt zich alsnog zorgen over de kwetsbare opstelling van veel van de kunstwerken. "Ik hoop dat de mensen dat zullen respecteren". De studenten bedanken haar dat ze beschermvrouwe wilde zijn, want dat hielp behoorlijk bij het verkrijgen van de visa voor de Oosteuropeseanen. Nee, ze hebben haar niet 'majesteit' genoemd, gewoon, niks. Oh ja, een heeft "koningin" tegen haar gezegd. "Ze is heel spontaan. Echt, het kon zo je moeder zijn." Ook voor Biennalavorzitter Giesen zit het erop. Was het leuk? Ja. Zeker als je zoiets, een middagje met de vorstin, een keer in je leven meegemaakt zou willen hebben. En dat wilde hij dus best. Bij de uitgang staat Rika geestdriftig te zwaaien.

Wammes Bos.

De vrijheid proeven van een echte kunstenaar

Er valt een lange stilte. Rustig trekt hij nog een keer aan zijn sigaret en staart vervolgens afwezig naar de stenen, de boomwortels en machine-onderdelen die voor hem zijn uitgestald. "Kunt u de vraag nog eens een keer herhalen", klinkt het dan tenslotte bedeesd uit de mond van de Vlaamse kunstenaar Guy Rombouts.

Hij verzorgt deze week samen met zijn Poolse levensgezellin Monica Droste ("We zijn een paar, maar we hebben nog geen tijd gehad om te trouwen") één van de zeventien masterclasses van de 4th Biennale Maastricht. Veertien studenten uit acht verschillende landen schreven zich er voor in. Twee dagen lang struinden zij samen met hun twee masters de Maastrichtse sloop, de kazematens, Eben-Emael en een mergelgrot af, op zoek naar bruikbare objecten. "Je zoekt vanuit je gevoel", legt Belinda Höfer, vierdejaars edelsmeden aan de Maastrichtse academie uit. "Ik vond het moeillijk. Wat neem je nou wel mee en wat niet? Eerst baad ik mijn armen vol met metalen onderdelen, maar toen ik een uitgedroogd slangetje op de grond zag liggen heb ik het ijszer laten vallen."

Het resultaat van deze strooptochten ligt woensdagmorgen netjes geordend in het grote atelier van het Hof van Tilly aan de Grote Cracht. Naast een rijtje afgedankte gebruiksvoorwerpen als een kindergym schoen, een plastic handschoen en een sjaal, liggen de stenen uit de mergelgroeve, stukjes gekruild metaal, kleine boopjes natuurlijk materiaal zoals zand, hout, kontijnekeutels en marmer en een rij met grote en kleine, vaak roestige, metalen cirkels. De studenten drentelen tussen de voorwerpen door, verleggen af en toe een voorwerp, praten wat met elkaar of zitten rustig het resultaat van een halve week zoeken te bekijken. Straks, aan het einde van de week moet uit deze verzameling een zelfgemaakt alfabet verryzen. Dat is de opdracht die Rombouts en Droste hen zondagavond hebben meegegeven. Stiekem hopen de twee dat hun pupillen zich deze week ook "openen en de innerlijke vrijheid proeven die onontbeerlijk is voor de echte kunstenaar". De taal, en eigenlijk nog meer het alfabet staat al zes jaar centraal in het gezamenlijk werk van de twee kunstenaars. Zij hebben zelf voor iedere letter een lijn bedacht met een daarbijbehorende kleur. De 'P' is in hun alfabet bijvoorbeeld een paarse peristaltische lijn, terwijl de 'E' de vorm heeft van een eigele elleboog. Een woord wordt gevormd door de diverse lijnen aan elkaar te koppelen zodat een "onvolmaakte cirkel" ontstaat. "Wij werken vanuit een soort verwondering die de confrontatie met het Romeins alfabet met zich meebrengt. Op de lagere school leer je de woorden aan, noot, mies. Je ziet een plaatje van een aap met daar onder drie vormpjes. Het is heel abstract om de sprong van het plaatje naar de vormen te maken. In zekere zin wordt de aap in drieën gedeeld. Wij maken er weer een geheel van."

Inviddels heeft het tweetal een computerprogramma gemaakt dat automatisch het Romeinse schrift omzet in gekleurde lijntjes. Daarnaast hebben zij een boekje in deze taal uitgegeven. Dat wordt ook echt gelezen, vertelt Rombouts, want af en toe krijgt hij een brief in het lijnenschrift van iemand die een van de exposities van het tweetal heeft gezien. De studenten hebben nog geen idee wat voor een alfabet er vrijdagmiddag op de vloer van het atelier zal liggen. Belinda Höfer: "Je krijgt niet gelijk te horen wat je moet doen. Je moet eigenlijk maar zien, het moet uit jezelf en de groep komen. Dat maakt onzeker, maar is tegelijkertijd ook spannend."

Riki Janssen

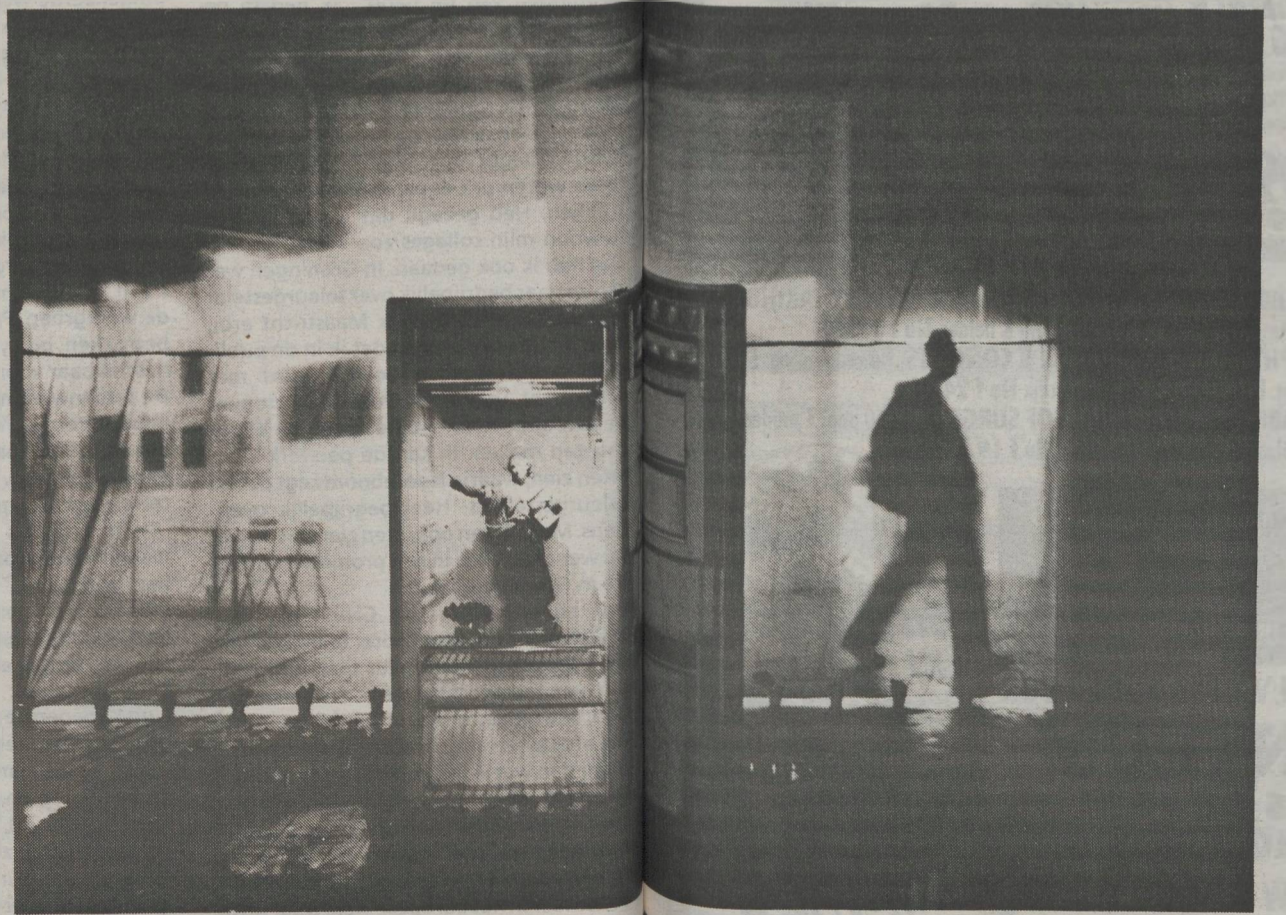
„Als ik van de academie af ben, dan ga ik schilderen”

De Nederlandse kunststudent krijgt een studiebeurs. De uitgestudeerde Nederlandse kunststudent krijgt een bijstandsuitkering. Nederland is een kunstparadijs, vinden de meeste buitenlandse academie-studenten die voor de biennale naar Maastricht zijn gekomen. En dat is geen verrassing. Maar hoe doen ze het dan daar in het Hoge Noorden, Verre Oosten of Diepe Zuiden van Europa? Sterven er veel baby's door ondervoeding, omdat moeder alweer geen schilderij heeft verkocht? Hoe is het om in een aan flarden geschoten atelier te moeten werken? Doen je voeten pijn als je na een lange dag bij McDonald's nog uren achter de schildersezel moet staan? Domme vragen aan kunstenaars uit Bergen, Bratislava en Sevilla. "Zolang je gedreven wordt door een artistieke wil spelen geld en politiek geen rol." Natuurlijk knijpen ze hun ogen van afgunst als ze horen hoe de Nederlandse kunstenaar onbekommerd gehoor kan geven aan zijn roeping. Dat kan niet overal in Europa. Zit het financieel niet tegen, dan wil het wel weer met het klimaat niet vlotten. "In Noorwegen heb je geen echte kunstcultuur. Dat hoort bij steden, en daarvan hebben we er niet veel", zegt Erik Snedsbøl. Hij studeert in Bergen en werd samen met schoolgenote Kjersti Myrehagen uitgekozen om hun 'Vestlandets Kunstakademi' te vertegenwoordigen op de biennale in Maastricht. Zij missen een echte scene in hun eigen stad: "Het wereldje is te klein. Er is weinig te doen. De Noorse kunststudent kijkt altijd met één oog naar het naaktmodel, en met het andere oog loert hij over de grens. Zo snel mogelijk weg, dat lijkt het grootste doel." "Het is maar voor een heel klein gezelschap weggeleid om aan een kunstacademie te mogen studeren. Er wordt enorm streng geselecteerd, en daardoor blijft het wereldje ook klein. Maar de studiebeurzen zijn hoog en ook na je afstuderen kun je rekenen op bijstand. Genoeg om van te leven, maar niet genoeg om ook nog een atelier en materialen van te betalen. Dan moet je maar gaan werken. Dat is heel normaal, en je hoort er dan ook niemand over klagen. Een Noorse kunstenaar is drie dagen in de week taxichauffeur. Dat is een heel populair beroep. De andere vier is hij kunstenaar. Maar dat is-ie wel vierentwintig uur per dag. Ik geloof dat je nergens zulke halstarrige volhouders vindt als bij ons. Het is ondenkbaar dat een Noorse student zijn kwast aan de wilgen hangt bij het verlaten van de academie. Daarvoor zijn de toelatingseisen te streng, daarvoor is het kunstenaarschap een te bevoorrechte positie. Een Noorse kunstenaar voelt zich teveel uitverkoren om zich dat te laten afpakken. Het kunstenaarschap is een roeping, daar kom je niet zo makkelijk van af."

Ook Tsjechoslowakije leek met Havel een cultuurminnende politiek te krijgen, maar die droom lijkt nu over. In ieder geval voor Slowakije, waar "Kupatsch of Klozatsch of Kovac of hov heet die man ook al weer" de scepter heeft overgenomen. Imro Vasko weet het niet meer precies, en het lijkt hem ook weinig te interesseren: "Julie koningin is toch ook geen kunstenaar?" vraagt hij uitdagend. Vasko is docent architectuur aan de kunstacademie van Bratislava en a-politiek: "Studeren is gratis. Dat is nu zo, dat was onder Havel zo, en dat was al tijdens de communisten zo. Geld is er nooit geweest. Nu niet, onder Havel niet en bij de communisten niet. Ons geld is niet populair in het buitenland. Dat maakt reizen duur. Toen ik de directeur van de academie om een retourtje Maastricht vroeg, keek hij of hij een verschijning zag. Na veel soebatten wilde hij het treinkaartje betalen, maar het hotel...dat vond-ie maar overdreven." "In het westen wordt altijd erg dramatisch gedaan over de invloed van onze politiek op de kunst. Natuurlijk, van Stalin tot en met Brezjnef was Oost-Europa cultuurdood. Maar daarna is de kunstenaars niets meer in de weg gelegd. Ook niet onder de laatste communistische regimes." Om te overleven houden de Noren en de Slowaken er verschillende principes op na. Erik Snedsbøl: "Commercieel werken? Nooit! Ik ga nog liever vis vangen dan mijn artistieke vrijheid inleveren." Imro Vasko: "Schilders worden designers, beeldhouwers worden restaurateurs. Het is moeilijk om van je eigen werk te leven. En bovendien zijn er al duizenden werkloze worstjesbakkers, hotelportiers en vloerdweilers. Daar kom je dus niet zo gemakkelijk tussen." Achterhaalde conceptuele kunst. Belegen postmoderniteit. Wie graag de artistieke superioriteit van het Vrije Westen wil zien afsteken tegen de doordeweekse pogingen van het bevoren noorden, geknevelde oosten of achterlijke zuiden, wie dat werkelijk wil, die vindt in deze biennale-tentoonstelling genoeg aanleiding om te schamperen. Maar schijn bedriegt. Zoals de stand van de 'Facultad de Belles Artes de Sevilla'; daar staat een heiligenbeeldje in een ijskast. Banaal, en dat deden we hier twintig jaar geleden ook al, heiligen in ijskasten zetten. Adriana Torres de Silva legt uit dat de heilige San Pancracio heet. En San Pancracio, die is heel populair in Andalusië. De heilige richt zijn gewijde wijsvinger op een object waar het geluk naar toe moet. In veel huiskamers laten ze hem naar het portret van een zieke oma wijzen. In de winkeltjes staat-ie ook. Dan wijst hij naar de kassa. Om San Pancracio optimaal te laten functioneren wordt er

telkens verse peterselie bij zijn voeten gelegd. En als oma onverhoopt toch dood gaat, of de kassa blijft leeg, dan heeft het niet goed genoeg zijn best gedaan en gaat hij voor straf een week de ijskast in. Vandaar. "Wij zijn er niet op uit om te choqueren. Het zijn geen twee

werelden, de kunstscene en het 'normale' leven. Overdag kun je kunstenaar, en na school help ik mijn moeder in het huishouden. Wat ik vaak zie in het buitenland, en vooral hier in Nederland, is dat de kunstenaar zich zoveel mogelijk afsluit van het dagelijkse leven en alleen nog maar bezig is met het pesten

„Dat het toch allemaal goed is gekomen, hebben we te danken aan San Pancracio. Als we hem niet bij ons hadden gehad, was het nooit gelukt. Dan ga je zo'n heilige toch niet belachelijk maken (Foto: J. Turkey)

van burgermannetjes. Dat is in Sevilla niet zo. De bourgeois en de entente artistique kennen geen duidelijke economische of sociale grenzen. Veel kunstenaars wonen thuis, bij hun familie. Vaak om financiële redenen, vaak omdat er geen reden is om weg te gaan. De traditie, het geloof, dat wordt gerespecteerd en de wortels die je hebt klinken door in je werk. Mijn werk mag niet lijken op dat van de Isländer, of Engelsman. Kunst komt voort uit een innerlijke drang, en de richting waarheen je gedreven wordt, is ingegeven door geschiedenis, traditie, omgeving en cultuur. Trouwens, San Pancracio heeft ons geweldige geholpen bij het tot stand komen van deze expositie. We hoorden dinsdag pas dat we konden gaan. Er was nog niks geregeld, geen tickets, geen hotel en het geld dat ons was beloofd, kregen we niet. Dat het toch allemaal goed is gekomen, hebben we te danken aan San Pancracio. Als we hem niet bij ons hadden gehad, was het nooit gelukt. Dan ga je zo'n heilige toch niet belachelijk maken?"

Kunst is in Andalusië - "In Spanje is dat allemaal anders, daar weet ik niets van, daar moet je me niets over vragen" - kunst hoort daar bij het leven als het hoedje bij de koningin. De overheid verleent geen bijstand aan armlastige artiesten, maar dat is ook niet nodig, vindt Adriana. Niet nodig en niet goed; het zou de solidariteit aantasten. "Wat je nu ziet, is dat er een hele hechte band bestaat tussen de kunstenaars. Als jij geen verf kunt betalen, krijg je wat van mij, en als ik geen atelier heb, mag ik bij jou komen werken. Kunstenaars zoeken elkaar op, er wordt veel gepraat, veel gediscussieerd, veel geklaagd, veel geleend en veel gezien van anderen. Wat ik wel eens hoor van kunstenaars in Amsterdam, is dat er een enorme rivaliteit heerst binnen het wereldje. Ze gunnen elkaar het licht in de ogen niet. Wij kennen geen jaloezie. Als iemand van ons succes heeft, dan zijn we allemaal gelukkig." Er steels lachend: "Dan mogen we allemaal bij onze beroemde vriend in het atelier komen werken." Soms drukt de last van het kunstenaarschap zwaar op Adriana's schouders. Vooral het gevoel dat ze een grote Sevilliaanse traditie hoog moet houden: Goya-Picasso-Tapiës? Groot is meeslepend wil zij leven, maar hoe weinig groots is het huishouden, en hoe weinig meeslepend de tentamen anatomie, geometrie, kunstgeschiedenis en perspectiefleer, die zij nog moet halen voor ze kan afstuderen. Daarna moet het allemaal gaan gebeuren: "Als ik van de academie af ben, dan ga ik schilderen."

Wim Ortjens

„Gelukkig heeft ze me niet om uitleg gevraagd, ik a

Hoe dat nu? Kan het zijn dat het 'Programma van het Bezoek van Hare Majesteit de Koningin aan de 4e Biennale voor Europese Academies van Beeldende Kunst in het Maastrichts Expositie- en Congrescentrum op Dinsdag 25 mei 1993' er naast zit? Het is nochtans een keurig verzorgd boekje, gedrukt op gewatermerkt papier, waarin bijna van minuut tot minuut te volgen is wat HM de K en haar gevolg gaan doen deze middag, en vooral ook wie er nog meer achter haar aan zullen lopen. Het 'gevolg' zal maar bescheiden zijn: één hofdame en één adjudant, een kapitein-luitenant ter zee. In uniform, zal straks blijken, en een zee heeft de beste man al heel lang niet meer gezien. In hun kielzog twee ministers van wie één Belg, een gouverneur, een burgemeester, bestuurders van de Rijkshogeschool Maastricht als organiserende instelling, en nog wat los volk. Dit Programma nu vermeldt de aankomst van HM per auto voor de Oost-entree van het Mecc om 15.00 uur. Maar wat doet die auto met dat AA kenteken dan al om 14.30 voor de West-ingang? Hier klopt iets niet! De man van de Rijksvoorlichtingsdienst kijkt leep als hem dit onomstotelijke feit wordt voorgelegd. Nou vooruit, hij wil het wel verklappen: "Ze is incognito alvast aan het rondkijken." Incognito? Beatrix? Jawel. Maar niemand die dit weet. Zijn blik staat samenzwerderig.

14.45 uur. De meeste bezoekers zijn al binnen, buiten wacht het welkomstcomité. Schuin voor de ingang staat ook al kunst: een verstild snelwegtafereeltje van een stuk of wat aan barrellen gereden automobielen, op, onder en tegen elkaar geplaatst. Voor de RVD is het een uitkomst. De configuratie van wrakken blijkt het ideale reservaat om het fotografenvolkje in op te sluiten. Die doden intussen de tijd met het aanbrengen van kleine verbeteringen aan het kunstwerk.

14.50 uur. Nog tien minuten te gaan voor HM per auto zal arriveren. Gouverneur Mastenbroek laat zich eerst voorrijden. Nog geen twee seconden later wandelt ook Rika naar de ingang. In zondagse jurk, om haar hals een oranje sjaal. De frituurhouderster van de Tongersestraat is tevens Neerlands grootste royaltyfan, die elke oranjetelg die het waagt in de buurt van Maastricht te komen, hardnekkig opwacht en volgt. Ofschoon Het Programma de komst van de koningin toch echt pas om drie uur 's middags aankondigt, is Rika al vanaf acht uur deze morgen ter plekke. Het is opnieuw de "grootste dag van mijn leven. Menier, iek ben gelukkig", zegt ze stralend en met een zwaar Italiaans accent.

15.02 uur. Jacques Giesen, voorzitter van de Biennale en lid van

het college van bestuur van de Rijkshogeschool, komt gehaast naar buiten gerend en constateert dat Ze twee minuten te laat is. "We moeten het ophouden daar binnen."

15.03 uur. Het begint pas en nu al zijn we achter op het schema. Drie limousines draaien drie minuten over tijd de hoek om. HM stapte uit de donkerblauwe Ford waar ze net aan de andere kant van het gebouw is ingestapt, om ontvangen te worden door Giesen. "Ik geloof dat ik u al ken", zegt Beatrix met een glimlach. Giesen heeft haar dan net ruim drie kwartier 'incognito' rondgeleid. Of ze een beetje in de richting van het sloperijstillevens en vooral de fotografen wil schuiven? Mooi niet dus. Het gezicht gaat op strak. "Ik ben hier niet voor de pers, ik ben hier voor de kunst", zegt ze afgemeten en wandelt het gebouw in. "Viva la regina!" roept Rika, die zich in momenten van grote emotie het liefst van haar moedertaal bedient. "Viva la regina!"

We lopen tussen fakkeldragers door. In de zaal zelf is het nogal donker. Stoelen zijn er niet, iedereen staat en loopt door elkaar heen. De vierkante mannen in HM's entourage roeien zich een weg naar voren, naar de tribune vanwaar men riant over het krioelende gepeupel uitkijkt. De favoriete positie van keizer Augustus. Zijn twintigste eeuwse Bataafse equivalent draagt geen toga en lauwerkransje meer, maar (van boven naar beneden) een zwart luchtdoorlatend hoedje boven het zorgvuldig gemaquilleerde gezicht, en een vlot zomerjurkje met zwarte stippen waarover onregelmatig hardroze bloemen lijken uitgestrooid. Aan de onderkant heeft het iets van een overslagrok. Schoeisel: zwarte pumps, waarop ondanks de hakjes hoge snelheden te behalen zijn.

HM is nog niet gezeten of meteen breekt het spektakel los met een oorverdovend groepje trommelaars dat uit het niets opduikt en zich dwars door de menigte een weg baant. Is er geen welkomstwoordje? Dat stond toch in het programma? Voorlopig niet. Warner van Wely, de vroegere artistiek leider van de Dogtroep, had daar zeker geen zin in toen hij deze overweldigende openingsmanifestatie bedacht. In hoog tempo trekken muzikanten en performers in-en-op ingenieuze rijdende constructies door de zaal. Vanuit een zo'n ding prikt plots een lange hengel in de richting van HM. Aan de punt is een ruikertje bevestigd, dat ze er zelf af mag wippen. Weer eens wat anders dan de gebruikelijke zevenjarige wethoudersdochter die stijf van de valium een boeketje komt overhandigen. HM lacht, dit vindt ze lollig. Dan is daar toch nog het welkomstwoord. Hoog boven het publiek uittorend staat er een meneer achter een microfoon. Dat moet volgens Het Programma de directeur van de

Koningin in de doolhof der kunsten: waarheen leidt deze weg?

Academie Beeldende Kunsten zijn. Dat HM aanwezig wilde zijn "vinden we ronduit FANTASTISCH". Maar het publiek is voor driekwart allochtoon en dus horen we even later iets wat verdraaid veel op Engels lijkt. Er is sprake van een "special welcum", en dat we bezig zijn met "working towards a new Eurup." Het beleefde applaus is nog niet verstomd of schuin onder de ertribune klinkt weer "Viva la regina!" Heeft Van Wely dan toch een multinationale ode aan HM geprogrammeerd? Opnieuw, harder nog: "Viva la regina!" Het kan niet missen: Rika

„Als ik van de academie af ben, dan ga ik schilderen”

De Nederlandse kunststudent krijgt een studiebeurs. De uitgestudeerde Nederlandse kunststudent krijgt een bijstandsuitkering. Nederland is een kunstparadijs, vinden de meeste buitenlandse academie-studenten die voor de biennale naar Maastricht zijn gekomen. En dat is geen verrassing. Maar hoe doen ze het dan daar in het Hoge Noorden, Verre Oosten of Diepe Zuiden van Europa? Sterven er veel baby's door ondervoeding, omdat moeder alweer geen schilderij heeft verkocht? Hoe is het om in een aan flarden geschoten atelier te moeten werken? Doen je voeten pijn als je na een lange dag bij McDonald's nog uren achter de schildersezel moet staan? Domme vragen aan kunstenaars uit Bergen, Bratislava en Sevilla. "Zolang je gedreven wordt door een artistieke wil spelen geld en politiek geen rol." Natuurlijk knippen ze hun ogen van afgun als ze horen hoe de Nederlandse kunstenaar onbekommerd gehoor kan geven aan zijn roeping. Dat kan niet overal in Europa. Zit het financieel niet tegen, dan wil het wel weer met het klimaat niet vlotten. "In Noorwegen heb je geen echte kunstcultuur. Dat hoort bij steden, en daarvan hebben we er niet veel", zegt Erik Snedsbøl. Hij studeert in Bergen en werd samen met schoolgenote Kjersti Myrehagen uitgekozen om hun 'Vestlandets Kunstakademi' te vertegenwoordigen op de biennale in Maastricht. Zij missen een echte scene in hun eigen stad: "Het wereldje is te klein. Er is weinig te doen. De Noorse kunststudent kijkt altijd met één oog naar het naaktmodel, en met het andere oog loert hij over de grens. Zo snel mogelijk weg, dat lijkt het grootse doel." "Het is maar voor een heel klein gezelschap weggelegd om aan een kunstacademie te mogen studeren. Er wordt enorm streng geselecteerd, en daardoor blijft het wereldje ook klein. Maar de studiebeurzen zijn hoog en ook na je afstuderen kun je rekenen op bijstand. Genoeg om van te leven, maar niet genoeg om ook nog een atelier en materialen van te betalen. Dan moet je maar gaan werken. Dat is heel normaal, en je hoort er dan ook niemand over klagen. Een Noorse kunstenaar is drie dagen in de week taxichauffeur. Dat is een heel populair beroep. De andere vier is hij kunstenaar. Maar dat is-ie wel vierentwintig uur per dag. Ik geloof dat je nergens zulke halsstarrige volhouders vindt als bij ons. Het is ondenkbaar dat een Noorse student zijn kwast aan de wilgen hangt bij het verlaten van de academie. Daarvoor zijn de toelatingseisen te streng, daarvoor is het kunstenaarschap een te bevoorrechte positie. Een Noorse kunstenaar voelt zich teveel uitverkoren om zich dat te laten afpakken. Het kunstenaarschap is een roeping, daar kom je niet zo makkelijk van af."

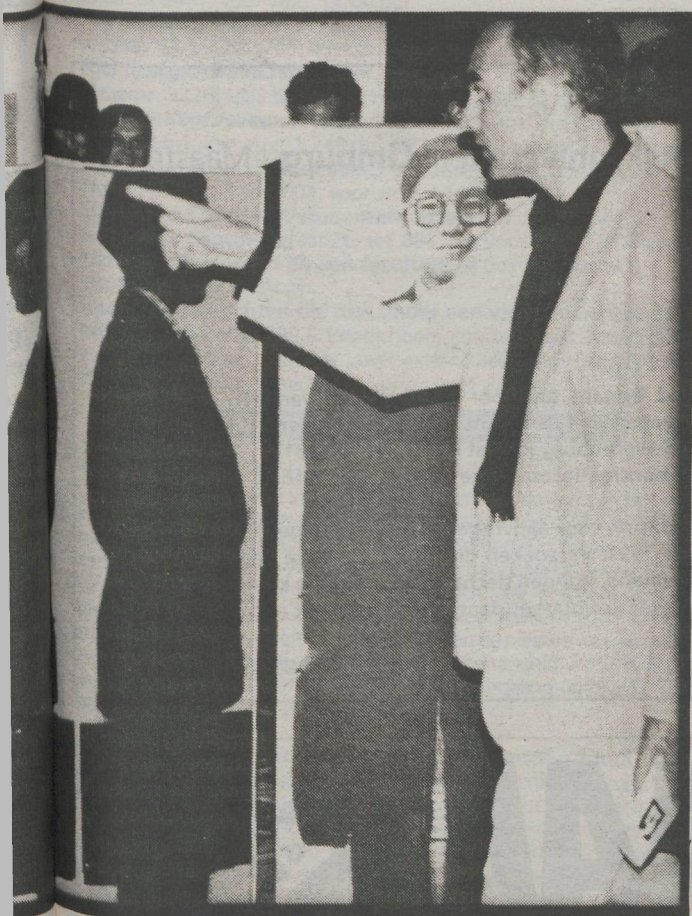
Ook Tsjechoslowakije leek met Havel een cultuurminnende politiek te krijgen, maar die droom lijkt nu over. In ieder geval voor Slowakije, waar "Kupatsch of Klozatsch of Kovac of hoe heet die man ook al weer" de scepter heeft overgenomen. Imro Vasko weet het niet meer precies, en het lijkt hem ook weinig te interesseren: "Jullie koningin is toch ook geen kunstenaar?", vraagt hij uitdagend. Vasko is docent architectuur aan de kunstacademie van Bratislava en a-politiek: "Studeren is gratis. Dat is nu zo, dat was onder Havel zo, en dat was al tijdens de communisten zo. Geld is er nooit geweest. Nu niet, onder Havel niet en bij de communisten niet. Ons geld is niet populair in het buitenland. Dat maakt reizen duur. Toen ik de directeur van de academie om een retourticket Maastricht vroeg, keek hij of hij een verschijning zag. Na veel soebatten wilde hij het treinkaartje betalen, maar het hotel...dat vond-ie maar overdreven." "In het westen wordt altijd erg dramatisch gedaan over de invloed van onze politiek op de kunst. Natuurlijk, van Stalin tot en met Brezjnev was Oost-Europa cultuurdood. Maar daarna is de kunstenaars niets meer in de weg gelegd. Ook niet onder de laatste communistische regimes." Om te overleven houden de Noren en de Slowaken er verschillende principes op na. Erik Snedsbøl: "Commercieel werken? Nooit! Ik ga nog liever vis vangen dan mijn artistieke vrijheid inleveren." Imro Vasko: "Schilders worden designers, beeldhouwers worden restaurateurs. Het is moeilijk om van je eigen werk te leven. En bovendien zijn er al duizenden werkloze worstjesbakkers, hotelportiers en vloerdweilers. Daar kom je dus niet zo gemakkelijk tussen." Achterhaalde conceptuele kunst. Beleggen postmoderniteit. Wie graag de artistieke superioriteit van het Vrije Westen wil zien afsteken tegen de doordeweekse pogingen van het bevroren noorden, geknevelde oosten of achterlijke zuiden, wie dat werkelijk wil, die vindt in deze biennale-tentoonstelling genoeg aanleiding om te schamperen. Maar schijn bedriegt. Zoals de stand van de 'Facultad de Belles Artes de Sevilla'; daar staat een heiligenbeeldje in een ijskast. Banaal, en dat deden we hier twintig jaar geleden ook al, heiligen in ijskasten zetten. Adriana Torres de Silva legt uit dat de heilige San Pancracio heet. En San Pancracio, die is heel populair in Andalusië. De heilige richt zijn gewijde wijsvinger op een object waar het geluk naar toe moet. In veel huiskamers laten ze hem naar het portret van een zieke oma wijzen. In de winkeltjes staat-ie ook. Dan wijst hij naar de kassa. Om San Pancracio optimaal te laten functioneren wordt er

telkens verse peterselie bij zijn voeten gelegd. En als oma onverhoopt toch dood gaat, of de kassa blijft leeg, dan heeft-ie niet goed genoeg zijn best gedaan en gaat hij voor straf een week de ijskast in. Vandaar. "Wij zijn er niet op uit om te choqueren. Het zijn geen twee

„Dat het toch allemaal goed is gekomen, hebben we te danken aan nooit gelukt. Dan ga je zo'n heilige toch niet belachelijk maken"

as doodzenuwachtig"

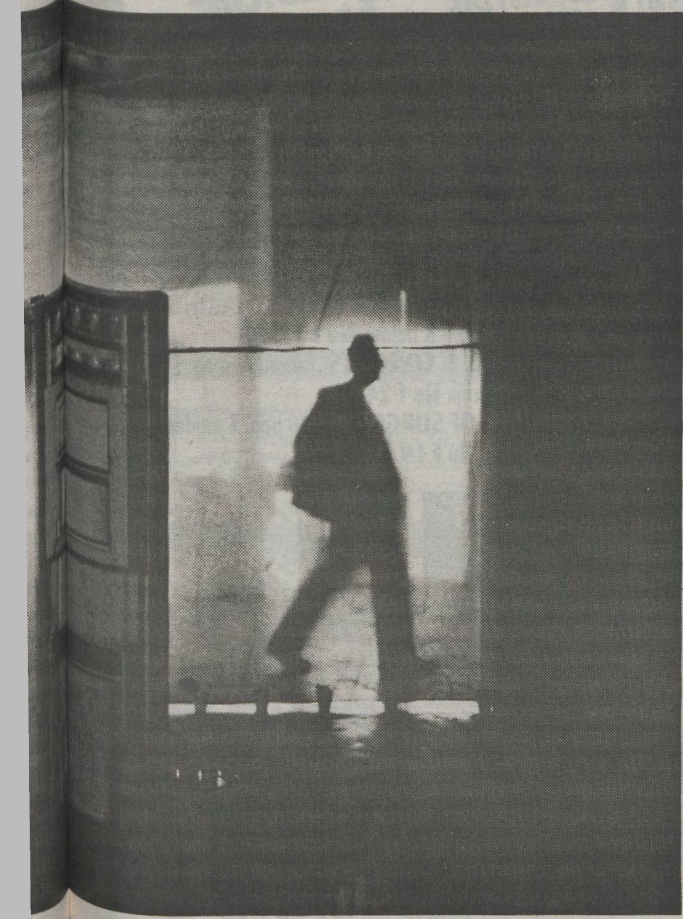

negeluis Tutkey)

zijn zich met een gelukzalige glimlach helemaal niets aantrekt
or in het programma, de ogen al die tijd strak op de koningin
richt heeft gehouden, en bij de eerste de beste seconde stilte
kans schoon ziet die te verbreken. Deze keer echter is men
amused. Twee vriendelijke maar vastberaden mannen slaan
n arm om Rika's schouder en weten haar ervan te overtuigen
n Weze alvast op een andere plek moet gaan staan. Daar zal ze
n straks de koningin nog beter kunnen zien. Gedrieën
n: Rikadelen ze de zaal uit.

W"

arte werelden, de kunstscene en het 'normale' leven. Overdag
ft ik kunstenaar, en na school help ik mijn moeder in het
houden. Wat ik vaak zie in het buitenland, en vooral hier in
erland, is dat de kunstenaar zich zoveel mogelijk afsluit van
e dagelijkse leven en alleen nog maar bezig is met het pesten

nken Pancraccio. Als we hem niet bij ons hadden gehad, was het
akeneluis Tutkey)

De manifestatie gaat door, een groepje muzikanten doorkruist de zaal, mensen slaan van binnenuit kooien kapot en kruipen eruit, in drie talen klinkt een oproep tot artistieke vrijheid. Dan zoeven langzaam maar zeker de in een groot vierkant boven de ruimte hangende academiavaandels naar beneden en vormen daar een gigantisch gordijn. HM en de SPQM worden aan het zicht onttrokken. Erger, alle zicht wordt haar benomen. "Oh, we worden uitgesloten", constateert ze laconiek tot haar rechterbuurman Jacques Giesen. Die al lang wist dat dit gewaagde stukje onvervalst populisme eraan stond te komen: de hotemetoten zouden worden geïsoleerd van het volk, want daar is het allemaal om te doen. Maar HM toont zich sportief en wordt niet boos, bovendien gaan de draperieën snel weer de lucht in.

15.20 uur. Gerommel op de tribune, het tijdschema is weer in ere hersteld, nu is de expositie aan de beurt. De ene helft van de 72 stands heeft ze al incognito afgewerkt. "Dat ze eerder kwam was op eigen verzoek", zegt Giesen, "ze wilde echt alles zien". Nu dan de andere helft. De stands zijn doolhofsgewijs opgezet, als grote kamers die in elkaar overlopen. Dit tot vreugde van het legertje fotografen, dat kans ziet om telkens weer te ontsnappen aan het tenminste even grote legertje voorlichtings- en beveiligingsmensen. Gelukkig heeft men van coördineren nog nooit gehoord. Er zijn voorlichters van de RVD, van de provincie, van het Mecc, van de Rijkshogeschool. Die laatste is wel tevreden met al die camera's, hoe meer plaatjes in de krant hoe beter. Maar HM zelf toont zich steeds geïrriteerder. En daarmee ook de RVD, die later Giesen zal verwijten een verkeerde route te hebben genomen, zodat ze elke keer weer in twintig lenzen tegelijk keken.

De jongen in een stand van de Rijkshogeschool haalt opgelucht adem als ze voorbij is. "Ik stond hier om eventueel uitleg te geven. Gelukkig heeft ze daar niet om gevraagd, ik was doodzenuwachtig", zegt hij met een nog steeds verwilderde blik. Maar HM krijgt dan ook meer dan voldoende toelichting, ofwel van Giesen, ofwel van Twan Lendfers, de verantwoordelijke man voor de expositie. Of van de standhouders zelf natuurlijk. Zoals die Amsterdamer die de gelegenheid te baat neemt om in een moeite door minister Ritzen, die meehobbelt in het gevolg van HM zonder overigens ook maar een cent aan de manifestatie te hebben bijgedragen, te kapittelen. Niet over de studiefinanciering, maar over de positie van het vak textiel. HM luistert, loopt dan lachend weg.

Paniek. Een vlekje! Blauw, rechts in de hals. In het voorbijgaan

van burgermannetjes. Dat is in Sevilla niet zo. De *bourgeois* en de *entente artistique* kennen geen duidelijke economische of sociale grenzen. Veel kunstenaars wonen thuis, bij hun familie. Vaak om financiële redenen, vaak omdat er geen reden is om weg te gaan. De traditie, het geloof, dat wordt gerespecteerd en de wortels die je hebt klinken door in je werk. Mijn werk mag niet lijken op dat van een IJlander, of Engelsman. Kunst komt voort uit een innerlijke drang, en de richting waarheen je gedreven wordt, is ingegeven door geschiedenis, traditie, omgeving en cultuur. Trouwens, San Pancraccio heeft ons geweldig geholpen bij het tot stand komen van deze expositie. We hoorden dinsdag pas dat we konden gaan. Er was nog niks geregeld, geen tickets, geen hotel en het geld dat ons was beloofd, kregen we niet. Dat het toch allemaal goed is gekomen, hebben we te danken aan San Pancraccio. Als we hem niet bij ons hadden gehad, was het nooit gelukt. Dan ga je zo'n heilige toch niet belachelijk maken?"

Kunst is in Andalusië - "In Spanje is dat allemaal anders, daar weet ik niets van, daar moet je me niets over vragen" - kunst hoort daar bij het leven als het hoedje bij de koningin. De overheid verleent geen bijstand aan armlastige artiesten, maar dat is ook niet nodig, vindt Adriana. Niet nodig en niet goed; het zou de solidariteit aantasten: "Wat je nu ziet, is dat er een hele hechte band bestaat tussen de kunstenaars. Als jij geen verf kunt betalen, krijg je wat van mij, en als ik geen atelier heb, mag ik bij jou komen werken. Kunstenaars zoeken elkaar op, er wordt veel gepraat, veel gediscussieerd, veel geklaagd, veel geleend en veel gezien van anderen. Wat ik wel eens hoor van kunstenaars in Amsterdam, is dat er een enorme rivaliteit heerst binnen het wereldje. Ze gunnen elkaar het licht in de ogen niet. Wij kennen geen jaloezie. Als iemand van ons succes heeft, dan zijn we allemaal gelukkig." En steels lachend: "Dan mogen we allemaal bij onze beroemde vriend in het atelier komen werken." Soms drukt de last van het kunstenaarschap zwaar op Adriana's schouders. Vooral het gevoel dat ze een grote Sevilliaanse traditie hoog moet houden: Goya-Picasso-Tapiès? Groot is en meeslepend wil zij leven, maar hoe weinig groots is het huishouden, en hoe weinig meeslepend de tentamens anatomie, geometrie, kunstgeschiedenis en perspectiefleer, die zij nog moet halen voor ze kan afstuderen. Daarna moet het allemaal gaan gebeuren: "Als ik van de academie af ben, dan ga ik schilderen."

Wim Ortjens

viel het duidelijk te onderscheiden. Maar geen mens schijnt het nog gezien te hebben. Een paar stands verder is het euvel ontdekt. De hofdame poetst met een flink servet HM's aangezicht schoon. Het blauw had zich verspreid. Boosdoener was het crêpepapier waarin het boeketje was verpakt.

16.15 uur. Een afsluitende bijeenkomst op het 'cateringterras'. Dat is een hoekje van de zaal. Hopelijk laat HM de toostjes staan. Mijn exemplaar is gisteren al klaargemaakt. Een laatste gesprek met de organisatoren. Ze heeft erg genoten, volgens ingewijden ook vakkundig commentaar geleverd, en ze maakt zich alsnog zorgen over de kwetsbare opstelling van veel van de kunstwerken. "Ik hoop dat de mensen dat zullen respecteren". De studenten bedanken haar dat ze beschermvrouwe wilde zijn, want dat hielp behoorlijk bij het verkrijgen van de visa voor de Oosteuropaanen. Nee, ze hebben haar niet 'majesteit' genoemd, gewoon, niks. Oh ja, een heeft "koningin" tegen haar gezegd. "Ze is heel spontaan. Echt, het kon zo je moeder zijn." Ook voor Biennalevoorzitter Giesen zit het erop. Was het leuk? Ja. Zeker als je zoiets, een middagje met de vorstin, een keer in je leven meemaakt zou willen hebben. En dat wilde hij dus best. Bij de uitgang staat Rika geestdriftig te zwaaien.

Wammes Bos

De vrijheid proeven van een echte kunstenaar

Er valt een lange stilte. Rustig trekt hij nog een keer aan zijn sigaret en staart vervolgens afwezig naar de stenen, de boomwortels en machine-onderdelen die voor hem zijn uitgesteld. "Kunt u de vraag nog eens een keer berbalen", klinkt het dan tenslotte bedeest uit de mond van de Vlaamse kunstenaar Guy Rombouts.

Hij verzorgt deze week samen met zijn Poolse levensgezellin Monica Droste ("We zijn een paar, maar we hebben nog geen tijd gehad om te trouwen") één van de zeventien masterclasses van de 4th Biennale Maastricht. Veertien studenten uit acht verschillende landen schreven zich er voor in. Twee dagen lang struinden zij samen met hun twee masters de Maastrichtse sloop, de kazematten, Eben-Emael en een mergelgrot af, op zoek naar bruikbare objecten. "Je zoekt vanuit je gevoel", legt Belinda Höfer, vierdejaars edelsmeden aan de Maastrichtse academie uit. "Ik vond het moeilijk. Wat neem je nou wel mee en wat niet? Eerst had ik mijn armen vol met metalen onderdelen, maar toen ik een uitgedroogd slangetje op de grond zag liggen heb ik het ijzer laten vallen."

Het resultaat van deze strooptochten ligt woensdagmorgen netjes geordend in het grote atelier van het Hof van Tilly aan de Grote Gracht. Naast een rijtje afgedankte gebruiksvoorwerpen als een kindergym schoen, een plastic handschoen en een sjaal, liggen de stenen uit de mergelgroeve, stukjes gekeruld metaal, kleine hoopjes natuurlijk materiaal zoals zand, hout, konijnkeutels en marmer en een rij met grote en kleine, vaak roestige, metalen cirkels.

De studenten drentelen tussen de voorwerpen door, verleggen af en toe een voorwerp, praten wat met elkaar of zitten rustig het resultaat van een halve week zoeken te bekijken. Straks, aan het einde van de week moet uit deze verzameling een zelfgemaakt alfabet verruizen. Dat is de opdracht die Rombouts en Droste hen zondagavond hebben meegegeven. Stiekem hopen de twee dat hun pupillen zich deze week ook "openen en de innerlijke vrijheid proeven die onontbeerlijk is voor de echte kunstenaar". De taal, en eigenlijk nog meer het alfabet staat al zes jaar centraal in het gezamenlijk werk van de twee kunstenaars. Zij hebben zelf voor iedere letter een lijn bedacht met een daarbijkomende kleur. De 'P' is in hun alfabet bijvoorbeeld een paarse peristaltische lijn, terwijl de 'E' de vorm heeft van een egele elleboog. Een woord wordt gevormd door de diverse lijnen aan elkaar te koppelen zodat een "onvolmaakte cirkel" ontstaat.

"Wij werken vanuit een soort verwondering die de confrontatie met het Romeinse alfabet met zich meebrengt. Op de lagere school leer je de woorden aap, noot, mies. Je ziet een plaatje van een aap met daar onder drie vormpjes. Het is heel abstract om de sprong van het plaatje naar de vormen te maken. In zekere zin wordt de aap in drieën gedeeld. Wij maken er weer een geheel van."

Inmiddels heeft het tweetal een computerprogramma gemaakt dat automatisch het Romeinse schrift omzet in gekleurde lijntjes. Daarnaast hebben zij een boekje in deze taal uitgegeven. Dat wordt ook echt gelezen, vertelt Rombouts, want af en toe krijgt hij een brief in het lijnschrift van iemand die een van de exposities van het tweetal heeft gezien.

De studenten hebben nog geen idee wat voor een alfabet er vrijdagmiddag op de vloer van het atelier zal liggen. Belinda Höfer: "Je krijgt niet gelijk te boren wat je moet doen. Je moet eigenlijk maar zien, het moet uit jezelf en de groep komen. Dat maakt onzeker, maar is tegelijkertijd ook spannend."

Riki Janssen

Zij zijn
niet voor niets
gevlucht

Zij kunnen
niet voor niets
studeren

Het UAF steunt
politieke vluchtelingen
bij hun studie in Nederland

Geef vluchteling-studenten
een toekomst.

Word donateur! Giro 76300

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoenstraat 8
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 251978

literatuur

Subsidie uit het Emancipatiebudget 1994

Jaarlijks is een budget beschikbaar voor het uitvoeren van emancipatieprojecten. Het budget is bedoeld voor activiteiten die een bijdrage leveren aan het emancipatiebeleid van de RL.

Het College van Bestuur nodigt medewerkers en studenten uit om gebruik te maken van de mogelijkheid om ideeën en initiatieven op het gebied van emancipatie om te zetten in concrete projecten.

In aanmerking komen voorstellen met een initiërend karakter die betrekking hebben op studentenbeleid, personeelsbeleid of onderwijs/onderzoek. Het budget is bestemd voor activiteiten die eenmalig zijn of bedoeld als aanloop naar een meer structurele aanpak. Niet in aanmerking komen aanvragen die gezien hun karakter uit de reguliere middelen gefinancierd dienen te worden.

Voorstellen kunnen worden ingediend door medewerkers en studenten van de RL bij het College van Bestuur. De richtlijnen waaraan aanvragen dienen te voldoen kunnen worden opgevraagd bij het secretariaat van de dienst P & O, tel. 883191. De

Rijksuniversiteit Limburg | Maastricht

mogelijkheid bestaat om vóór het indienen van een aanvraag overleg te plegen met de emancipatiemedewerker, T. Gybels-v.d.Warenburg (dienst P & O, tel. 883181) of met de Emancipatiecommissie (griffie, tel.883166).

De sluitingsdatum voor aanvragen t.b.v. het budget 1994 is 1 september 1993. Verzoeken die na de jaarlijkse aanvraagronde worden ingediend, kunnen slechts in aanmerking komen voor subsidie voor zover het budget daar op dat moment nog ruimte voor biedt.

College van Bestuur.

BETAAL NIET MEER...

WANT HET KAN OOK MET MINDER!

De Centrale Boekhandel koopt in Amerika en Engeland wetenschappelijke boeken 'per kilo' in. Duizenden prachtige tekstboeken, manuals, atlassen, referentie- en studiegidsen, geven wij een 'tweede leven'. Op deze wijze gaat er een wereld voor je open. Waarom de nieuwste, als de voorlaatste druk zo goed als nieuw is? Profiteer ervan: bouw nu je eigen bibliotheek op.

Altijd onder handbereik en vergeet niet:

KOPIËREN IS DUURDER

HUMAN PHYSIOLOGY
RHOADES & PFLANZER
943 pag. Al weer zo'n voltreffer. Deze kans mag je niet laten lopen.
Bestelprijs f 29.90.
AFHAALPRIJS
24.90

MARKETING MANAGEMENT
KOTLER 6th.ed., 777 pag. Analysis, planning, implementation & control. A world leading text book in marketing. Van f 99.-
Nu 14.90

HORNGREN'S INTRO TO MANAGEMENT ACCOUNTING
7th.ed. 762 pag. Waarom Volstaan met het uittreksel; haal snel het hele boek voor 'n stunts prijs
Nu 9.90

ROIT'S ESSENTIAL IMMUNOLOGY
6th.ed. 286 Pag. Een ware klassieker sedert 22 jaar.
Van f 79.- Nu
19.90

HARRISON'S PRINCIPLES OF INTERNAL MEDICINE
Braunwald e.a., 11th.ed., 2250 pag. The university Tophit all over the world. Complete editie
Nu 69.90

STEDMAN'S MEDICAL DICTIONARY 24th. illustrated ed., 1725 pag. Sedert 1911 een groots standaardwerk. f 29.90
CLINICAL CARDIOLOGY Sokolow/McIlroy, 4th.ed. 661 pag. Reeds in 8 talen vertaald. Nu f 14.90
DARNELL'S MOLECULAR CELL BIOLOGY 1192 pag. De laatste 100 ex. Nu alléén op de beurs: f 29.90

GUIDE TO PHYSICAL EXAMINATION & HISTORY TAKING Bates, 4th.ed. 661 pag. Leerzaam & helder. Nu f 39.90
OPHTHALMOLOGY PRINC. & CONCEPTS Newell, 6th.ed. 609 pag. Basaal & klinisch meesterlijk Nu f 24.90
SABISTON'S ESSENTIALS OF SURGERY 1250 pag. A modern biological practice. Van f 95.- Nu f 19.90

ANTWERPEN 1993
culturele hoofdstad van Europa
WEEKEND IDEE

VRIJDAG 4 JUNI 11.00-22.00 UUR
ZATERDAG 5 JUNI 11.00-18.00 UUR
ZONDAG 6 JUNI 11.00-16.00 UUR

EXTRA: DONDERDAG 3 JUNI VAN 16 TOT 22 UUR

BOUWCENTRUM
TRAM 2 - BUS 25+27
PER AUTO: RING AFRIT 5

JAN VAN RIJSWIJCKLAAN
ANTWERPEN

GRATIS TOEGANG

NIEUW: NU OOK PER POST
BESTELLEN PER REMBOURS = BETALEN AAN DE POSTBODE
Voor het 1e boek f 8.- en vervolgens slechts f 3.- per boek extra.
BEL 03402 - 47 400

MOTOR RIJDEN!

Motorrijdschool Dorssers start half mei met **basiscursus motorrijden.**

8 motorlessen + video-instructie middag.

Lokatie: Geusselt.

Kosten: f 350,-.

Lessen op gloednieuwe Kawasaki-motoren waarbij de instructeur volgt op eigen motor. Slechts 15 plaatsen beschikbaar. Helmen en kleding worden door de rijdschool verzorgd.

Aanmelden bij:

Motorrijdschool Dorssers 046-377738, 06-52981362.

Te koop in Eijsden,

Withuis: Gerest. monumentale boerderijwoning met voorerf, tuin en huiswede. Gew. kelder. B.g.: hal, toilet, woon-eetk. 48m², keuken, hobbyruimte, wasruimte, cv-berging, garage, terras. Verd. 4 slk., badk., toilet, 2 zolders. Totaal perceel ± 1700 m².
Aanvaarding: jan '94.

Prijs f. 485.000 k.k. Bezichtiging uitsl. na afspraak. Tel. 04409-2546 na 18.00 uur.

RELATIE MAN/MAN

Man, veertiger, vrij lang, slank. Sinds enige tijd alleen. Zou graag opnieuw relatie aangaan met een eveneens langere man vanaf ongeveer 40 jaar, om na een oriënterende periode samen te bezien wat er eventueel mogelijk is. Reactie (eventueel met foto) te richten aan postbus 1168, 6201 BD Maastricht.

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): R. Peters, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883487, voor woe. 12.00 uur.

FdEW (vakgr./comm./studiever.): B.Staveaux, Fac.Bur., Tongerestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R.le Doux, Fac.Bur., niveau 3, kamernr. 3226, UNS 50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): A.Bastiaens, Bur.Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1.249, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: N.Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor woe. 16.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Uitsluitend berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 883081, voor vrij. 12.00 uur. Berichten over externe activiteiten worden alleen opgenomen als er plaats is.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

RL-student en WHW (1)

Dit is het eerste bericht in een reeks van vier over de nieuwe Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Op 31 augustus 1993 zal deze nieuwe wet in werking treden. Op die datum zal een aantal wetten, zoals de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs (WVO), vervallen. Dat brengt veranderingen met zich mee, ook voor RL-studenten. In de komende weken zal er op deze plaats telkens korte informatie staan over een aantal belangrijke punten van de nieuwe wet. Achtereenvolgens zullen de volgende onderwerpen behandeld worden: Studentenstatuut (in nr.34), Onderwijs- en Examenregeling (in nr.35), Studiepunten en Inschrijving (in nr.36).

Symposium "Gezocht: Macht M/V" op woensdag 2 juni 1993

De Emancipatiecommissie RL organiseert op woensdag 2 juni 1993 te Maastricht een symposium rond het thema "macht", over hoe vanzelfsprekendheden in arbeids- en gezinsrelaties ongelijkheden tussen mannen en vrouwen in stand houden. Het symposium is bedoeld voor studenten en medewerkers van de RL, als ook voor andere geïnteresseerden.

Tijdens het ochtendprogramma zullen lezingen worden gehouden door mw. A. Komter, mw. A. Schilder, dhr. H. Schreuder en mw. A. Grewel. Het middagprogramma zal bestaan uit een aantal workshops die ingaan op verschillende mogelijkheden om veranderingen in vanzelfsprekendheden te bereiken.

Voor nadere inlichtingen en indien u een persoonlijke uitnodiging wenst te ontvangen kunt u zich wenden tot de Emancipatiecommissie RL, Bou3, tel. 043-883170.

Congres over "criminele vermogens"

Op vrijdag 4 juni 1993 organiseren de vakgroep Strafrecht en criminologie van de RL en de sectie strafrecht van de OU een congres over "criminele vermogens". Tijdens het congres worden inleidingen verzorgd door sprekers afkomstig uit Openbaar Ministerie, advocatuur, bankwezen, overheid en wetenschap. Aan de orde komen de aard en omvang van criminele vermogens, opsporing en vervolging alsmede het overheidsbeleid in Nederland en België. Ook de rol van de banken komt aan bod.

Nadere informatie en inschrijving bij J. Mommertz, vakgroep strafrecht en criminologie, Bou3 tel. 883377.

Seminar personeelsmanagement

Voor leidinggevenden in het wetenschappelijk bedrijf organiseert P&O op 3 november het seminar Flexibiliteit en mobiliteit in het wetenschappelijk bedrijf. Uitgenodigd worden o.a. hoogleraren, universitaire hoofddocenten en representanten van werknemers. Een seminar met concrete aanwijzingen voor personeelsmanagement op het niveau van vakgroepen. Info en inschrijving: P&O, mw.M.Tijssens, tel. 3191

Startsein huisstijl / opening Deb 15

De huisstijl van de RL heeft een nieuw jasje gekregen en de nieuwbouw voor Uniprint en RL design is gerealiseerd.

Op 30 juni 1993 krijgt de afronding van beide projecten een feestelijk tintje. Om 14.00 uur wordt de nieuwe RL-correspondentiereeks geïntroduceerd. Om 15.30 uur volgt het officiële startsein voor de invoering van de reeks en wordt het nieuwe gebouw Deb 15 geopend. Daarna is er open huis.

Info: RL design, tel. 3688

Memic (incl. Data-entry en Enquêteservice) gesloten op 27 mei i.v.m. jaarlijks uitstapje.

ALMA-AGENDA

Congres over handchirurgie

Faculteiten I op Randwijck van 13:30 - 14:30 uur.

Eerste congres van de federatie van Europese verenigingen voor handchirurgie (1er Congrès de la Fédération des Sociétés européennes de

Chirurgie de la Main). 26-05 t/m 29-05-1993, Palais des Congrès, Brussel. Nadere info: Prof. dr. G. Lejeune, 09-3241627283.

Calcium signalling

Minisymposium in het LUC, 27-05-1993, Auditorium H5. Nadere info: Prof. dr. E. van Kerckhove, 09-3211268533.

Methodologie

Lezingendag over "Group sequential clinical trials", 11-06-1993. Holiday Inn, Hasselt. Nadere info: LUC, Prof. N. Veraverbeke, 09-3211268237.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturenummer op brief en envelop binnen 10 dagen te richten aan de dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL. De vacatures 051 t/m 053 zijn per abuis 2 weken geleden niet in de Observant geplaatst. Daarom verzoeken wij u uw sollicitatiebrief m.b.t. één van genoemde vacatures z.s.m. te versturen.

Interne vacature 051

Bij de vakgroep Beleidswetenschap wordt ten behoeve van een evaluatie van de effectiviteit van een medisch-diagnostisch centrum met spoed gevraagd een

toegevoegd onderzoeker v/m 0.5 fte voor 5 maanden

Taken:

- uitvoering van het onderzoek;
- schrijven van eindrapport.

Functie-eisen:

- afgestudeerd als gezondheidswetenschapper (bij voorkeur Beleid en Beheer van de Gezondheidszorg);
- ervaring met zowel kwalitatief als kwantitatief onderzoek;
- zelfstandig kunnen werken;
- goede schrijfvaardigheid.

Salaris: max. f 5.854,— bruto per maand bij een full time aanstelling (schaal 10).

Info: dhr. J. Maarse, Beleidswetenschap, tel. 881571.

Interne vacature 052

Trainingen in studie- en beroepsvaardigheden vormen een belangrijk onderdeel van de studie gezondheidswetenschappen. D.m.v. vaardigheidstrainingen worden theorie en praktijk geïntegreerd aangeboden. De trainingen worden ontwikkeld en georganiseerd door de projectgroep gamma-vaardigheidsonderwijs bij de vakgroep Onderwijsontwikkeling & Onderwijsresearch, i.s.m. onderwijsmakers uit andere vakgroepen. T.b.v. het vaardigheidsonderwijs is er een vacature voor een

toegevoegd docent(e) 0.5 fte voor 4 jaar

Taken:

- coördinatie op trainingen met nadruk op basale gespreksvaardigheden, psychodiagnostische vaardigheden met psychotherapeutische vaardigheden;
- geven van vaardigheidstrainingen;
- bijdrage leveren aan nieuwe ontwikkelingen.

Functie-eisen:

- universitaire opleiding psychologie of gezondheidswetenschappen (GGK);
- ervaring in het trainen van communicatievaardigheden;
- ervaring in de GGZ;
- organisatorische kwaliteiten.

Salaris: min. f 3.566,— bruto per maand (schaal 10) en max. f 7.832,— bruto per maand (schaal 12) bij een full time aanstelling.

Info: mw. M.L. Schreurs, tel. 881121.

Interne vacature 053

De vakgroep Economie van de Gezondheidszorg werkt zowel binnen de FdGW als de FdG. Binnen de vakgroep wordt op een drietal gebieden onderzoek en onderwijs verricht, nl.:

- economische analyse van gezondheidszorgstelsels;
- economische evaluatie van medische technologieën en scenarioanalyses, en;
- (bedrijfs-)economische analyse en beheersing van zorgorganisaties.

De vakgroep levert een belangrijke bijdrage binnen de opleiding voor Gezondheidswetenschappen, in bijzonder voor de afstudeerrichting Beleid en Beheer van de Gezondheidszorg en voor de Faculteit der Geneeskunde. Tot dit onderwijs behoren ook inleidingen algemene economische theorie en de bedrijfseconomie. Op het gebied van onderzoek is de vakgroep met een groot aantal projecten bezig, waaronder meerdere internationale onderzoeksprojecten. Bij de vakgroep zijn rond 15 wetenschappelijke medewerkers in dienst. Wij zoeken een medewerk(st)er die op een creatieve wijze invulling wil geven aan de functie van

universitair hoofddocent(e) 1.0 fte

Taken:

- verzorgen van en verder ontwikkelen van onderwijs op het terrein van de economie van de gezondheidszorg;

- ontwikkelen, uitvoeren en begeleiden van onderzoeksprojecten op een van de drie bovengenoemde gebieden;

- ondersteuning in het wetenschappelijk management van de vakgroep.

- Functie-eisen:
- academische opleiding in de economische wetenschappen, gepromoveerd zijn en kennis hebben van de specialisatie gezondheidseconomie;
 - aantoonbare onderwijservaring een didactische kwaliteiten;
 - ervaring met het uitvoeren van onderzoeksprojecten, en een reeks publicaties van erkend gehalte;
 - beschikken over managementkwaliteiten;
 - flexibiliteit;
 - bereidheid tot werken in teamverband.

Salaris:

min. f 6.948,— bruto per maand (schaal 13) en max. f 8.522,— bruto per maand (schaal 14).

Info: dhr. R. Leidl, tel. 881727.

Deze vacature wordt gelijktijdig in een extern dagblad geplaatst.

Interne vacature 067

Bij de vakgroep Onderwijsontwikkeling & Onderwijsresearch is de functie vacant van

secretarieel mederk(st)er 0.5 fte

voorlopig voor 1 jaar

In principe is het alleen mogelijk dat deze werkzaamheden tijdens de middaguren, van 13.30 tot 17.30 uur, worden verricht. Indien u hiertoe niet bereid bent, gelieve u niet te reflecteren.

Taken:

- secretariële en administratieve ondersteuning ten behoeve van diverse medewerkers van de vakgroep O&O, zoals het typen en het verzorgen van de lay out van o.a. blokken, handleidingen, verzorging van evaluaties e.d.;
- werkzaamheden en correspondentie (+ literatuurbestanden) t.b.v. het onderzoeksproject "Hoofdproject Onderzoek en Onderwijs";
- het verzorgen van correspondentie, brieven, artikelen;
- in voorkomende gevallen verslaglegging van vergaderingen of werksprekingen;
- houdt de archieven/documentaties bij m.b.t. de correspondentie e.d.;
- alle andere voorkomende secretariële werkzaamheden, waaronder het beantwoorden van telefoongesprekken en het verstrekken van algemene informatie, het plaatsen van bestellingen e.d..

Functie-eisen:

- HAVO/WVO-opleiding;
- ruime ervaring als secretarieel medewerker;
- goede kennis van de Engelse taal is vereist;
- ruime ervaring met tekstverwerking (WP 5.1);
- relevante administratieve ervaring;
- organisatorische vaardigheden;
- grote mate van zelfstandigheid;
- accuraat kunnen werken en flexibele instelling.

Salaris:

minimaal f 2.317,— en maximaal f 3.303,— bruto per maand (schaal BBRA 1984) bij een full time-aanstelling.

Info: mw. T. de Vries, tel. 881123.

Interne vacature 068

De projectgroep Gammavaardigheidsonderwijs GW ontwikkelt en organiseert trainingen in studie- en beroepsvaardigheden voor Gezondheidswetenschappen. Sinds kort is het Vaardigheidsonderwijs GW betrokken bij de omscholingsprojecten voor werkloze HBO-ers en academici. Ten behoeve hiervan komt er een vacature vrij voor een

secretaresse v/m 0.4 fte (voor in de namiddagen) tot 1 januari 1994

Taken:

- plannen van trainingen;
- literatuurklappers samenstellen;
- contacten onderhouden met studenten en trainers;
- uitwerken van trainingshandleidingen;
- computerarchieven opstellen;
- assisteren van de huidige secretaresse van het Vaardigheidsonderwijs GW.

Functie-eisen:

- opleiding op MBO-niveau;
- stressbestendig zijn;
- goed kunnen omgaan met WP 5.1;
- zelfstandig kunnen werken;
- dienstverlenende instelling hebben.

Salaris: maximaal f 3.303,— bruto per maand (schaal 5 BBRA 1984) bij een full time-aanstelling.

Info: mw. M. Schreurs of mw. P. Thiemann, tel 881740. Bereikbaar ma t/m do van 08.30 - 15.00 uur en vr van 08.30 - 12.30 uur

Interne vacature 069

De vakgroep Epidemiologie is ingesteld in de Faculteit der Geneeskunde en werkt ook voor de Faculteit der Gezondheidswetenschappen. Binnen onze vakgroep wordt op een aantal gebieden onderzoek verricht, met name binnen de thema's Technology Assessment, Voeding en Toxicologie, Health Promotion/Interventions, Psychopathologie en Veroudering. Bij de FdG is een full-time vacature voor een universitair docent(m/v)

Taken:

- voorbereiding en uitvoering van onderwijs, zoals het begeleiden van onderwijsgroepen en begeleiding bij keuzeonderwijs
- uitvoeren en begeleiden van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de klinische epidemiologie, met name binnen het thema Technology Assessment

Vereist:

- gepromoveerd arts met onderzoekservaring, wie binnenkort promoveert kan eveneens reageren
- kennis van de klinische epidemiologie, onder andere blijkend uit publicaties in internationale tijdschriften
- ervaring op het gebied van onderwijs alsmede bekendheid met het Maastrichtse onderwijssysteem
- minimaal zes post-doctorale ervaringsjaren

RL-AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsre- des vinden plaats in de Aula, Tongerestraat 53. Informatie: Rectoraat, 883096/883210

26/27/28-05 Onderwijs research dagen Mecc Maastricht
Info: A. Simon 1552

27-05 Inauguratie W.A. Vermeend en E.C.M. Jurgens

28-05 Afscheidsrede E.H.M.A. Marres

31-05 Pinksteren; RL gesloten

02-06 Debat drs. van Ek, directeur De Amers-

foortse en prof. de Jong Erasmus Universiteit.

De ideale sociale zekerheid: geprivatiseerde

of collectieve voorziening? Auditorium, Deb 1, 13.30, info: K. Schroer tel. 2294

03-06 Inauguratie W.J.P.M. Fase, 16.00 uur

04-06 Congres Criminele Vermogens, 10.00 uur-16.15 uur Stadsschouwburg Maastricht, Achter de Comedie 1, info: J. Mommertz 043-883377

04-06 Promotie C.J.A.M. Commissaris, 14.00 uur

04-06 Promotie H.P.M. Hillegers, 16.00 uur

09-06 Promotie H.J.E. Roberts, 14.00 uur

09-06 Promotie R. Schwan, 16.00 uur

09-06 lezing prof.dr. F. Verhey sr. RL; "Psi-

chiatrisch Onderzoek" collegezaal AZM nivo 4 om 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

10-06 Promotie J.J. van der Biezen, 14.00 uur

10-06 Promotie ir. J.van der Stel, 16.00 uur

11-06 Promotie P.H. Rutgers, 14.00 uur

11-06 Promotie E.M. Aretz, esq, 16.00 uur

17-06 Promotie R.W.J. Jansen, 14.00 uur

17-06 Promotie D.M. Fleming, 16.00 uur

18-06 Promotie W. Weijts, 14.00 uur

18-06 Promotie A.H. Kleine, 16.00 uur

20-06/t/m23-06 10th International Conference on Quality Assurance in Health Care, MECC. Info: CAL tel. 619192.

30-06 Officieel startsein invoering correspondentiereeks, opening nieuw gebouw (Deb 15) van Uniprint en RL design. Info: RL design tel. 3688.

8-10t/m10/10 9e jaarlijkse Conferentie van ASERCCA (Association for European Research on Central America and the Caribbean)aan de FdEW.

03-11 Flexibiliteit en mobiliteit in het wetenschappelijk bedrijf. Intern RL-seminar voor leidinggevenden in het wetenschappelijk bedrijf. Info en inschrijving: P&O, mw.M.Tijssens, tel. 3191

- goede docer en communicatieve vaardigheden

Salaris:
Afhankelijk van ervaring max. f 7.832,- bruto per maand (max. schaal 12 BBRA 1984).

Belangstellende kunnen het jaarverslag van de vakgroep opvragen 882374.

Info: prof. P. Knipschild 882374.

Bij de faculteit der Geneeskunde zijn voor het studiejaar 1993-1994 de volgende student-assistenten vacante:

Interne vacature M 01

Algemene Heelkunde (prof. Kitselaar) 0.2 fte
Circulatoire stoornissen bij reflex sympatische dystrofie (Sudeckse dystrofie).

Interne vacature M 02

Algemene Heelkunde (dr. van de Wildenberg) 0.1 fte
ESES behandeling bij posttraumatische dystrofie 3e of 4e jaar.

Interne vacature M 03

Algemene Heelkunde (dr. Deutz, dr. Heineman) 0.2 fte
Het effect van voedingsinterventie op de dunne darmintegriteit bij het groeiende individu met een slecht functionerende darm (3e of 4e jaars).

Interne vacature M 04

Interne Geneeskunde (prof. Nieuwenhuizen Kruseman) 0.2 fte
Hyperinsulinemie en vaatwandreactiviteit.

Interne vacature M 05

Interne Geneeskunde (dr. Gaillard) 0.2 fte
De diagnostiek van pneumonie bij beademde IC-patienten (4e jaars).

Interne vacature M 06

Neuropsychologie & Psychobiologie (prof. Jolles) 0.2 fte
Lichamelijke gezondheid en cognitie bij ouderen (3e of 4e jaars).

Interne vacature M 07

Psychiatrie (prof. van Praag, dr. Verhey jr.) 0.2 fte
SPECT en CT-scan parameters als maat voor hersen- en cognitieve veroudering (4e jaars).

Interne vacature M 08

Cardiologie (prof. Wellens, dr. Vos) 0.2 fte
Identificatie en (farmacologische) behandeling van hartritmestoornissen (3e of 4e jaars).

Interne vacature M 09

KNO (prof. Marres, dr. Kingma) 0.2 fte
Vestibulaire adaptie en gevoeligheid.

Interne vacature M 10

Pathologie (dr. Daemen) 0.2 fte
Structuurveranderingen in het myocard na infarct.

Interne vacature M 11

Moc. celbiologie en genetica (prof. Ramaekers, dr. Hopman) 0.2 fte
Detectie van chromosomale veranderingen tijdens de ontwikkeling van het longcarcinoom (2e of 3e jaars).

Interne vacature M 12

Epidemiologie (prof. Knipschild) 0.2 fte
Ginko biloba (EGb 761) en cognitieve dysfunctie (4e jaars).

Interne vacature M 13

Gezondheidsrecht, Medische Sociologie (prof. van Wijmen, prof. Philipsen) 0.2 fte
Rechtspositie van arts en patient in situaties waarin structurele derdenbelangen een rol spelen (3e of 4e jaars).

Interne vacature M 14

O&O, PES (dr. van der Vleuten) 0.2 fte
Evaluatie van vaardigheden.

Interne vacature M 15

O&O, COO (dr. Rontelap) 0.2 fte
Ontwikkeling van computer ondersteunend onderwijs programma's (4e jaars).

Interne vacature M 16

DCC, Med. Informatica (prof. Pop, prof. Hasman) 0,2 fte
Decision Support System in Health care m.b.t. schildklierandoeningen (4e jaars).

Interne vacature M 17

Skillslab (dr. Scherprier) 5 x 0.1 fte
Bejaardencontacten jaar 3 (4e jaars).

Interne vacature M 18

Interne Geneeskunde (prof. Flendrig, prof. Stockbrugger) 0.2 fte
Epidemiologisch onderzoek inflammatoire darmziekten Zuid Limburg (m Crohn/Colitis Ulcerosa) 3e of 4e jaars.

Interne vacature M 19

Med. Microbiologie (dr. Stobberingh) 0.2 fte
In vitro studies naar bactericide/bacteriostatische werking van sucralfaat.

Interne vacature M 20

Pulmonologie (prof. Luijendijk) 0.2 fte
Functie van pulmonale receptoren in het licht van de ademregulatie (3e of 4e jaars).

Interne vacature M 21

Huisartsgeneeskunde (prof. van Ree, dr. op 't Root) 0.2 fte
Kwaliteitsbevordering van de huisartsopleiders in het co-assistentchap huisartsgeneeskunde (4e jaars).

Projectbeschrijvingen liggen ter inzage bij de onderwijsbalie FdG.

Interne vacature 070

De vakgroep Algemene Economie van de Faculteit der Economische

Wetenschappen zoekt voor het cursusjaar 1993-1994:

studenttutoren en studentassistenten (0.1 of 0.2 fte)

De wetenschappelijke onderzoeksactiviteiten van de stafleden van de vakgroep liggen op het terrein van micro-economie, macro-economie, economie van de publieke sector, internationale economische betrekkingen en Geschiedenis van het economisch denken en methodologie. Voor een onderzoeksassistentschap is minimaal ervaring met tekstverwerking op de P.C. vereist.

Studenttutoren worden ingezet in het eerste- en tweedejaarsonderwijs. Studenten die reeds tutor waren in het cursusjaar 1992-1993 worden uitdrukkelijk verzocht opnieuw te solliciteren wanneer zij verlenging van hun aanstelling ambiren.

Belangstellende studenten kunnen hun sollicitatiebrief (inclusief curriculum vitae, cijferlijst, opgave van overige expertise en voorkeur voor welk soort assistentschap en voor welke aanstellingsomvang - 0.1 of 0.2 fte -) vóór 3 juni 1993 richten aan de dienst Personeel en Organisatie onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop. Inlichtingen: Dr. J. Birner, plv. Secretaris Vakgroep Algemene Economie, tst. 3637/3635.

Interne vacature 071

Bij de vakgroep Bedrijfseconomie-II, sectie Berichtgeving wordt gevraagd:

1 studenttutor

Het betreft een aanstelling van 0.2 fte voor de periode september 1993 - juli 1994. De werkzaamheden zullen bestaan uit het verzorgen van het onderwijs.

Belangstellende studenten kunnen hun sollicitatiebrief (inclusief curriculum vitae, cijferlijst, opgave van overige expertise) vóór 3 juni 1993 richten aan de dienst Personeel en Organisatie onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop.

Interne vacature 072

Bij de Sectie Organisatie van de Vakgroep Management Wetenschappen i.o. (voorheen Bedrijfseconomie-I) zijn per 1 september 1993 twee vacatures voor

student-assistenten (0.2 fte = 1 dag per week)

De werkzaamheden hebben betrekking op ondersteuning van onderwijs en onderzoek van de Sectie. Onze voorkeur gaat uit naar 2e of 3e jaars studenten van de afstudeerrichting Bedrijfseconomie met belangstelling voor het kernvak Organisatie. Bekendheid met de softwarepakketten: SPSS (bij voorkeur gevolgd via de vaardigheidstraining SPSS, gegeven door de vakgroep KE) en Draw-Perfect strekken tot aanbeveling. De toekomstige student-assistenten dienen wel minimaal één jaar beschikbaar te zijn.

Belangstellende studenten kunnen hun sollicitatiebrief (inclusief curriculum vitae, cijferlijst, opgave van overige expertise) vóór 3 juni 1993 richten aan de dienst Personeel en Organisatie onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop.

Interne vacature 073

Bij de Vakgroep Management Wetenschappen (voorheen Bedrijfseconomie-1) is per 1 september 1993 een vacature voor

3 student-tutoren

Student-tutoren zullen per persoon 8 tutorschappen op jaarbasis vervullen ten behoeve van de secties Organisatie, Marketing en Informatiekunde. Onze voorkeur gaat uit naar 3e jaars studenten Bedrijfseconomie en/of Internationaal Management, die reeds blokken in genoemde gebieden hebben gevolgd.

De toekomstige tutoren dienen wel minimaal één jaar beschikbaar te zijn.

Belangstellende studenten kunnen hun sollicitatiebrief (inclusief curriculum vitae, cijferlijst, opgave van overige expertise) vóór 3 juni 1993 richten aan de dienst Personeel en Organisatie onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop.

Interne vacature 074

De sectie Marketing heeft vacatures open staan voor

2 student-assistenten

Het profiel waar de studenten aan moeten voldoen zijn:

- affiniteit met marketing, afstudeerrichting marketing;
- liefst enige ervaring met statistisch pakket bijvoorbeeld SPSS;
- beschikbaar voor langere periode, minimaal 2 jaar.

Belangstellende studenten kunnen hun sollicitatiebrief (inclusief curriculum vitae, cijferlijst, opgave van overige expertise) vóór 3 juni 1993 richten aan de dienst Personeel en Organisatie onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop.

Interne vacature 075

Bij de vakgroep Kwantitatieve Economie bestaan vacatures voor

student-tutoren KM 1

(wiskunde/statistiek/informatica)

Heb je zonder weezin goede uitslagen behaald voor wiskunde en statistiek?

Heb je belangstelling voor een rante baan als student-tutor in de propaedeuse-blokken KM 1?

Dan ben je bij deze uitgenodigd om je sollicitatiebrief (inclusief curriculum vitae, cijferlijst, opgave van overige expertise) vóór 3 juni 1993 te richten aan de dienst Personeel en Organisatie onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop.

Aanstellingen voor het studiejaar 1993/1994 krijgen in beginsel een werktijdfactor van 0.1 fte. Het werk zal hoofdzakelijk bestaan uit het begeleiden van onderwijsgroepen tijdens de blokken 1.1, 1.2 en 1.3, voor wat betreft het onderdeel wiskunde + informatica of het onderdeel statistiek + informatica.

Voor nadere inlichtingen kan je bellen met Denis de Crombrugge, tst. 3810.

Interne vacature 076

In verband met het vertrek van de huidige secretaresse van de vakgroep Wijsbegeerte van de Faculteit der Algemene Wetenschappen is vacant de functie

secretaresse m/v

De vakgroep Wijsbegeerte bestaat uit plm. 16 medewerkers. De secretaresse ondersteunt de voorzitter van de vakgroep en de overige medewerkers van de vakgroep.

Taken:

- beheer van de agenda van de voorzitter en de vakgroepmedewerkers
- postbehandeling
- zelfstandig afhandelen van correspondentie en telefoongesprekken
- bijhouden van archieven
- budgetbewaking
- verzorgen van blok- en literatuurboeken
- assisteren bij de productie van jaarverslagen e.d. (o.a. coördineren, redigeren)
- ondersteuning t.b.v. diverse onderzoeksprojecten
- organiseren van lezingen, congressen
- gastvrouwfunctie

Eisen:

- opleiding wvo secr. meao
 - meer dan 5 jaar ervaring hebben met bovengenoemde werkzaamheden
 - goede beheersing van de Nederlandse taal in woord en geschrift
 - kennis van moderne taken (met name Engels)
 - grote mate van zelfstandigheid
 - accuratesse
 - goede contactuele vaardigheden
- Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 3.650,- bruto per maand (max. schaal 6 BBRA 1984).

Info: mw. Vara, 883319.

BIJUREAU INTERN SAMENWERKING

Zomercursus 'Europese Monetaire Unie'

Het Instituut Universitaire International te Luxemburg organiseert van 12 t/m 24 juli de zomercursus 'European Monetary Union: legal foundations and economic implications'. De cursus is bestemd voor studenten die reeds in het bezit zijn van hun doctoraal diploma. De Luxemburgse autoriteiten bieden een viertal Nederlandse kandidaten de mogelijkheid om genoemde cursus door middel van een beurs in het kader van het Cultureel Verdrag te volgen. Wel snel reageren svp. Meer informatie: Ika Ploumen, tel. 883513.

Openingstijden

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Studie-infothek van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, ingang Lenculenstraat, kamernr. 0311. Let op: vrijdag 21 mei vervalt het spreekuur!

ALMA zomercursussen Frans in Luik en Duits in Aken

Evenals voorgaande jaren organiseren de Universiteit de Liège, de Rheinisch Westfälische Technische Hochschule Aachen en de Rijksuniversiteit Limburg zomercursussen Frans, Duits en Nederlands. De cursus Frans vindt plaats van 12-23 juli en de cursus Duits van 19-31 juli. Deelname staat open voor RL studenten die de desbetreffende taal minimaal op VWO niveau beheersen. Er zijn per cursus acht plaatsen beschikbaar. De cursussen richten zich vooral op verbetering van de spreekvaardigheid. Kosten: 250 ECU (f 550,-) all in (cultureel programma, onderdak, eten, excursies).

Inschrijving is mogelijk bij Bureau Internationale Samenwerking (Ina Engelen). Bij de definitieve inschrijving moeten de kosten contant worden betaald (sluitingsdatum: 14 mei 1993). Inschrijving geschiedt op volgorde van definitieve aanmelding plus betaling. Bij inschrijving moet een bewijs van vaardigheid (VWO diploma of certificaat Frans/Duits) getoond worden. VOOR DUITS ZIJN NOG PLAATSEN BESCHIKBAAR.

Beurzen voor Japan

Sollicitatieronde voor gepromoveerde onderzoekers niet ouder dan 35 jaar. Onderzoek op een gebied waarop in de EG zelf ook reeds onderzoek wordt gedaan geniet de voorkeur. Talencursus inbegrepen, duur: 1, jaar. Reis- en verblijfkosten circa f 5.000,- per maand. Sluitingsdatum: 30 juni 1993. Aanvraagformulieren bij EG-Liaison, tel. 070-346 7200.

Openingstijden

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Studie-infothek van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, ingang Lenculenstraat, kamernr. 0311.

STUDENT EN ZAKEN

Studentendecanaat

Wijziging inloopsprekuren studentendecanen: in tegenstelling tot hetgeen eerder werd vermeld, zijn de inloopsprekuren op di. en do. van 14.00 - 16.00 u. Lenc.str. 26, K. 310B. De telefonische gesprekken zijn alleen op ma. en di. van 13.00 - 14.00 u. tel. (043) 883354

Openingstijden secretariaat SZ:

ma. en di. 13.30-16.30 u., wo. 13.30-19.00, do. 9.00-12.00 en 13.30-16.30, vrij. 9.00-12.00.

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met de studentenpsycholoog Ruud vd Berg, kun je een afspraak maken via het secretariaat Studentenzaken, Len.26, kamer 0310B, 883354.

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06-3212 151, Len.26.

Infotheek voor Studie en Beroep.

Student uit Ukraine wil corresponderen met Nederlandse studenten. Meer info is in de Infotheek aanwezig. Nieuw binnen gekomen, boek 'Arbeidsverhoudingen in Nederland', boekje solliciteren en beroepen boeken. Openingstijden: ma. di. en do. 14.00-16.30 u en wo. 16.00-19.00 u en vr. 09.00-12.00 u, Len.26, kamer. 0311, Tel. 883351.

Studentenvakbond NSEM

Wij zijn er voor de student! Dus heb je vragen over of problemen met studiefinanciering, onderwijszaken, milieuzaken e.d.: bel: 883142. Wij bellen terug.

R.K. Studentenpastoraat

Iedere do. om 19.30 u. en zo. om 10.30 u. is er een viering van de H.Mis, voorgegaan door de R.K. studentenpastor dhr. F.Peró. Adres: Boschstraat 97, sociëteit "In de Fortuyn". Na afloop is er koffie.

Werkgroep Inkom

De Werkgroep Inkom is bereikbaar voor vragen, opmerkingen of suggesties op K.2304 in OG (boven LV&S) of op tel. 043-883 393. Wil je helper worden tijdens de INKOM, kom dan even langs op de Inkom-kamer.

Agenda AEGEE Maastricht

Iedere dinsdagavond om 23:00 borrel in de Metamorfoos
27-30 mei European Art United; Maastricht, Discover the world of art in cooperation with the international kunstbiennale that will take place in Maastricht this year.
29 mei Pieterpad Milieu-estafette; Maastricht is het eindstation van een nat. wandeling voor het milieu.
3 juni International barbecue; for foreign students, members of Aegae and MSI. 18:30 at the "Kruithuis". Costs: f 12,50. More information, call Marco: 258511
5 juni Rondleiding in Leuven; werkgroep Euregio
9 juni Dies

DOPE

Iedere ma. (15.00-16.00 u.) en do. (11.00-12.00 u.) spreekuur in de DOPE-kamer, OG 0.203, tel. 883263.
Om lid te worden van DOPE dien je o.v.v. naam, adres en tel.nr. een tientje te storten op: bankrekeningnr. 57.69.86.763, ABN-AMRO Maastricht, t.a.v. Vereniging DOPE. Student let op uw saeck!

Agenda R.K.S.V. Servatius

Elke wo. avond is er mensa om 18.30 u. Inschrijving tot 12.00 u. wo. (tel. 211126). Kosten: f5,- leden, f6,50 introducés. Boschstraat 97, Maastricht, tel.211126

Agenda KOKO

do. 27 mei: 21.00 u. mentorloting.
za. 29 mei: KOKO REDSOCKS: voetbaltoernooi en feest.
wo. 2 juni: 20.00u alg. ledenvergadering.
vr. 4 juni: 16.00u borrel Ormeticos, 's avonds wijnproefavond DD en CC.
zo. 6 juni: 13.00u klootschieten met Annorlunda, cafe Chriscus.
do. 10 juni: TOC-feest door eerstejaars op de kroeg.

Agenda Sigma

29 mei Sportieve activiteit. Het definitieve programma wordt later bekend gemaakt.
3 juni SIGMA feest in de Orcus, met buikdancers!!
8 juni fondsgroepvergadering, verzamelen hal faculteit

Agenda Ichtus

27 mei: cursusavond 5: afsluiting cursus "stromingen in het christelijk geloof".
28 mei: 2e lustrum Ichthus Maastricht, feest ter ere van het tienjarig bestaan.
2 juni: MENSA aanvang 18.00 uur Augustinesse klooster, Verwerhoek 46, (zijstraat Lenculenstraat).

Integrand

Integrand is nu gehuisvest in de Abtstr. 4, 6211 LS Maastricht, tel. (043) 883355/97. Dagelijks open van 9.00-12.00 en 13.30-17.00. Kom je inschrijven voor werkopdrachten op academisch niveau.

MST

Wil je meer uit je studie bedrijfseconomie halen dan theoretische kennis? Schrijf je dan nu in bij MST voor een interessante werkopdracht. Kom langs voor meer informatie op ons kantoor in de Abtstraat 4 van ma. t/m vr. van 13.30 tot 16.30. Tel: 883927

Agenda Tafelstraat 13

Ma. 31 mei 2e Pinksterdag; Tafelstraat gesloten
Di. 1 juni 20.00 u. Social & Cultural Evening, ontmoeting met buitenlandse studenten.
Wo. 2 juni 18.00 u. Yogagroep, 20.00 u. Spiritualiteitsgroep.
Do. 3 juni 18.00 u. Tafelen; samen koken en eten.
Vr. 4 juni 16.00 u. 20.00 u. Filosoferen na Tafelen: De Liefde postmodern gezien. Met drs. Ymkje de Boer.
Vr. 4 juni 20.00 u. Spiritualiteitsgroep "Vervolg"
Wil je eens praten met een van de pastores? Bel of kom langs voor een afspraak op Tafelstraat 13. (215651).

LV&S**Geen lessen**

Ma. 31 mei worden geen lessen gegeven ivm Pinksteren. Tevens zijn balie en secretariaat van buro LV&S gesloten.

Laatste middag academisch jaar 1992 - 1993

Ter afsluiting van het academisch jaar organiseert LV&S een aantal activiteiten voor medewerkers en studenten op vr. 25 juni, de laatste (sport)middag van het academisch jaar. Op deze dag viert LV&S tevens zijn 3e lustrum. Meer info hierover volgt nog dmv een speciale folder.

Vacature Nederlandse Studenten Sport Stichting (NSSS)

De NSSS zoekt bestuursleden (2 dagen per week) voor het komende bestuursjaar van 1 nov.'93 t/m 1 nov.'94. De NSSS is met 63.000 sportkaarthouders de grootste studentenorganisatie van Nederland. Het bestuur bestaat uit: voorzitter, secretaris, penningmeester, 2 commissarissen sport, commissaris extern. Als NSSS bestuurslid krijg je een vergoeding van f 3.200,- per jaar. Reacties voor 10 juni: NSSS, Nieuwe Koekoekstraat 97, 3514 EC Utrecht, tel 030-731265.

Agenda Dutch Mountains

7 juni: 20.30 u. borrel café Benice. 13 juni: open Wageningse Wielerveding Kampioenschappen. 19 juni: NSK te St. Geertruid. 28 juni: Algemene Vergadering Tongersestr. 19.30 u. Heb je een mountainbike en wil je de fijne kneepjes leren v/h fietsen of wil je gewoon in een groepje fietsen. Fiets een keer mee op wo. om 16.30 u. of bel Karlo 04406-10090. Wielentrainingen: di. 16.30 u., do. 18.00 u. Vanaf sporthal Randwyck.

Agenda Heep

29 mei: Fiat-toernooi te Utrecht. 7 juni: Heep-recreantentoernooi. 21, 28 juni: Clubkampioenschappen. 2 t/m 4 juli: Ledenweekend.

AGENDA SAURUS

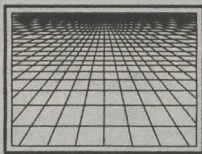
Ma. 24 t/m zo. 30 mei: Lustrumweek met veel activiteiten. 26 mei: 15.30 excursies Ridder & Enci, inschr. sociëteit, Lustrumdiner à f 10,- inschr. Claudia. 27 mei: 19.00 Vlootschouw bij Servaasbrug (met live muziek); 21.30 u. Diësfest op sociëteit. 28 mei: 18.00 u. Mensa; 19.00 u. Oud besturen borrel; 21.00 u. Ridderregatta-borrel. 29/30 mei: Ridderregatta met za. koud buffet en feest sociëteit (inschr. Harriët, Chantal, Arne) en zo. 10.00 u. ontbijt, bedrijvenroeien; 11.00 u. Riddersprint; 15.30 u. High tea.

Agenda Stennis

Parkkaarten à f 52,50 afhalen tot 1 juni. Opgeven barbecue 6 juni en voor de uitwisseling met Heugem 20 juni bij Chantal (217439), Mariëlle (639593).

Alles is drama presenteert:

* 27,28,29,30 mei, 20.00 u., 'De Storm', Tong.str 53, ingang kruithuis aan de Bonnef.str., door W. Shakespeare, regie M. Sweets. Kosten f 6,50 niet leden, f 4,50 leden.
Dit stuk i.v.m. het 10-jarig lustrum van Alles is Drama, opvoering in de tuin van universiteit en bij slecht weer in de collegezaal.
Over het stuk zelf: 'Hell is empty, and all the devils are here!'

STUDIUM GENERALE**OPEN PODIUM**

ESST
The European
Interuniversity
Association on Society,
Science and Technology

The European Interuniversity Association on Society, Science and Technology in Europe wordt gevormd door 15 universiteiten in 10 landen. Zij verzorgt een onderwijs-programma met twee curricula: een tweede-fase opleiding "Society, Science and Technology" voor pas-afgestudeerden, en een management-opleiding "Creative Management of Innovation" voor mensen met tenminste vijf jaar werkervaring. Beide curricula worden met een Masters Degree afgesloten.

ESST secretariaat
Rijksuniversiteit
Limburg,
Postbus 616
6200 MD Maastricht

Bel gratis voor meer
informatie, of voor
inschrijfformulier
06-0223773

A European Education Programme on Problems of Society, Science and Technology

tweede-fase opleiding "Society, Science and Technology"

studenten: pas-afgestudeerden van alle studierichtingen; 180 studenten uit 10 landen; 10-15 Nederlandse plaatsen

plaats: eerste semester voor Nederlandse studenten in Maastricht, tweede semester in buitenlandse universiteit van gekozen specialisatie

data: aanvang 20 september 1993, afsluiting 2 september 1994

inschrijfgeld: fl. 2050,-

taal: in eerste semester Nederlands, in tweede semester Engels

toelatingseisen: doctoraal of ingenieursexamen, goede passieve en actieve beheersing van Engels, derde taal strekt tot aanbeveling

selectie: studenten worden geselecteerd op basis van een essay en na een gesprek

inschrijving: met inschrijfformulier vóór 1 juli 1993.

eerste semester: vijf modules

1. European Problems of Society, Technology and Science
2. Historical Record of Scientific and Technological Change
3. Science and Technology in the making: Entering the World of the Laboratory
4. Globalization and Regulation of Science and Technology
5. Politics of Knowledge

tweede semester: specialisaties (o.a. Roskilde/Bari, Strasbourg, Oslo, Madrid, San Sebastian, Lausanne en Londen)

- science-technology and industry-academia relationships
- the making of technology policy: firms and governments in an internationalized technological context
- cities, territories, and technologies
- economics of technical change
- technological culture
- gender, science and technology
- europe in an information society-theory and policy
- european regions
- strategic management of innovation
- science teaching and society
- new communication technologies and the law
- technology assessment
- production systems, innovations, and development models
- science, technology and the general public
- technology and labour

WETENSCHAPSWINKEL

Bij de Wetenschapswinkel staan nog de volgende onderzoeksvragen open:

- Bejegening van vrouwen met mastopathie (goedaardige borstgezwelven) door artsen e.a. hulpverleners (GW);
 - Vanuit een wijk in Maastricht wordt gevraagd om een onderzoek naar de toegankelijkheid van deze wijk voor gehandicapten (GW/Bewegingswetenschappen).
 - Onderzoek naar een mogelijke rechtspositie voor pupillen van de Pepijn-kliniek die in het kader van het project "begeleid werken" arbeid verrichten (scriptie, FDR)
- De onderzoeken kunnen als onderwijsverplichting gelden: jaarwerkstuk, opstel, paper, (eind)scriptie. Begeleiding vanuit de faculteiten is toegezegd.
Meer informatie: Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel: 883120/883529.

ALG. WETENSCHAPPEN**ONDERWIJSBALIE**

Openingsuren onderwijsbalie:
Maandag van 09.30-10.30 uur
Woensdag van 11.30-12.15 uur
Vrijdag van 11.30-12.15 uur

ROOSTERAANVULLING BLOK 2.6

Bij deze delen wij jullie mede de hoorcolleges die zullen plaatsvinden in

het kader van blok 2.6 en die nog niet op het rooster stonden aangegeven:

Dinsdag 01.06.1993 10.30 - 12.30 uur Statenzaal, Bou3
Donderdag 03.06.1993 13.30 - 15.30 uur Collegezaal Nieuwenhof, Zw4
Dinsdag 08.06.1993 10.30 - 12.30 uur kamer 1001 Ts53

OPROEP STUDENTLEDEN BLOKPLANNINGSGROEPEN

Studenten die zitting willen nemen in een blok- of practicumplanningsgroep (1 studentlid per planningsgroep) kunnen hun belangstelling voor een dergelijke functie kenbaar maken middels een briefje aan Buro Onderwijs. De zittingsduur is 1 jaar, van 01-09-93 tot 01-09-94. Functie-eisen:

- blok/practicum 1e en 2e jaar: student moet het betreffende studieonderdeel met succes afgerond hebben;
 - verplicht tracéblok: student moet het betreffende tracé (gaan) volgen;
 - keuzeblok: student uit 3e jaar.
- Aanmelden kan tot 25 juni a.s.

CWSV ORAKEL

OPENINGSTIJDEN Orakelkamer. Kapoenstraat K.0038:

M.i.v. 26 April gewijzigde openingstijden:

Maa. 13:00-13:30..Reductiebureau

Din. 13:00-13:30..Reductiebureau

Woe. 13:00-14:00..Bestuur

Don. 13:00-14:00..Commissie Onderwijs

Boeken kunnen dus alleen worden opgehaald op Maandag en Dinsdag van 13:00-13:30

GEZOCHT: enthousiaste leden voor de activiteitencommissie. Wil je meehelpen feesten, weekenden, poëzienachten, lezingen, anti-discriminatie-dagen, blokborrels of andere activiteiten te organiseren kom dan even langs in de Orakelkamer, of bij Jeroen.

VACATURE: Bestuurslid MV voor de functie van secretaris.

Interesse? spreek een bestuurslid aan, of kom langs in de kamer!

LID WORDEN?

Maak f25,- over op: bankrek. 86.59.85.103 SNS-bank Maastricht of op Giro: 0492552

O.v.v.: "Contr.92-93" en je telefoonnummer.

Of kom even langs in de kamer.

ECONOMIE

Roosters vaardigheden

De roosters van de vaardigheden na periode 4 (van 21 juni t/m 02 juli en van 05 t/m 16 juli) hangen op de publikatieborden bij de Onderwijsbalie.

Mentoren gevraagd

De FdEW vraagt mentoren voor de facultaire introductiedagen op dinsdag 31 augustus '93 en woensdag 1 september '93.

Aanmelden **uiterlijk tot 1 juni a.s.** bij mw. Miranda Beekman, TS53 - kamer 3.068, tel. 043-883829.

Aan alle derde- en oudere jaars doctoraalstudenten.

Naar aanleiding van vragen die ons bereiken berichten wij u het volgende: Studenten die Recht 2.1 (oud) en Recht 2.4 (oud) in hun tweede jaar niet gehaald hebben, dienen de herkansingstoetsen Recht 2.1 (oud) Recht 2.4 (oud) af te leggen. Omdat de toets Recht 2.4 (oud) samenvalt met de kennistoets 2.4 is het DB/VCE ermee accoord gegaan dat ook de Recht 2.4 (nieuw) toets afgelegd mag worden als herkansing voor Recht 2.4 (oud).

Hoewel er sprake is van overlap tussen Recht 2.1 (oud) en Recht 2.4 (nieuw) wordt dan GEEN vrijstelling verleend voor Recht 2.4 (oud).

Vaste Commissie voor de Examen

Herkansingen 'oude' practica

In het studiejaar 1992/1993 worden de 'oude' practica: FIS 2.5/2.6 BE, FIS 3.1 BE, Statistiek 2.2, Statistiek 2.5 BE, Statistiek 3.2/Econometrie 3.3 AE, Wiskunde 2.3, Wiskunde 2.4/2.5 AE, Informatica 2.6 AE en Besliskunde 2.6 BE voor het laatst getoetst.

Voor studenten die nog niet aan deze 'oude' practica hebben voldaan, geldt de volgende regeling:

Vakgroep BE

Oude toetsen FIS 2.5/2.6 en FIS 3.1 (BE): In het blokboek van het nieuwe blok FIS 2.2 zal worden aangegeven welke delen van de stof dienen te worden bestudeerd door studenten die nog een van de oude FIS-practica (of beide) moeten afronden. Aparte hoor- of werkcolleges zullen niet meer worden verzorgd. Wel zal uit het blokboek blijken welke (delen van) hoorcolleges betrekking hebben op de 'oude' blokken.

Voor de 'oude' blokken FIS 2.5/2.6 en FIS 3.1 worden nog **aparte** toetsen aangeboden tot en met het studiejaar 1995/1996. Daarna moeten studenten die deze toetsen nog niet behaald hebben, overstappen naar het reguliere blok FIS 2.2.

Vakgroep KE

Oude toets Statistiek 2.2: De tweede herkansing vindt plaats op 18 juni 1993. Wordt vanaf 1993/1994 opgenomen in KM 1.2 (statistiek) en KM 1.3 (statistiek). Er wordt één gemiddeld cijfer bepaald uit de resultaten van beide toetsen.

- voor afstudeerders: volgende (extra) herkansing = statistiek jaar 1 op 27 juli 1993; deelname uitsluitend na aanmelding bij M. Welten, studieadviseur (*).

Oude toets Wiskunde 2.3: Wordt vanaf 1993/1994 opgenomen in KM 1.2 (wiskunde) en KM 1.3 (wiskunde). Er wordt één gemiddeld cijfer bepaald uit de resultaten van beide toetsen.

- voor afstudeerders: volgende (extra) herkansing = wiskunde jaar 1 op 26 juli 1993. Deelname uitsluitend na aanmelding bij M. Welten, studieadviseur (*).

Oude toets Wiskunde 2.4/2.5 AE: De tweede herkansing vindt plaats op woensdag 16 juni 1993. Vanaf 1993/1994 mondeling tentamen. Contact opnemen met H. Peters of H. de Graaff.

Oude toets Informatica 2.6 AE: Mondeling tentamen bij D. Tempelaar of E. Schenk.

Oude toets Statistiek 3.2/Econometrie 3.3 AE: wordt Empirische Econometrie (keuzevak in 1993/1994).

Oude toets Statistiek 2.5 BE: de tweede herkansing vindt plaats op 29 juni 1993. Vanaf 1993/1994 KM 2.1 (statistiek gedeelte) plus een extra open vraag.

Oude toets Besliskunde 2.6 BE: de tweede herkansing vindt plaats op woensdag 16 juni 1993. Wordt vanaf 1993/1994 toets KM 2.1 (deel besliskunde) plus een aantal additionele vragen.

- voor afstudeerders: volgende (extra) herkansing = KM 2.1 op 29 juli

1993; deelname uitsluitend na aanmelding bij M. Welten, studieadviseur (*).

(* Studenten in hun laatste studiejaar, die eind augustus willen afstuderen en voor wie dit de laatste ontbrekende examenonderdelen zijn, wordt een extra herkansing geboden. Aanvragen voor akkoord bij M. Welten, studieadviseur. Inschrijven mogelijk voor besliskunde 2.6. tot uiterlijk 9 juli '93; voor wiskunde 2.3. en statistiek 2.2. tot uiterlijk 14 juli '93.

Wij willen erop wijzen dat de stof voor de vervangende KE-toetsen niet altijd exact overeenkomt met die voor de 'oude' KE-toetsen. Wij raden studenten aan zich op de hoogte te stellen van de inhoud van het nieuwe onderwijsprogramma via de blokcoördinator.

Deze regelingen gaan in per 1 september 1993!

Vaste Commissie voor de Examen, 13 mei 1993

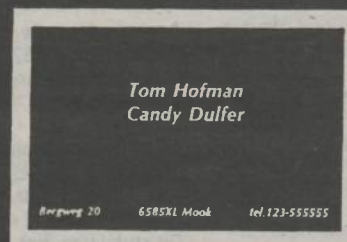
Inschrijving keuzevakken 1e semester '93/1994

Van **woensdag 02 juni t/m vrijdag 25 juni 1993** dienen de inschrijfformulieren voor de keuzevakken van het 1e semester 93/94 ingeleverd te worden. Deze formulieren zijn vanaf 02 juni a.s. bij het verschijnen van de nieuwe studiegids op vertoon van de geldige collegekaart af te halen bij de Onderwijsbalie tijdens de reguliere openingsuren. Ingevalde formulieren kunnen daar eveneens worden afgegeven of zijn te deponeren in de gele brievenbus van de onderwijsbalie.

Vrijdag 04 juni vindt er een voorlichting plaats georganiseerd door EFM waar de vakgroepen informatie geven over de verschillende afstudeer-richtingen en doctoraalvakken. Nadere informatie over deze voorlichting volgt via EFM.

Studenten dienen bij het invullen van het formulier overlap zelf uit te sluiten, hetgeen staat toegelicht op het inschrijfformulier. Studenten die

UNIPRINT MEIMAAND AKTIE

100 stuks privé visitekaartjes 9x14 cm op linnenpapier met 50 bijpassende envelopjes.

f 45,00

De prijs is inclusief het zetten van een eenvoudige tekst.

Voor inlichtingen **UNIPRINT, Tongersestraat 53**
Tel. 043-883747

De vakgroep Orthopaedie van het academisch ziekenhuis Maastricht verricht ondermeer wetenschappelijk onderzoek op het gebied van gewrichts-implantaten en bio-materialen. Er bestaat een samenwerkingsverband met de Technische Universiteit Eindhoven en het Instituut Bioprime.

Bij de vakgroep ontstaat op korte termijn een vacature voor een

ONDERZOEKSASSISTENT M/V

vacaturenummer 93.180/6

Het betreft een tijdelijke, full-time aanstelling voor de duur van één jaar. Verlenging na een jaar ligt in de lijn der verwachting.

TAKEN:

- * Ondersteuning van (patiëntgebonden) wetenschappelijke activiteiten onder supervisie van de wetenschappelijke staf;
- * Uitvoering van statistische analyses.

VEREISTEN:

- * Voltooide studie Gezondheidswetenschappen (Biologische Gezondheidskunde) danwel voltooide studie Geneeskunde;
- * Goede Engelse spreek- en schrijfvaardigheid;
- * Goede vaardigheid op het gebied van data-verwerking met de P.C.;
- * Basiskennis van statistische dataverwerking.

SALARIS:

Afhankelijk van opleiding en ervaring, minimaal fl. 2.949,— bruto per maand, conform schaal A07 RRAZ.

INLICHTINGEN:

Kunnen worden ingewonnen bij dr. R. Geesink, orthopeed, of bij dr. J. Verhaar, orthopeed, telefoon 043 - 877038.

SOLLICITATIES:

Schriftelijke sollicitaties dienen met vermelding van vacaturenummer 93.180/6, zowel op brief, als op envelop, binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te worden gericht aan de Dienst Personeel en Organisatie, afdeling Arbeidszaken, academisch ziekenhuis Maastricht, Postbus 5800, 6202 AZ MAASTRICHT.

zich toch inschrijven voor vakken die elkaar overlappen ontvangen het inschrijfformulier onbehandeld en zonder begeleidend schrijven retour! Studenten, die alvorens een definitieve keuze te maken eerst de studieadviseur willen raadplegen, worden verzocht dit voor donderdag 17 juni a.s. te doen teneinde tijdig advies te garanderen.

Agenda EFM

Het Reductiebureau Economie zoekt nieuwe, enthousiaste bestuursleden. Informatie hierover kun je krijgen aan de balie van het Reductiebureau tijdens openingstijden: dinsdagen, woensdagen en donderdagen van 10.30 - 12.30 uur.

26 mei

Unifac-feest 21.00-03.00 uur.

26 mei

MMA organiseert barbecue in D'Avanceur.

26 mei

ALV EFM-Mercurius met voorstel van het bestuur tot ontbinding van de vereniging.

26 mei

Stagevoorlichtingsbijeenkomst van EFM-Imperator van 16.00-18.00 uur.

27 mei

EFM-Imperator organiseert excursie naar Shell te Rotterdam.

3 juni

MAES, Imperator en het oude Mercurius organiseren de Blokkeninformatiedag. Het precieze programma zal alle betrokkenen medio mei bekend zijn.

Kantooruren EFM-Imperator: woensdagen van 10.00 - 12.00 uur in k.0083.

Kantooruren Indonesie-project: dinsdagen van 10.00-12.00 uur en donderdagen van 14.00-16.00 uur in kamer 0085, tel. 883790.

Kantooruren Marketing Associatie (MMA): maandag tot en met donderdag van 11.00 - 12.00 uur, k. 0081, tel. 043-883779.

MMA-leden kunnen tijdens kantooruren gratis het MMarketing Bulletin ophalen.

AIESEC-Congressen

In de 78 landen waar AIESEC gevestigd is worden jaarlijks vele congressen georganiseerd. Deze kunnen worden bezocht door studenten uit de hele wereld. Voor meer informatie over deze congressen en inschrijving kun je langskomen op de AIESEC-kamer (0086) of bellen, 883863.

Enkele congressen die binnenkort plaats zullen vinden zijn:

Berlin 2000 Olympia

Lezingen en workshops over de planning en haalbaarheid van de olympische spelen in Berlijn in het jaar 200.

3-6 juni 1993, kosten 120 DM

Discovery tour

Malaysia, 20-25 juni 1993, kosten \$170

Thailand, 27 juni-2 juli 1993, kosten \$170

Trans European Management

Georganiseerd door de Bergische universiteit in samenwerking met de universiteit van Lancaster. Voornamelijk trainingen.

Wuppertal, Duitsland, kosten 250 DM

Dit zijn slechts enkele voorbeelden. De complete agenda vind je op onze kamer. Maak gebruik van deze unieke mogelijkheid om internationale en praktische ervaring op te doen.

WE CAN BUILD YOUR GLOBAL VIEW!

Marktonderzoek Kennistechnologie

Gezocht op korte termijn: 1 à 2 studenten die voor de experimentele studierichting Kennistechnologie in het kader van een stage marktonderzoek willen doen naar: 1) De meest geschikte vorm van profileren van deze B-richting voor het werven van studenten. 2) Lokalisatie van de doelgroep in de verzameling studiekeuzers. Bovenstaande dient uit te monden in een duidelijk marketing-advies. Een bescheiden budget is beschikbaar voor eventuele onkosten die dit onderzoek met zich meebrengt.

Voor nadere informatie verzoeken wij u contact op te nemen met de stagecoördinator drs. R.H.M.C. Pans, tel. 883761, kamer 4069, TS

RECHTSGELEERDHEID

Attentie gebruikers van deze kolom:

Met ingang van heden worden berichten voor deze kolom alleen nog geaccepteerd op floppy (WP 5.0 danwel 5.1).

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

De avondbalie van maandag 31.05.1993 zal verplaatst worden naar dinsdag 01.06.1993.

College's en lezingen

02.06: college Onrechtmatig gedrag 13.30-15.00 uur Collegezaal TS53

02.06: college Huisvesting 15.15-16.45 uur Collegezaal TS53

02.06: hoorcollege Goederenrecht 16.30 uur Collegezaal Zw4. "Misbruik van eigendomsrecht" door G. van Maanen

02.06: college Overheid II 17.00-18.00 uur Collegezaal TS53

09.06: college Onrechtmatig gedrag 13.30-15.00 uur Collegezaal TS53

09.06: college Huisvesting 15.15-16.45 uur Collegezaal TS53

09.06: hoorcollege Goederenrecht 16.30 uur Collegezaal Zw4. "Eigendom als rechtspolitic concept" door G. van Maanen

09.06: college Overheid II 17.00-18.00 uur Collegezaal TS53

16.06: college Huisvesting 09.00-11.00 uur Collegezaal TS53

16.06: college Onrechtmatig gedrag 13.30-15.00 uur Collegezaal TS53

16.06: college Overheid II 17.00-18.00 uur Collegezaal TS53

23.06: college Onrechtmatig gedrag 13.30-15.00 uur Collegezaal TS53

23.06: college Huisvesting 15.15-16.45 uur Collegezaal TS53

23.06: vragenuur Goederenrecht 16.30 uur Collegezaal Zw4

23.06: college Overheid II 17.00-18.00 uur Collegezaal TS53

Practicum Onderhandelen

Aanmelding voor practicum Onderhandelen is mogelijk vanaf 01.06.1993.

Rectificatie

In Observant 32 werd abusievelijk vermeld dat Ouranos de Individuele Gesprekken Dag organiseert. Dit moet echter zijn de faculteitsvereniging Jurist in Bedrijf.

Agenda Jurist in Bedrijf

Op 9 juni organiseren wij de Individuele Gesprekken Dag. Zit je in je doctoraalfase informeer dan tijdig voor deelname. Tel. elke dag tussen 9.00-11.00 uur op nummer 883074.

Prof.mr.B.V.A.Röling Dispuut organiseert

- 8 juni om 14.00 uur Salon OG, hét forum over het V.N.-Mensenrechtentribunaal. Sprekers zijn: Prof.mr. Th. van Boven, mr. A. Bos (Ministerie van Buitenlandse Zaken), dr. Siekmann (Asser-instituut), R. Meines (Politiek redacteur NRC Handelsblad).

Verder proberen wij een rechter van het Internationale Gerechtshof plaats te laten nemen in het forum.

- Stageinformatiegids, gratis te verkrijgen door te bellen naar 04406-42047 of door een briefje in het Röling postbusje op de Nieuwenhof te stoppen.

- de RölingTime is uit. Hét verenigingsblad van het Prof.mr. B.V.A. Röling dispuut met artikelen over internationaal- en Europeesrechtelijke onderwerpen en de "ditjes en datjes", de "ins en outs" op deze rechtsgebieden.

Agenda FIRST Maastricht

1 juli: uiterste datum voor het meedingen naar de NOB/LOF Scriptieprijs 1993. Voor meer info zie informatieborden.

Agenda Juridische Faculteitsvereniging Ouranos:

03.06: Rondleiding bij het Politie Instituut voor openbare Orde en Veiligheid (PIOV)

09.06: Excursie naar Luxemburg met een bezoek aan het Europese Parlement en het Europese Hof

Voor informatie tijdens ons spreekuur in de typekamer Nieuwenhof op ma, di, do, vr van 12.30 - 13.30 uur. Voor inschrijving, let op de posters!!!!

Student member of the board of editors, The Maastricht Journal of European and Comparative Law.

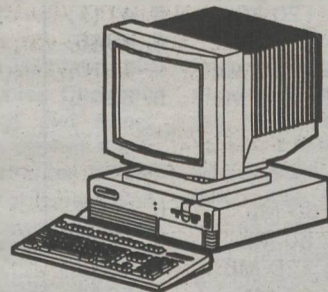
Applications are invited for the position of student member of "The Maastricht Journal of European and Comparative Law". This is the new faculty law journal being launched by METRO which will focus on issues of European and Comparative law, and in particular on European "ius commune". The journal shall be published in English.

VAKANTIEGELD?

COMPAQ PROLINEA

Iedereen zou die naam wel op zijn computer willen hebben. Een naam die staat voor superieure kwaliteit. Top-prestaties. Optimale compatibiliteit. En nu ook voor een zeer betaalbare prijs. Zeker, er zijn massa's gunstig geprijsde PC's, maar alleen de ProLinea draagt de naam COMPAQ. Met de nieuwe COMPAQ ProLinea Familie van Personal Computers is er nu een COMPAQ PC voor elk budget. Niet alleen met een opmerkelijke prijs/prestatie-verhouding, maar uiteraard ook met de kwaliteit die u van Compaq gewend bent. En zo hoort het ook.

ProLinea 4/25s model 120W	fl.2.949,-
ProLinea 4/25s model 240W	fl.3.276,-
ProLinea 4/33 model 120W	fl.3.823,-
ProLinea 4/33 model 240W	fl.4.150,-
ProLinea 4/50 model 120W	fl.4.113,-
ProLinea 4/50 model 240W	fl.4.440,-
14" VGA monitor mono MPR'90	fl. 485,-
14" SVGA monitor kleur MPR'90	fl. 863,-

COMPAQ
COMPUTER CORPORATION

PL

S H O P

Genoemde prijzen zijn in Nederlandse gulden per stuk en inclusief BTW. Prijs- en productwijzigingen voorbehouden. Voor meer informatie kunt u terecht bij uw PC Shop, Loolersgracht 12-14, telefoon 043-883563

Deze zomer gaat de Stichting Telepanel, verbonden aan de Universiteit van Amsterdam, terwille van haar computer-gestuurd opinie-onderzoek een nationaal panel van huishoudens opzetten. Hiervoor zoeken wij:

Tijdelijke medewerk(st)ers

Het werk van de tijdelijke medewerk(st)ers zal uit de volgende punten bestaan:

- Het op eenvoudige wijze installeren van de apparatuur
- Het uitleggen van de procedure waarmee de vragenlijsten zullen worden ingevuld

Het werk zal zich in de maanden juli en augustus concentreren. De tijdelijke medewerk(st)er is vrij om, in overleg met de huishoudens, zijn of haar werktijden zelf te bepalen. De Stichting gaat uit van een gemiddelde werkbelasting van ongeveer 3 uur per dag. De tijdelijke medewerk(st)er is in het bezit van een rijbewijs. Het bezit van een auto is niet noodzakelijk maar strekt tot aanbeveling.

Wanneer u gedurende bovengenoemde periode voor langere tijd beschikbaar bent kunt u op 31 mei en 1 en 2 juni tussen 17.00 en 20.00 uur bellen naar de Stichting Telepanel, Ton Zipp, 020-5252888.

VERKIEZINGEN 1993

Nu het schriftelijk stemmen is afgelopen en de nummers op de retour gezonden enveloppen door het Centraal Stembureau zijn vergeleken met de kiezersregistratienummers in de kiezersregisters, kan begonnen worden met het persoonlijk stemmen. Daartoe zit het Centraal Stembureau op 1 en 2 juni 1993 van 09.00 uur tot 17.00 uur bij de receptie op de Tongersestraat 53. Op 3 juni 1993 zit het Centraal Stembureau van 09.00 uur tot 17.00 uur op de Universiteitssingel 50, noordzijde. Op 4 juni 1993 zit het Centraal stembureau van 09.00 uur tot 17.00 uur op De Universiteitssingel 50, zuidzijde. Degenen die hun stem nog niet hebben uitgebracht kunnen dit dus nog doen op bovengenoemde data en uren. Op 4 juni 1993 na 17.00 uur is het echt voorbij!!!!

Op 7, 8, 9, 10 en 11 juni 1993 begint, op een nog nader bekend te maken plaats, het tellen van de stemmen, waarna op 11 juni 1993 om 15.00 uur in het Kruithuis de uitslagen bekend zullen worden gemaakt.

Als u nog vragen heeft kunt u terecht bij de secretaris van het Centraal Stembureau, Gerard Hensen, Bouillonstraat 3, kamer 0026 B, tel: 883165/3166.

Namens het Centraal Stembureau,
Gerard Hensen, secretaris.

Responsibilities: attend and contribute to meetings of the board of editors (held once a month); encourage submission of articles from amongst the student body; review articles submitted to the journal. Necessary Qualifications: interest in European and Comparative law; third of fourth year student with good grades; excellent knowledge of English (passive and active).

This is an unpaid position lasting for one year from September 1993. The successful candidate will receive a complementary subscription of the journal.

Applications are invited in writing (in English) by 10th June and should include information on the applicant's legal interests and grades and a curriculum vitae.

Inquiries and applications should be addressed to L. Waddington, Editor of The Maastricht Journal, Lenculenstraat 14, tel: 883253.

Minidebat over sociale zekerheid.

Op woensdag 2 juni a.s. vindt een debat plaats tussen drs. J.C. van Ek, directeur van De Amerfoortse Algemene Verzekeringsmaatschappij en prof. dr. Ph. de Jong, hoogleraar economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het debat sluit aan bij de discussie over wenselijke/noodzakelijke hervormingen van ons stelsel van sociale zekerheid. Ingrepen vinden plaats of worden voorbereid (WAO, Plan Simons) die een overheveling inhouden van collectieve sector naar privaat verzekeringswezen. Biedt privatisering een oplossing voor de problemen bij de uitvoering van de sociale zekerheid of verdient collectieve regulering toch een blijvende voorkeur?

De sprekers wegen de voor- en nadelen van een collectief en van een geprivatiseerd stelsel tegen elkaar af.

Het debat vindt plaats in het Auditorium van het gebouw Faculteiten I op Randwijk van 13:30 - 14:30 uur. Info: K. Schröder tst. 2294.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Minidebat over sociale zekerheid.

Op woensdag 2 juni a.s. vindt een debat plaats tussen drs. J.C. van Ek, directeur van De Amerfoortse Algemene Verzekeringsmaatschappij en prof. dr. Ph. de Jong, hoogleraar economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Het debat sluit aan bij de discussie over wenselijke/noodzakelijke hervormingen van ons stelsel van sociale zekerheid. Ingrepen vinden plaats of worden voorbereid (WAO, Plan Simons) die een overheveling inhouden van collectieve sector naar privaat verzekeringswezen. Biedt privatisering een oplossing voor de problemen bij de uitvoering van de sociale zekerheid of verdient collectieve regulering toch een blijvende voorkeur?

De sprekers wegen de voor- en nadelen van een collectief en van een geprivatiseerd stelsel tegen elkaar af.

Het debat vindt plaats in het Auditorium van het gebouw Faculteiten I op

Randwijk van 13:30 - 14:30 uur. Info: K. Schröder tst. 2294.

Vereniging Belangenbehartiging Geestelijk Gezondheidskundigen

Op woensdag 9 juni 1993 organiseert Commissie O&O van de VBGKK een excursie naar de Pompekliniek te Nijmegen. Dit is een gerechtelijke inrichting voor TBS-gestelden, de moeite waard om te bezoeken in het kader van het blok "Rechtspositie van de patiënt" maar ook voor elke andere geïnteresseerde. Het maximum aantal deelnemers is 18, voor leden van de VBGKK is deze activiteit gratis/niet-leden betalen f.5,-. We vertrekken met de trein van 7.54u uit Maastricht, de lezing aldaar duurt van 10.30u-13.00u. Aan een middagprogramma werken we nog. Inschrijving kan geschieden via de lijst bij de postvakken bij B.O. of telefonisch bij Anoeek Weertman: 043 - 212935.

Heb je ook zin om lid te worden van de VBGKK ?? Meld je nu aan als lid, zeker jongerejaars die het nieuwe curriculum doorlopen zijn van harte welkom! Aanmeldingsformulieren hangen bij het postvakje van de VBGKK in de gang bij Bureau Onderwijs GW, UNS 50.

Als je actief lid wil worden van een van de Commissies van de VBGKK: Onderzoek en Onderwijs (O&O), Public Relations (PR), Activiteiten of Redactie Psychoskoop, ben je natuurlijk van harte welkom! Bel dan Marco Piëtte (tel:881441 of 252891).

GENEESKUNDE

Aan alle 2e, 3e en 4e jaars studenten Binnenkort verschijnt in de Observant onder de rubriek "vacatures" de lijst met student-assistenten voor het jaar '93-94. Sollicitanten op de dan gepresenteerde student-assistenten kunnen alleen door die studenten die in het academisch jaar 93/94 2e, 3e of 4e jaars student geneeskunde zijn.

Mededelingen van Bureau Onderwijs Voorlichtingsbijeenkomsten whw

Per 01 september a.s. wordt de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (de WHW) van kracht. Dit leidt tot een grondige herziening van de Examenregelingen. Verder wordt het systeem van studiepunten ingevoerd. De invoering van de WHW brengt ook veranderingen op het gebied van de studietoelating en -financiering met zich mee. Ook de invoering van de zogenaamde tempobeurs kan u mogelijk treffen.

Bureau Onderwijs FdG biedt u per jaargroep een voorlichtingsbijeenkomst aan (zie onderstaand overzicht), waarin tekst en uitleg zal worden gegeven over de invoering van de WHW. Van de kant van de Faculteit zal

door Bureau Onderwijs FdG en de voorzitters van de SRC en de DCE de Onderwijs- en Examenregeling alsmede de bijbehorende Regels en Richtlijnen voor komend academisch jaar worden toegelicht. Daarnaast heeft Bureau Onderwijs FdG het Steunpunt Studiefinanciering, het Studentendecanaat en de Centrale Studenten Administratie verzocht een vertegenwoordiger naar onderstaande voorlichtingsbijeenkomsten af te vaardigen.

doelgroep:

studenten jaar 1 07-06-1993 09.30-11.00 uur Blauwe zaal (0.402, UNS 50)

studenten jaar 2 17-06-1993 16.00-17.30 uur Blauwe zaal (0.402, UNS 50)

studenten jaar 3 17-06-1993 09.00-10.30 uur Blauwe zaal (0.402, UNS 50)

studenten jaar 4 22-06-1993 08.45-10.45 uur, zaal 4, nivo 4, azM

Onderwijsmiddag 1993

Op 2 juni aanstaande organiseert de Studierichtingscommissie een onderwijsmiddag voor studenten en medewerkers met als thema: "de nota PMO 1-6; Van Theorie Naar Praktijk". Deze onderwijsmiddag vindt plaats in de Groene zaal (0.406) aan de universiteitssingel 50.

Kalendarium FdG 1993/1994

Toetsdata Voortgangstoetsen 22-09-1993, 15-12-1993, 9-03-1994 en

18-05-1994 van 09.00 - 13.00 uur

Vaardigheidstoetsen

Jaar 1: 21.04.94 week onderwijsvrij; 22.04.94

Jaar 2: 26.05.94; 27.05.94 week onderwijsvrij

Jaar 3: 02.06.94 week onderwijsvrij; 03.06.94

Jaar 4: 09.06.94 week onderwijsvrij; 10.06.94

Herkansingstoetsen

jaar 2 en 3: 29.09.93

jaar 1 en 4: 13.07.94

Tweede Fase programma

jaar 5 en 6 14.10.93-15.10.93; 20.01.94-21.01.94; 14.04.94-15.04.94;

30.06.94-01.07.94

Start academisch jaar 1993/1994: 30-08-1993

Start academisch jaar 1994/1995: 29-08-1994

Uitgebreide informatie omtrent wijzigingen in het curriculum is verkrijgbaar in de vorm van een stencil bij de onderwijsbalie van Bureau Onderwijs FdG (nivo 1, uns50).

Blokkursus Medische Informatica

In de week van 7 t/m 11 juni 1993 wordt een blokkursus Medische Informatica voor studenten Geneeskunde gehouden. In deze cursus (duur een week) komen via voordrachten, demonstraties en praktika de volgende onderwerpen aan de orde: databases, huisarts informatie- en onderzoeksystemen, ziekenhuis-informatiesystemen, diagnostiek en besliskunde, regel van Bayes en ROC-curves, beslismomen, expertsystemen, signaalanalyse en beeldverwerking.

Plaats: Medische Informatica en Statistiek, P. Debijepien 1 (computerlandchap begane grond). Cursus gaat door bij tenminste 8 deelnemers, minstens 1 week van te voren aanmelden. Inlichtingen: Ed Gronenschild, tel. 882244/882240.

Co-schap Sportgeneeskunde

In het kader van het co-schap Sociale Gezondheidszorg is een stageplaats Sportgeneeskunde beschikbaar in de periode van 7 t/m 25 juni a.s. Deze stage geldt als keuze-onderwijs. Voorwaarde is dat minstens een van de reguliere co-schappen is gelopen. Zo spoedig mogelijk aanmelden bij J. Hoeberigs, tel. 881383.

POSITIVE
by *Tandon*

Als u nú
geen
computer
koopt...

PC's:

486sx/25, 4 Mb 120 Mb	fl. 3230,-
486sx/25, 4 Mb 210 Mb	fl. 3465,-
486dx/33, 4 Mb 120 Mb	fl. 4111,-
486dx/33, 4 Mb 210 Mb	fl. 4346,-
486dx2/66, 4 Mb 120 Mb	fl. 5110,-
486dx2/66, 4 Mb 210 Mb	fl. 5345,-

Notebooks:

386sx/25, 2 Mb 60 Mb	fl. 2995,-
486slc/33, 2 Mb 80 Mb	fl. 3700,-
486slc/33, 2 Mb 120 Mb	fl. 4053,-
486slc/33, 2 Mb 80 Mb color	fl. 5933,-

PC's worden geleverd inclusief:
Dos, Windows 3.1, muis, SVGA
kleurenmonitor (m.u.v. notebooks)
en 1 jaar garantie.

Aktie is geldig tot 19 juni 1993.

koop nu een Positive by Tandon, gebruik 'm
vijf jaar lang en ontvang daarna het
volledige aankoopbedrag (excl. btw) terug!

PC SHOP

Prijzen zijn per stuk en incl. btw. Prijs- en produktwijzigingen voorbehouden.
Voor informatie kunt u terecht bij uw PC-Shop, Looiersgracht 12-14, tel 043-883563

**ECONOMIE
GENEESKUNDE
GEZONDHEIDS-
WETENSCHAPPEN
RECHTEN...**

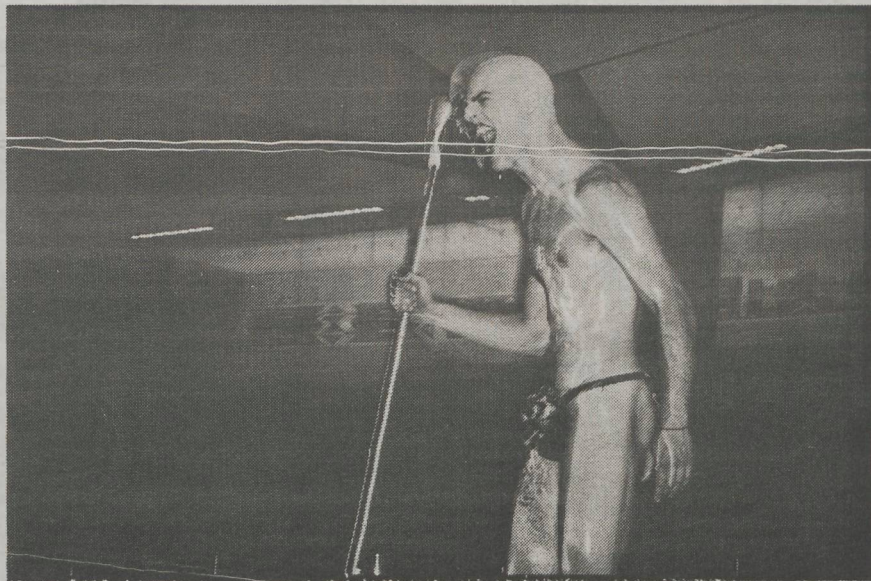
**DE BOEKEN
BIJ BERGMANS**

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

Overtuigende spel van Alles Is Drama

Storm met Efteling-effecten

(foto Nelis Tutkey)

collega's maken zich vooral zorgen over de echte en dus stinkende vis die Arends op zijn speer heeft gespietst. De bariton van Caliban is imposant en halverwege het stuk ook een bron van hilariteit, namelijk in een tweespraak met de anderhalve acteur die alleen al vanwege zijn stem beter iets met zijn handen had kunnen gaan doen.

De grootste troef van de voorstelling is de regie. Sweerts maakt optimaal gebruik van zowel een flink stuk tuin achter het voormalige Jezuïetenklooster als van de collegezaal, waar het eerste half uur van *The Tempest* zich afspeelt. Met veel geschreeuw, zenuwachtige zaklampen en een beetje fantasie lijkt in de donkere ruimte inderdaad een schip te vergaan. De overloop achter het scherm van de overhead-projector blijkt de railing van het schip en op de plaats waar gewoonlijk iemand college geeft bevindt zich nu een oceaan. Figuranten met een kraaienmasker leiden het publiek vervolgens in de tuin voor wat zich laat aanzien als een scène uit een vermoeiende *Greenaway*. Het is hier dat de bezoeker desondanks wordt overvallen door het Efteling-gevoel. Fluitende vogels, twee deernen op schommels hoog in de bomen en daaronder felgekleurde ridders op zoek naar pak 'm beet een Graal. Overigens zijn de kostuums geleend van de BRT en - hoewel door Jeroen Krabbe volgezwet in Willem van Oranje - nog steeds het aanzien waard.

Zoals het bestuur van de Efteling weet ook

Sweerts de illusie te geven dat het allemaal echt is. De hèle tuin is het eiland uit het verhaal, acteurs gaan niet af maar gaan even ergens anders op het gras zitten en acteren zachtjes verder. Het publiek, de tweede helft van de voorstelling op een podium geplaatst, zweeft als het ware boven het tafereel.

Kort en goed, de originele regie en het grotendeels bijzonder sterke tableau de la troupe maakt van *De Storm* een voorstelling die ver uitsteekt boven de zwaarmoedige rotzooi zoals die in kleine theatertjes elders in de stad wordt gemaakt. Applaus.

Eugène Baak

De Storm Van Shakespeare wordt donderdag tot en met zondag opgevoerd. Aanvang acht uur. Collegezaal Jezuïetenklooster.

Marie-Anne Moors, 1e jaars CWS, speelt de luchtgeest Ariel in Shakespeare's *De Storm* (*The Tempest*), de lustrumvoorstelling van Alles Is Drama. Toen Moors zeventien was deed ze auditie voor de toneelschool, werd afgewezen en verhuisde voor twee jaar naar Engeland. Aan de andere kant van het Kanaal bekwaamde ze zich in het amateurtoneel en vervolmaakte haar Engels. Dat bleek handig, want in de regie van Margreet Sweerts kent *De Storm* een aantal fragmenten in de oorspronkelijke taal. Studententoneel is over het algemeen niet meer dan tweederangs amateurisme, maar dankzij onder meer een opvallend goed gekozen, enthousiaste en pretentieloze cast weet deze voorstelling dat niveau snel te ontstijgen.

Gilles van der Wauw als Antonio bijvoorbeeld, is een amusant (vermeend) hertog van Milaan. De man die twee jaar geleden nog indruk maakte als de licht-klassieke love interest van Anna Karenina, excelleert nu als een aimabel verveelde degentrekker. Het lijkt hem zo naturel af te gaan dat te zijner tijd iemand bij een volgende productie zal schrijven: Van der Wauw stond weer lekker te schmieren. Vooralsnog levert de acteur een geslaagd lichtbeeld bij de stelling dat een goed jurist ook een goed acteur is. De meest opvallende verschijning in deze *Storm* is Luuk Arends. Voor de gelegenheid schoor hij zijn hoofd, smeerde zich in met sla-olie en trok alles uit behalve zijn Tarzanslip. Hij speelt Caliban, een mismaakte slaaf en oorspronkelijk bewoner van het eiland. "Deze rol maakt duidelijk hoe je racisme kunt simplificeren," zegt hij vooraf in de kleedkamer. Zijn

Glazige ogen

"Lange gangen vertragen de pas, een muur van glas is een doorzichtige muur vol glazen ogen". Zo luidt een gedicht uit de in 1980 gepubliceerde bundel 'Ambtenaar in de gezondheidszorg' van Rosalie Sprooten (Epen, 1938). Geen wonder dat haar nieuwste roman 'Muren van glas' heet. Uitgeverij de Geus, die vaak aan debutanten de kans biedt hun manuscript te laten drukken, heeft het boekje mooi uitgegeven. De inhoud daarentegen valt wat tegen.

Louise Herberichs, de hoofdpersoon, is therapeute in een psychiatrisch ziekenhuis. Het wordt niet met naam genoemd maar het is duidelijk dat hier het Maastrichtse psychiatrisch ziekenhuis Vijverdal, waar de schrijfster zelf heeft gewerkt, model heeft gestaan. Louise krijgt als therapeute niet genoeg waardering. Medewerkster creatieve therapie, noemt men haar. Tijdens haar knip-, plak-, en kleurtjes pakt zij de patiënten op een heel

andere manier aan dan de psychiaters die alleen maar met pillen strooien. Door een onbetekende misverstand met Hane-kamp, één van de artsen uit het team, krijgt ze steeds minder patiënten toegewezen. Louise raakt in een isolement. Van haar collega's krijgt ze geen enkele steun. Al snel wordt ze, onzeker, depressief en zielig, als arbeidsongeschikt gedumpt. Ze slijt haar dagen met de enige twee levende wezens waar ze nog contact mee heeft: haar kater Frederik en een patiënt Fernand die wel naar haar luistert maar niks terug kan zeggen. De dialogen met kat en patiënt lopen uiteen van "Heb je nu alweer honger? Je eet me de oren van het hoofd", tegen de kat, tot "Wat vind je daarvan, Fernand? Hij knikte ja en nee." Dit alles aangevuld met nietszeggende clichés als "In de verte lag het heuvelland erbij alsof er niets aan de hand was." Ook de (on)gesteldheid van Louise wordt vaak wat geforceerd omschreven: "In haar hoofd klapten allerlei deuren dicht" en "Er zat een metalen band om mijn lijf, die alle gevoelens omsloten hield". Hoe gaat zo iets in zijn werk, denkt de lezer.

Sprooten doet in haar roman nauwelijks moeite om het weinig originele thema, zielige alleenstaande vrouw gaat ten onder aan botte medische bureaucratie, te

laten eindigen in een verrassende of spannende ontknopung. Dat is op zich niet zo erg, als het verhaal dan maar wel interessant is om te lezen. Maar ook die diepgang mist dit boekje. De zielige therapeute in de WAO, haar botsingen met de medische staf en haar huishoudelijke besommeringen, daar gaat het over. "Regelmaat en discipline waren de steunpilaren voor wie geen vastomlijnde dagtaak meer had. Vòòr het zuigen nam ze stof af. Zo hoorde dat. Bij het stofzuigen deelde ze in gedachte de vloer in kleine stukken om het overzicht niet te verliezen."

Niets over het wel en wee in een psychiatrische kliniek, niets over de drijfveren van Louise of de dagelijkse praktijk van haar werk. Terwijl Sprooten daar met haar ervaring vast wel wat boeiends over te vertellen heeft. De lezer die trek heeft in een roman over een psychiatrische kliniek waar wat meer vuurwerk in afgestoken wordt kan beter "De apotheek van Hippocrates" van Kees Simhoffer lezen.

Chris van der Grinten

Rosalie Sprooten, *Muren van glas* 188 blz. Uitgeverij De Geus fl. 29,50
Kees Simhoffer, *De apotheek van Hippocrates* 491 blz. Uitgeverij De Geus fl. 44,90

Agenda

donderdag 27 mei
Multiple Sounds Festival, in het kader van de Biennale, diverse lokaties

Literaire wandeling, Nolie de Wit-Krikke, Dinghuis/VVV, 11.00
Georg Katzer, lezing, Conservatorium, 14.00
Multiple Sounds lezing, Tom Johnson, daarna uitvoering van zijn "Symmetries", Galerie Henn, 15.30
Doodgewoon, straattheater, Makadam Theater, Toneelacademie, 19.30

Oosteuropese muziek, oud-studenten conservatorium, Conservatorium, 20.00
De Storm, toneel, *Alles is Drama*, Jezuïetenklooster, 20.00
Anatevka, musical, Koninklijk Ballet van Vlaanderen, Vrijthoftheater, 20.15
De Meester en Margarita, toneel, Theaterensemble Het Vervolg, tent Pietersberg, 21.00

vrijdag 28 mei
Multiple Sounds Festival, in het kader van de Biennale, diverse lokaties

Opera en Belcanto, concert, Oleg Malikov e.a., Stedelijke Muziekschool, 19.30
Doodgewoon, straattheater, Makadam Theater, Toneelacademie, 19.30

Oosteuropese muziek, Conservatorium Kamerorkest, Conservatorium, 20.00
De Storm, toneel, *Alles is Drama*, Jezuïetenklooster, 20.00
Oude Muziek, zang Emma Kirkby, Redoute, 20.15
Anatevka, musical, Koninklijk Ballet van Vlaanderen, Vrijthoftheater, 20.15
De Meester en Margarita, toneel, Theaterensemble Het Vervolg, tent Pietersberg, 21.00

zaterdag 29 mei
Multiple Sounds Festival, in het kader van de Biennale, diverse lokaties

Muziek van Katzer, conservatoriumstudenten en -docenten, Conservatorium, 20.00
De Storm, toneel, *Alles is Drama*, Jezuïetenklooster, 20.00
Nieuwe balletten, Scapino Ballet, Vrijthoftheater, 20.15
De Meester en Margarita, toneel, Theaterensemble Het Vervolg, tent Pietersberg, 21.00

zondag 30 mei
Multiple Sounds Festival, in het kader van de Biennale, diverse lokaties

Eigentijdse Oosteuropese muziek, Introconcert, Schönberg Kwartet, Conservatorium, 20.00
De Storm, toneel, *Alles is Drama*, Jezuïetenklooster, 20.00
De Meester en Margarita, toneel, Theaterensemble Het Vervolg, tent Pietersberg, 21.00

maandag 31 mei
Harmonieconcert St Petrus en Paulus/Sie Cecile, Vrijthoftheater, 20.00

dinsdag 1 juni
Paul de Leeuw, cabaret, Vrijthoftheater, 20.15

woensdag 2 juni
Paul de Leeuw, cabaret, Vrijthoftheater, 20.15

Exposities
Hans Hansen, schilderijen, **Annelies van Hartevelt**, beelden, 24 april t/m 29 mei, Galerie Artisan, Grote Gracht 43, di t/m za 13.30-17.30.

Ruud Krijnen, schildertjes en mixed media, 25 april t/m 30 mei, De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10, Cadier en Keer, do t/m zo, 13.00-17.30

Ilona Juvczyk, schilderijen, Galerie Fab, 2 mei t/m 14 juni, Brusselsestraat 80, do 16.00-20.00, vr t/m zo 13.00-17.00
De Aanloop II, Bonnefantenmuseum, keuze uit de collectie o.a. werk van Joseph Beuys, Marcel Broodthaers, Frank van den Broeck, Aldo Rossi en Romeinse sculptuur uit Zuid-Limburg, 8 mei t/m 10 oktober, di t/m vr 10-5, za-zo 11-5

Stepbante Poels-Zanders, "Een niet exact verslag" schilderijen, objecten, buitenobject, Galerie Anny van den Besselaar, 30 mei t/m 27 juni, Tafelstraat 6a, vr t/m ma 13.00-17.30

Mireille Brouwer, eindexamen-expositie Academie Beeldende Kunsten, Kruisberengang 10a, 26/5 t/m 29/5 10.00-18.00, 30 en 31/5 10.30-16.00

Galerie Tracé, diverse kunstenaars, tekeningen en werken op papier, Alex. Battalaan 31, Maastricht, 29 mei t/m 23 juli. Do 14-20 Vr + za 12-17
Film

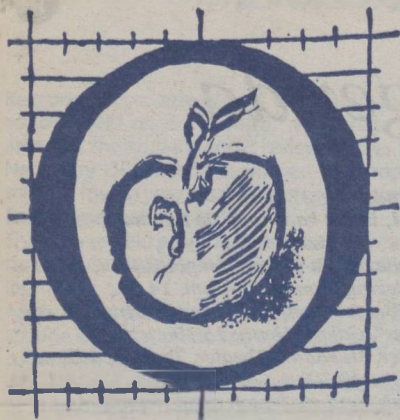
Speelweek 27 mei t/m 2 juni

Filmbuys Lumière, Bogaardenstraat 40b
The draughtman's contract, 20.00 (alleen 27-5)
Prospero's books, 28-5 20.00, 29-5 22.00
The cook, the thief..., 28-5 22.00, 29-5 20.00
The belly of an architect, 22.00 (alleen 27-5)
Les amants du pont neuf, 20.00 en 22.00 (30-5 t/m 2-6)
Citizen Kane, 20.30 (27-5 t/m 2-6)

Cinema Palace, Wyckerbrugstraat
Sommersby, dag, 18.00, 21.00
Indochine, dag, 20.30
Jungle book, dag, 14.30
Forever young, dag, 14.30, 18.00
Falling down, dag, 14.30, 18.30, 21.15

Mabi, Kleine Gracht 24A
Jungle book, za, zo, ma, wo 14.30
Alive, do t/m ma 18.30, 21.15, di en wo 21.15
Pieter's friends, do t/m wo 21.15, do t/m ma ook 18.30, za t/m ma en wo ook 14.30
Falling down, do t/m wo 21.15, do t/m ma ook 18.30, za t/m ma en wo ook 14.30
National Lampoon's Loaded Weapon 1, do t/m wo 21.15, do t/m ma ook 18.30, za t/m ma en wo ook 14.30

Cine "K", St. Bernardusstraat 13
The crying game, 21.00

Minkukels

Feitelijk zijn wij op die universiteit natuurlijk maar uitermate matige minkukels. We werken ons de blubber (nou ja, ik ken persoonlijk wel een paar mensen die zich de blubber werken. Ik ken echter óók mensen die zichzelf semi-legale arbeidsduurverkortingen geven en het tegen de theepauze voor gezien houden) tegen een behoorlijk maar niet overmatig salaris (ook hier kanttekeningen: van het bedrag dat ik iedere maand voor mijn eentje krijg uitgekeerd kunnen in Nederland ook drie gezinnetjes moeten rondkomen). Ik kom op deze gedachten omdat ik onlangs op cursus was. In de pauzes sloot ik mij aan bij een stel leeftijdgenoten (ik ben 32). Ze waren onomstotelijke yuppen, reden in auto's van 75000 gulden, vlogen met de de Concorde op en neer naar New York, of -als ze daar dan echt moesten verblijven- sliepen er in een suite in het Plaza, of in het Carlton in Nice. Eén of twee jaar geleden kochten ze een appartement aan de Amsterdamse grachtengordel, een huis in Aerdenhout, of een tweede huisje in Boulouris (Côte d'Azur).

De divisie-manager en de vennoot bespraken onder de lunch de 'fleet policy': onder welke voorwaarden kan je bij welk automerk de beste deal wegslepen: 'Wij hebben een vloot van 400 wagens,' lei Wilma, hoofd Interne Dienst, 29, uit. 's Avonds zoefde ze met haar Alfa de poort uit.

'Wat ben ik toch een matige minkukel,' moest ik de hele tijd maar denken als de marketing manager van 30 zich zorgen maakte over de magere winsten van zijn bedrijf: 28 miljoen slechts dit jaar, tsj, tsj. Hemel, dat is zo ongeveer de hele begroting van een doorsnee-faculteitje!

...nu zijn er twee mogelijke reacties die je in zo'n situatie kunt krijgen (naast het eczeem, de pukkels, de uitslag en de jeuk die je krijgt van dat vreselijke Goois-geaffecteerd geblaaf van die lui):

1. O jee, o jee, waarom heb ik nog geen miljoenenwinst, een BMW onder mijn kont, een huis vol kunst, plus tuinman, huisboudster en gezelschapsdame, uitnodiging om lid te worden van de Lyons en de golfclub? En ik ben verdorie al 32!!

2. Godzijdagprezen doe ik tenminste iets nuttigs met mijn leven, ik vind het leuk en belangrijk wat ik doe, en op mijn fiets kom ik ook wel naar de werken. Ik ken iemand, laten we haar geen vriendin noemen, die haar studie lang droomde van die BMW, parelsnoeren, deftige mantelpakjes, en dure parfums. Met een doctoraat op zak zou ze het in de consultancy gaan maken. Dank zij een vlotte oppervlakkige babbelen (naar mijn idee) ingrijpen van de gezamenlijke bewoners van Walballe, Nirvana, en Hemel werd ze ook écht Adviseur. Een airbag van bedrijfswege zou haar ten deel vallen!

Helaas was ze niet van zins 80 uur per week te werken; na lang aandringen zelfs geen 40 of een pietepouterige 38 uur. De paarden verlepten, de druk van haar bazen op te rotten nam toe.

Jeetje, ik leef tenminste op, naast en met mijn werk... Laat die yuppies maar schutven!

Eva

Raphaël Panhuysen met een vroege stadsgenoot (foto Nelis Tutkey)

Groeten uit het knekelhuis

Tegenover het supermoderne AZM, waar patiënten op de meest moderne manieren binnenstebuiten worden gekeerd, staat, naast de heliportlandingsplaats een oude houten barak. Officieel heet het gebouw Projectbureau maar in werkelijkheid is het een orthopedische werkplaats. Op een snikhete zomerse dag zitten patiënten in het voorportaal te wachten tot zij steunzolen of andere protheses krijgen aangemeten.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Achter in de krakende barak ligt de kamer van Raphaël Panhuysen, mediaevist en paleontoloog. In die laatste hoedanigheid onderzoekt hij ziekten en afwijkingen van menselijke skeletten uit de vroege middeleeuwen (450-1000 na Chr.) die in de jaren tachtig uit de Sint Servaas zijn opgegraven toen daar in het kader van de restauratie vloerverwarming moest worden aangelegd. In een hoekje van de kamer is een stagiair-geneeskundestudent aan het puzzelen met geel-bruine skeletonderdelen. Als alle gedeelten op hun plaats zijn nummert hij de ruggewervels met oostindische inkt en plakt hij de scherven van de schedel met houtlijm aan elkaar: „Dan kan je het later nog eens losmaken als blijkt dat je een fout hebt gemaakt.” Naast hem op de grond staat een kistje met daarin, als voorbeeld, het skelet van iemand die zich ooit ter beschikking van de wetenschap heeft gesteld.

Hoe is Panhuysen zo voortijdig verzeild geraakt tussen botten en beenderen? Als Leidse geschiedenisstudent was hij samen met een geneeskundestudent, ook uit Leiden, nauw betrokken geraakt bij de bestudering van het skelet van de 'Lange Man'. Het geraamte, opgegraven in december 1985 uit de Servaas, veroorzaakte grote consternatie. Zo'n lange man paste niet in het heersende beeld van de kleine, gebochelde middeleeuwer. Men dacht op zijn minst met een reus te maken te hebben. Panhuysen stelde via onderzoek vast dat de werkelijke lengte van de man tussen de 1.80 en 1.90 meter moest hebben gelegen. Voor die tijd dus flink uit de kluiten gewassen, maar ook weer niet echt reusachtig.

In zijn onderzoek deed Panhuysen zelfs met behulp van historisch bronnenmateriaal een gooi naar de identiteit van de man en publiceerde dit in het restauratiebulletin 'Servaas'. Helaas voor de jonge onderzoekers werd hun hele theorie omver geworpen toen er meer bekend werd over de bouwgeschiedenis van de Servaas. De datering van het graf verschoof een eeuw van de tiende naar de elfde. "Het was wel een tegenvaller dat al dat werk nu voor niets was geweest. Om toch nog wat met het onderzoek te kunnen doen hadden we het idee opgevat om een blad op te richten voor allerlei mislukte onderzoeken. Want ook van mislukt onderzoek is een hoop te leren."

Ondanks, of eigenlijk dankzij, deze 'blunder' was de interesse van Panhuysen voor het paleontologisch onderzoek gewekt. En er was nog heel wat werk te doen want naast de 'Lange Man' lagen nog zo'n 139 andere skeletten te wachten om bekeken te worden. De stadsarcheoloog Titus Panhuysen had al eens gepoogd om zo'n onderzoek van de grond te krijgen maar wat hem niet lukte, kreeg neef Raphaël vorig jaar wel voor elkaar. Hij formeerde de Projectgroep Skeletonderzoek Maastricht en verzamelde een heel stel deskundigen om zich heen. Uit het AZM radiologen, een orthopeed en een patholoog, uit Utrecht een anatoom en van de gemeente, de stadsarcheoloog voor het brede verband. Van de gemeente, de RL en de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Limburg ((SWOL) kreeg hij de financiële ondersteuning.

Regelmatig zit de hele club rond een tafel waarop het skelet van een middeleeuwer ligt uitgespreid. Belangrijke gegevens als geslacht, de leeftijd op het moment van overlijden en de lichaamslengte zijn dan al bekend. Panhuysen: "De lichaamslengte bereken je met vaststaande formules. Het geslacht is ook makkelijk te bepalen. Mannen hebben echt zo'n Neanderthaler-schedel; wei-

nig voorhoofd, richeltjes op de schedel waar de wenkbrauwen zitten en een flinke nekpartij. Verder zie je aan een mannelijk skelet ook heel duidelijk dat er veel spieren aan vast horen te zitten. Op het mannelijk dijbeen zit bijvoorbeeld een hele duidelijke ribbel die duidt op een spieraanhechtingspunt. Maar de duidelijkste geslachtsbepaler is natuurlijk het bekken. Een geofend oog ziet zo of er een kind doorheen kan of niet.

Als al deze basisgegevens bekend zijn wordt de projectgroep bijelkaar geroepen voor conclaaf. Panhuysen: "Iedereen doet zijn verhaal. De radioloog vertelt wat hij binnen in het skelet voor afwijkingen heeft waargenomen, de patholoog vertelt over de afwijkingen en de orthopeed kan uitleggen wat voor gevolgen een bepaalde afwijking, bijvoorbeeld een breuk, voor het leven van het individu heeft gehad. Zo'n sessie loopt altijd enorm uit, iedereen is zo enthousiast. Vooral de radiologen, die vinden het heerlijk dat ze nu eens een keer een botbreuk echt kunnen voelen."

Het is de bedoeling dat alle skeletten uit de Servaas zo onderzocht worden. Als alle geraamtes aan de beurt zijn geweest, eind 1993 moet dat het geval zijn, dan komen er skeletten van een andere middeleeuwse begraafplaats in Maastricht op tafel. De geraamtes van het middeleeuwse kerkhof aan de Grachtstraat, in het Boschstraatkwartier, zullen dan vergeleken worden met hun tijdgenoten uit de Servaas. De verwachting is dat er heel wat verschillen tussen deze twee populaties aan het licht zullen komen. De Grachtstraters waren namelijk over het algemeen boeren en dus van een lager allooi dan degenen die dicht bij de heilige Servaas een plaatsje hebben gevonden. Panhuysen verwacht dit verschil te kunnen aantonen in lagere leeftijden van de Grachtstraat-skeletten, meer slijtages, meer botbreuken en wellicht een ander voedingspatroon.

Als het project wordt afgerond, begin 1996, hoopt de projectgroep inzicht te hebben gekregen in de gezondheidstoestand van de Maastrichtse middeleeuwer.

Krijgt Panhuysen nooit vreemd reacties op zijn bezigheden? Wroeten in de aarde op zoek naar mensenresten is toch niet echt een alledaagse bezigheid? "Nee, hoor de meeste mensen worden juist erg nieuwsgierig als ik over mijn werk vertel. Het is ook een vak wat erg tot de verbeelding spreekt. Vooral in dit project want je kunt je helemaal inleven in het individu. Je weet gewoon van het skelet dat het bijvoorbeeld aan een rijk man toebehoorde die ooit zijn been brak en ook nog leed aan een reumatische aandoening." Toch zijn er wel mensen die ernstige bezwaren maken tegen het werk van Panhuysen en de zijnen. De kerk. "Tsjja, zij vinden dat wij oneerbiedig omspringen met het materiaal van skeletten die voor een groot gedeelte waarschijnlijk van geestelijken zijn geweest. Je krijgt immers niet zomaar een plaatsje in de Servaas. Maar wij gaan er heel zorgvuldig mee om. Ik heb heus geen schedel als een soort trofee op mijn bureau staan. Dat vind ik nou onsmakelijk. De botten zitten in plastic zakken en alles wat bij één individu hoort zit in een aparte genummerde doos hier naast in de container."

Toch heeft de projectgroep aan het begin van het onderzoek moeten beloven dat al het skeletmateriaal herbegraven zal worden in de kerk. Er zijn al peperdure eikehouten kisten voor gemaakt die zullen worden bijgezet in de vieringscrypte aan weerszijden van het Petrusaltaar. Dikke stalen platen zullen er voor geschroefd worden om de botten te beschermen tegen de grijpprage vingers van archeologen. "Panhuysen had liever gezien dat het materiaal in metalen kisten onder handbereik zou blijven: „Als de onderzoekstechnieken nog eens verbeteren dan kan je opnieuw proberen informatie uit de knoken te krijgen."

Chris van der Grinten